

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΡΩΣΙΚΗΣ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΤΟΥΣ 2014

Ιούλιος 2015

Πίνακας περιεχομένων

ΡΩΣΙΑ - ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ	4
A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – «ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΡΩΣΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟ 2014»	6
B. ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ	9
I. ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ (ΑΕΠ)	9
II. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ	11
III. ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	14
IV. ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	16
V. ΕΠΙΤΟΚΙΟ	21
VI. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ	22
VII. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΧΡΕΟΣ	23
VIII. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ – ΤΑΜΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ – ΔΙΕΘΝΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	25
IX. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	26
X. ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	28
Γ. Ο ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ	30
I. ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	30
1. Αγροκτηνοτροφικός Τομέας	30
2. Ενέργειακά Προϊόντα	32
3. Λοιπές Πρώτες Ύλες	33
II. ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	34
III. ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	35
1. Λιανικό Εμπόριο	35
2. Κατασκευές	39
3. Μεταφορές	40
4. Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών	41
5. Τουρισμός	41
6. Χρηματοπιστωτικός Τομέας	43
Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	46
I. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	46
II. ΘΕΣΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	54
III. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ	55

Ε. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΡΩΣΙΑΣ ΤΟ 2014	59
I. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	59
II. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ	63
α) Ρωσικές Επενδύσεις στην Ελλάδα	63
β) Ελληνικές Επενδύσεις στην Ρωσία	64
ΣΤ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	66
Ζ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	67
Η. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	70
I. Ρωσική απαγόρευση εισαγωγών αγροτικών προϊόντων από χώρες της ΕΕ, τις ΗΠΑ, την Αυστραλία, τον Καναδά και τη Νορβηγία από 08.08.2014	70
II. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΡΩΣΙΑΣ	72

ΡΩΣΙΑ - ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Έκταση	17.075.400 τ.χλμ.		
Πληθυσμός	146,3 εκ. (01/01/2015)		
Ενεργός πληθυσμός	75,4 εκ.		
	2014	2013	
Α.Ε.Π. (τιμές αγοράς)	71,4 τρις ρούβλια ≈ 1,3 τρις \$ ΗΠΑ	66,2 τρις. Ρούβλια ≈ 2,1 τρις \$ ΗΠΑ	
Α.Ε.Π. κατά κεφαλήν	488.700 ρούβλια	461.200 χιλιάδες ρούβλια	
Μεταβολή Α.Ε.Π.	0,6%	1,3%	
Πληθωρισμός	11,4 %	6,5%	
Συναλλαγματική Ισοτιμία	1€=68,34 ρούβλια	1€=44,9 ρούβλια	
	1\$ ΗΠΑ= 56,26 ρούβλια	1\$ ΗΠΑ= 32,73 ρούβλια	
Ανεργία	5,2% (3,9 εκ. άτομα)	5,5%	
Μέσος μηνιαίος ονομαστικός μισθός	32.611 ρούβλια	29.792 ρούβλια	
Μέση ονομαστική σύνταξη	10.786 ρούβλια	9.918 ρούβλια	
Εξωτερικό Χρέος	597,3 δις \$ ΗΠΑ	728 δις \$ ΗΠΑ	
Χρέος ευρύτερου δημοσίου τομέα	303,8 δις \$Η.Π.Α.	375,9 δις \$ ΗΠΑ	
Εξωτερικό Χρέος Κεντρικής Κυβέρνησης	41,6 δις \$ ΗΠΑ	57,7 δις \$ ΗΠΑ	
Χρέος Ιδιωτικού Τομέα	293,4 δις \$Η.Π.Α.	352,9 δις \$ ΗΠΑ	
Αποθεματικό Ταμείο	4.945,5 δις ρούβλια	2.859,7 δις ρούβλια	
Ταμείο Εθνικού Πλούτου	4.388,1 δις ρούβλια	2.900,6 δις ρούβλια	
Διεθνή συναλλαγματικά αποθέματα	385,5 δις \$ ΗΠΑ	509,6 δις \$ ΗΠΑ	
Διεθνής πιστοληπτική ικανότητα	BBB (S&P)	Baa1 (Moody's)	BBB (Fitch)
ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ			
	2014	2013	
Έσοδα	14.496,9 δις. ρούβλια	13.019,8 δις. ρούβλια	
Δαπάνες	14.831,6 δις. ρούβλια	13.330,3 δις. ρούβλια	
Έλλειμμα	334,7 δις. ρούβλια (0,5% ΑΕΠ)	310,5 δις. ρούβλια	
Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ & ΤΙΜΕΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ			
	2014	2013	
Πετρέλαιο	526,6 εκ. τόνοι	523,3 εκ. τόνοι	
Μέση τιμή Urals	97,6 \$ ΗΠΑ το βαρέλι	107,9 \$ ΗΠΑ το βαρέλι	
Φυσικό αέριο	640 δις. κ.μ.	668 δις. κ.μ.	
Μέση τιμή συμβολαίου (Γερμανία)	10,5 \$/MMBTU	11,2 \$/MMBTU	
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
	2014	2013	
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	59,5 δις \$ ΗΠΑ	34,8 δις \$ ΗΠΑ	
Ισοζύγιο εμπορίου αγαθών	188,7 δις \$ ΗΠΑ	181,9 δις \$ ΗΠΑ	
Εξαγωγές αγαθών	496,7 δις \$ ΗΠΑ	523,3 δις \$ ΗΠΑ	
Αργό πετρέλαιο	153,9 δις \$ ΗΠΑ	173,6 δις \$ ΗΠΑ	
Προϊόντα πετρελαίου	115,6 δις \$ ΗΠΑ	109,3 δις \$ ΗΠΑ	
Φυσικό αέριο	59,9 δις \$ ΗΠΑ	67,2 δις \$ ΗΠΑ	
Εισαγωγές αγαθών	308,0 δις \$ ΗΠΑ	341,3 δις \$ ΗΠΑ	
Ισοζύγιο εμπορίου αγαθών πλην ενεργειακών προϊόντων	-140,7 δις \$ ΗΠΑ	-168,1 δις \$ ΗΠΑ	
Όγκος Εμπορίου	804,7 δις \$ ΗΠΑ	864,6 δις \$ ΗΠΑ	
Κυριότεροι Εμπορικοί Εταίροι (όγκος διμερούς εμπορίου): Κίνα 11,3%, Ολλανδία με 9,4%, Γερμανία 9%, Ιταλία 6,2%, Λευκορωσία 4,0% , Τουρκία 4,0%.			
Κυριότερα εξαγωγικά προϊόντα: καύσιμα και ενεργειακά προϊόντα (69,5%), μέταλλα και τεχνουργήματά τους (8,2%), χημικά προϊόντα και καουτσούκ (5,9%), μηχανήματα, εξοπλισμός και οχήματα (5,3%), τρόφιμα και γεωργικές πρώτες ύλες (3,8%)			
Κυριότερα εισαγωγικά προϊόντα: μηχανήματα, εξοπλισμός και οχήματα (47,6%), χημικά προϊόντα και καουτσούκ (16,2%), τρόφιμα και γεωργικές πρώτες ύλες (13,9%), μέταλλα και τεχνουργήματά τους (6,7%), υφάσματα, κλωστούφαντουργικά προϊόντα και υποδήματα (5,7%)			
Ισοζύγιο εμπορίου υπηρεσιών	-55,2 δις \$ ΗΠΑ	-58,3 δις \$ ΗΠΑ	

Εξαγωγές υπηρεσιών	65,8 δις \$ ΗΠΑ	70,1 δις \$ ΗΠΑ
Εισαγωγές υπηρεσιών	121,0 δις \$ ΗΠΑ	128,4 δις \$ ΗΠΑ
Συνολική δαπάνη για τουριστικές υπηρεσίες	50 δις. \$ ΗΠΑ (5 ^η χώρα στο κόσμο)	54 δις. \$ ΗΠΑ (4 ^η χώρα στο κόσμο)
Κατά κεφαλή δαπάνη για τουριστικές υπηρεσίες	374 \$ ΗΠΑ (2013)	
Κυριότερες χώρες- προορισμοί ρώσων τουριστών:	Τουρκία (3,3 εκ.), Αίγυπτος (2,6 εκ.), Ελλάδα (1 εκ.), Ισπανία (982.000), Ταϊλάνδη (934.000), Γερμανία (820.000), Κίνα (766.000)	
Ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών	-134 δις. \$ ΗΠΑ	-46 δις. \$ ΗΠΑ
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ		
	2014	2013
Εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων στη Ρωσία	20.958 εκ. \$ ΗΠΑ	69.219 εκ. \$ ΗΠΑ
Εκροές άμεσων ξένων επενδύσεων από τη Ρωσία	65.438 εκ. \$ ΗΠΑ	86.506 εκ. \$ ΗΠΑ
Απόθεμα ξένων άμεσων επενδύσεων στη Ρωσία:	378.543 εκ. \$ ΗΠΑ	
Απόθεμα ρωσικών ξένων άμεσων επενδύσεων στο εξωτερικό:	431.865 εκ. \$ ΗΠΑ	
Σημαντικότερες χώρες προέλευσης επενδύσεων στην Ρωσία 2014:	Κύπρος 25,5%, Μπαχάμες 18,2%, Βρετανικές Παρθένες νήσοι 10,9%, Γαλλία 10,1%, Κίνα 6,1%, Ολλανδία 4,8%	
Σημαντικότερες χώρες προορισμού ρωσικών επενδύσεων 2014:	Κύπρος 39,9%, Ελβετία 12,3%, Βερμούδες 5,3%, Ολλανδία 3,4%, Ην. Βασίλειο 3,4%, Ισπανία 3,3%, ΗΠΑ 3,0%	
Σημαντικότερες χώρες προέλευσης επενδύσεων στην Ρωσία εξαιρουμένων των «offshore»:	Γερμανία 26%, Ολλανδία 20%, Ιαπωνία 7%, Αυστρία 6%, Ελβετία 5%, Γαλλία 5%, Φινλανδία 5%, Μ. Βρετανία 4%, Η.Π.Α. 4%, Ινδία 3%, λοιπές χώρες 15%.	
Δείκτης ευκολίας άσκησης οικονομικής δραστηριότητας (Παγκόσμια Τράπεζα):	62 ^η θέση (Ελλάδα: 61 ^η θέση)	
Δείκτης διαφθοράς (Transparency International):	136 ^η θέση (Ελλάδα: 69 ^η θέση)	
ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ		
	2014	2013
Όγκος διμερούς εμπορίου αγαθών	5,2 δις ευρώ	7,01 δις ευρώ
Εξαγωγές αγαθών	4,8 δις ευρώ	6,61 δις ευρώ
Ελληνικές εισαγωγές αγαθών	356,89 εκ. ευρώ	406,02 εκ. ευρώ
Εμπορικό Ισοζύγιο	-4,5 δις ευρώ	-6,2 δις ευρώ
Κυριότερα εξαγωγικά προϊόντα της Ρωσίας	Πρώτες ύλες (Φυσικό αέριο, πετρέλαιο, κλπ)	
Κυριότερα εισαγωγικά προϊόντα της Ρωσίας	Γούνες, φρούτα και λαχανικά, ανελκυστήρες	
Επισκέψεις Ρώσων τουριστών στην Ελλάδα	1.250.174	1.352.901

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – «ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΡΩΣΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟ 2014»

Η οικονομία της Ρωσίας κατά το 2014 χαρακτηρίστηκε από στασιμότητα, με σημαντικά αρνητικές προοπτικές. Κύριοι παράγοντες πίσω από τη δυσμενή αυτή εικόνα είναι η απότομη πτώση των τιμών του πετρελαίου κατά περίπου 55% καθώς και οι κυρώσεις που επιβλήθηκαν εις βάρος της Ρωσίας από την Ε.Ε. και τις ΗΠΑ, λόγω της στάσης της στην κρίση της Ουκρανίας.

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της Ρωσικής Στατιστικής Υπηρεσίας ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ το 2014 υπολογίζεται μόλις στο 0,6% από 1,3% πέρυσι. Το ΑΕΠ σε τιμές αγοράς ανήλθε σε 71,4 τρισ. ρούβλια (το 2013 το ΑΕΠ είχε διαμορφωθεί σε 66,2 τρισ. ρούβλια). Η στασιμότητα αυτή της ρωσικής οικονομίας το 2014 σε συνδυασμό με την απότομη πτώση των τιμών του πετρελαίου και τις αυξημένες γεωπολιτικές εντάσεις, έχουν οδηγήσει σε σημαντική αναθεώρηση των προβλέψεων για την περαιτέρω πορεία της ρωσικής οικονομίας, η οποία εκτιμάται ότι κατά το 2015 θα περιέλθει σε ύφεση, το μέγεθος της οποίας διαφέρει ανάλογα με το επίπεδο στο οποίο θα διαμορφωθεί η τιμή του πετρελαίου, χωρίς προοπτικές ανάκαμψης πριν από το 2016-2017.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ρωσικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η βιομηχανική παραγωγή κατά το 2014 παρουσίασε μικρή αύξηση της τάξης του 1,7% σε σχέση με το 2013, ενώ ο κατασκευαστικός τομέας συρρικνώθηκε κατά 4,5% σε πραγματικούς όρους, φθάνοντας τα 5,9 τρισ. ρούβλια.

Οι σημαντικές πιέσεις που ασκήθηκαν στην ισοτιμία του ρωσικού νομίσματος κατά το 2014, είχαν σαν αποτέλεσμα την αλματώδη αύξηση του πληθωρισμού, ο οποίος διαμορφώθηκε στο 11,4%, με τις τιμές των τροφίμων να καταγράφουν ακόμα υψηλότερους ρυθμούς αύξησης της τάξης του 15,4%.

Η ανεργία παρουσίασε οριακή μείωση σε σχέση με πέρυσι και διαμορφώθηκε στο 5,2% (2013: 5,5%).

Όσον αφορά στον μέσο μηνιαίο ονομαστικό μισθό, σύμφωνα με στοιχεία της Ρωσικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το 2014 διαμορφώθηκε σε 32.611 ρούβλια, καταγράφοντας αύξηση κατά 9,4% σε σχέση με το 2013 (29.792 ρούβλια). Ο πραγματικός μισθός ωστόσο αυξήθηκε μόνο 1,3%, ενώ το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα σημείωσε μείωση της τάξης του 1%.

Βασικό παράγοντα της δυσμενούς οικονομικής κατάστασης στην οποία έχει περιέλθει η ρωσική οικονομία αποτελεί η απότομη πτώση της τιμής του πετρελαίου σε επίπεδα κάτω των 100 \$/βαρέλι. Συγκεκριμένα, η μέση ετήσια τιμή ανά βαρέλι Ural ανήλθε το 2014 στα 97,6 \$ έναντι 107,9 \$/βαρέλι το 2013, που αντιστοιχεί σε μείωση της τάξης του 9,5%. Μόνο κατά το μήνα Δεκέμβριο 2014, η μείωση που καταγράφηκε άγγιξε το 44,4%. Αντίστοιχα, η μέση τιμή του φυσικού αερίου στα γερμανικά σύνορα, σύμφωνα με στοιχεία του ΔΝΤ, ανήλθε σε 10,5 \$/MMBTU το 2014, μειωμένη κατά 6,25% σε σχέση με το 2013 (11,2 \$/MMBTU).

Η μέση ετήσια συναλλαγματική ισοτιμία του ρουβλίου με το αμερικανικό δολάριο το 2014 ανήλθε στα 38,6 ρούβλια/\$ΗΠΑ (2013: 31,9 ρούβλια/\$ΗΠΑ) και με το ευρώ στα 50,9 ρούβλια/ευρώ (2013: 42,4 ρούβλια/ευρώ). Η διολίσθηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας του ρουβλίου οφείλεται κυρίως στην πτώση της τιμής του πετρελαίου, στη στασιμότητα της ρωσικής οικονομίας, καθώς και στις συνέπειες των δυτικών κυρώσεων κατά της Ρωσίας. Ταυτόχρονα, η εγκατάλειψη της πρακτικής των απεριόριστων παρεμβάσεων στην αγορά συναλλάγματος για τη στήριξη του νομίσματος από την Κεντρική Τράπεζα προκειμένου να εφαρμοστεί από το 2015 η ελεύθερη διαπραγμάτευση του ρουβλίου, συνέβαλε στην περαιτέρω υποτίμηση του ρωσικού νομίσματος,

με αποτέλεσμα στις αρχές του 2015 το ευρώ να κινείται σταθερά πάνω από τα 70 ρούβλια και το δολάριο ΗΠΑ πάνω από τα 62 ρούβλια.

Μέσα στο 2014, η Κεντρική Τράπεζα δαπάνησε περί τα 80 δισ. δολάρια ΗΠΑ (περίπου 5% του ΑΕΠ) από τα συναλλαγματικά της αποθέματα για να στηρίξει το ρούβλι. Ωστόσο, καθώς οι παρεμβάσεις αυτές δεν ανέκοψαν την πορεία διολίσθησης, η Κεντρική Τράπεζα αποφάσισε να καταφύγει στη δυναμική αξιοποίηση του δημοσιονομικού μέσου της παρέμβασης στο επιτόκιο. Σε μία δραματική προσπάθειά της να αναχαιτίσει την κατακόρυφη πτώση του εγχώριου νομίσματος τον Δεκέμβριο του 2014, η Κεντρική Τράπεζα προέβη σε δραστική αύξηση του βασικού επιτοκίου κατά 750 μονάδες βάσης εντός μίας εβδομάδας, με αποτέλεσμα αυτό να αναρριχηθεί από το 9,5% στο 17%, για να μειωθεί ξανά στο 15% στο τέλος Ιανουαρίου 2015.

Εξασφαλίζοντας υψηλή απόδοση στις καταθέσεις, η Κεντρική Τράπεζα αποσκοπούσε να καταστήσει το ρούβλι πιο ελκυστικό και να ανακόψει τη πορεία διολίσθησής του. Ταυτόχρονα η υψηλή απόδοση των καταθέσεων στόχευε να ανακόψει, ή και να αντιστρέψει, την πορεία φυγής κεφαλαίων προσφέροντας κίνητρα για την παραμονή τους.

Ωστόσο, η κίνηση αυτή δεν κατάφερε να αναστρέψει την κατάσταση. Οι αρνητικές εκτιμήσεις για την πορεία της οικονομίας σε συνδυασμό με τη διολίσθηση του νομίσματος έχουν πυροδοτήσει μαζική έξοδο κεφαλαίων από τη χώρα. Κατά το 2014, η καθαρή εκροή κεφαλαίων υπερδιπλασιάστηκε σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος και εκτιμάται ότι ανήλθε σε 151,5 δισ. δολ. ΗΠΑ (2013: 62,7 δισ. \$ΗΠΑ).

Βασικός παράγοντας που έχει συμβάλει στην αποφυγή της ύφεσης μέχρι στιγμής, είναι το γεγονός ότι η Ρωσία διαθέτει σημαντικά αποθέματα ξένου συναλλάγματος, ωστόσο, ενδεχόμενη περαιτέρω αστάθεια λόγω των γεωπολιτικών εντάσεων στην περιοχή, αναμένεται να επηρεάσει τις επενδύσεις για μια παρατεταμένη χρονική περίοδο. Την 1.1.2015 η Ρωσία διέθετε διεθνή συναλλαγματικά αποθέματα ύψους 385,5 δισ. δολαρίων ΗΠΑ, μειωμένα κατά 125 δισ. δολ. ΗΠΑ (1.1.2014: 509,6 δισ. \$ΗΠΑ).

Επιπλέον, σύμφωνα με στοιχεία του ρωσικού Υπουργείου Οικονομικών, τα συνολικά αποθέματα του Αποθεματικού Ταμείου (Reserve Fund) ανέρχονταν την 1.1.2015 σε περίπου 5 τρισ. ρούβλια (4.945,5 δισ ρούβλια), ενώ αυτά του Εθνικού Ταμείου Πρόνοιας (National Welfare Fund) ανέρχονταν σε 4,4 τρισ. ρούβλια (4.388,1 δισ ρούβλια).

Το 2014 τα έσοδα του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού ανήλθαν σε 14.496,9 δισ. ρούβλια και οι δαπάνες σε 14.831,6 δισ. ρούβλια. Συνολικά, η εκτέλεση του προϋπολογισμού το 2014 ολοκληρώθηκε σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία με έλλειμμα 334,7 δισ. ρούβλια ή περίπου 0,5% του ΑΕΠ έναντι ελλείμματος 310,5 δισ. ρουβλίων το 2013.

Όσον αφορά στο εξωτερικό χρέος (δημόσιο και ιδιωτικό), το 2014 μειώθηκε κατά 18,1% και ανήλθε σε 597,3 δισ. δολάρια ΗΠΑ (2013: 728 δισ. \$ ΗΠΑ). Από αυτά τα 303,8 δισ. δολάρια ΗΠΑ (2013: 375,9 δισ. \$ ΗΠΑ) συνιστούν χρέος του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα και τα 293,4 δισ. \$ ΗΠΑ του ιδιωτικού (2013: 352,9 δισ. \$ ΗΠΑ). Πιο συγκεκριμένα, επισημαίνεται ότι μόλις 41,6 δισ. \$ ΗΠΑ αφορά σε χρέος του στενού δημοσίου τομέα (Γενική Κυβέρνηση). Το σύνολο του εξωτερικού χρέους της Ρωσίας αντιστοιχεί περίπου στο 45% του ΑΕΠ της χώρας.

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, βάσει των στοιχείων του Ισοζυγίου Πληρωμών, το 2014 το εξωτερικό εμπόριο της Ρωσίας ανήλθε σε 804,7 δισ. δολάρια ΗΠΑ, καταγράφοντας μείωση της τάξης του 6,9% σε σχέση με το 2013. Οι εξαγωγές αγαθών μειώθηκαν κατά 5,1% σε σχέση με το 2013 και ανήλθαν σε 496,7 δισ. δολάρια ΗΠΑ, και οι εισαγωγές κατέγραψαν μείωση 9,8% και ανήλθαν σε 308 δισ. δολάρια ΗΠΑ. Το εμπορικό ισοζύγιο παρέμεινε πλεονασματικό και ανήλθε σε 188,7 δισ. δολάρια ΗΠΑ (αύξηση κατά 3,7%).

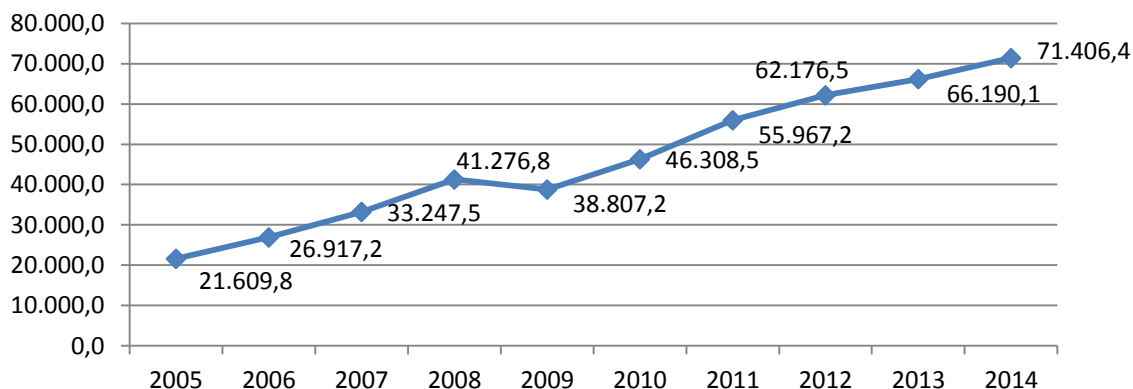
Στον τομέα των υπηρεσιών, το εμπορικό ισοζύγιο της Ρωσίας βελτιώθηκε ελαφρώς (κατά 5,3%) αλλά παρέμεινε ελλειμματικό κατά 55,2 δισ. δολάρια ΗΠΑ. Οι εξαγωγές υπηρεσιών της Ρωσίας ανήλθαν σε 65,8 δισ. δολάρια ΗΠΑ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 6%, οι εισαγωγές υπηρεσιών μειώθηκαν επίσης κατά 5,8% και ανήλθαν σε 121 δισ. δολάρια ΗΠΑ. Συνολικά, το εμπόριο υπηρεσιών της Ρωσικής Ομοσπονδίας για το 2014 ανήλθε σε 186,8 δισ. δολάρια ΗΠΑ, καταγράφοντας μείωση της τάξης του 5,9% σε σχέση με το 2013.

Β. ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ

Ι. ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ (ΑΕΠ)

Η θετική πορεία του ΑΕΠ, η οποία ξεκίνησε μετά την οικονομική κρίση του 1998 καταγράφοντας αυξήσεις έως και 6% ετησίως φαίνεται σιγά σιγά να συρρικνώνεται. Σύμφωνα με στοιχεία της Ρωσικής Στατιστικής Υπηρεσίας το 2014 το ΑΕΠ της χώρας σε τρέχουσες τιμές έφτασε συνολικά τα **71.406,4 δισ. ρούβλια** (≈ 1,3 τρισ. \$ ΗΠΑ) έναντι 66.190,1 δισ. ρούβλια το 2013.

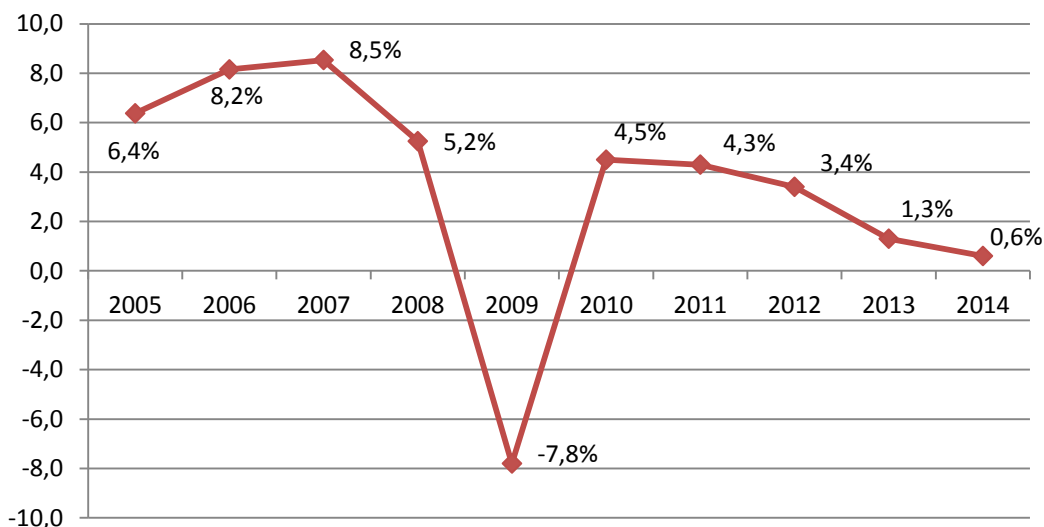
Πορεία ΑΕΠ, 2005-2014 (δισ ρούβλια)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ ανήλθε στο 0,6% το 2014 (έναντι 1,3% το 2013).

Ρυθμός Μεταβολής ΑΕΠ, 2005-2014

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ διαμορφώθηκε σε 488.777 χιλ. ρούβλια (αύξηση 6% από το 2013).

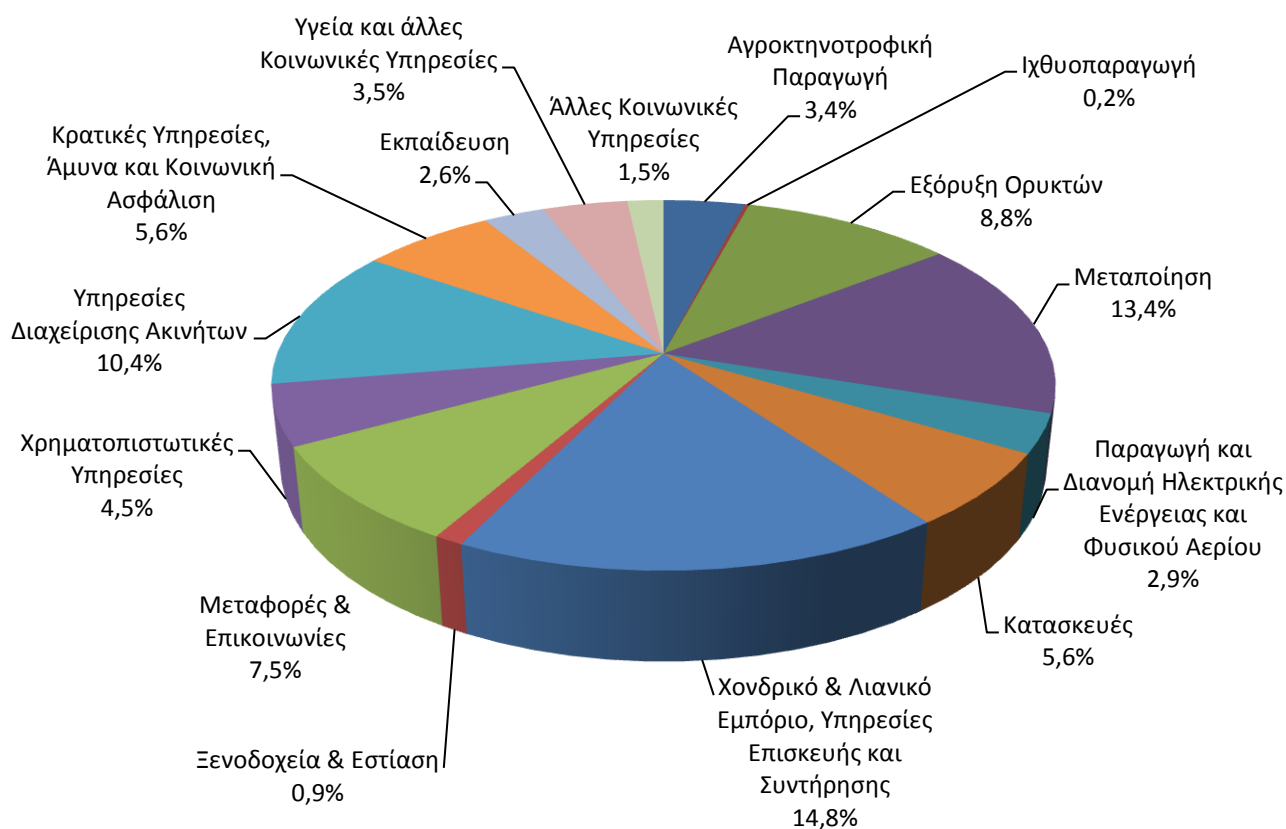
Οι κλάδοι με τη μεγαλύτερη συνεισφορά στη διαμόρφωση του ΑΕΠ είναι το χονδρικό και λιανικό εμπόριο, η μεταποίηση, οι υπηρεσίες διαχείρισης ακινήτων, η εξόρυξη ορυκτών και οι μεταφορές & επικοινωνίες.

Κατανομή ΑΕΠ ανά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας (δισ ρούβλια)

	2012	2013	2014	Μερίδιο
ΑΕΠ	62.176,5	66.190,1	71.406,4	100,0%
Προστιθέμενη αξία επιμέρους τομέων (εκτός φόρων)	52.982,9	56.896,1	61.089,4	85,6%
Αγροκτηνοτροφική Παραγωγή	1.979,6	2.178,3	2.424,5	3,4%
Ιχθυοπαραγωγή	103,1	112,2	124,1	0,2%
Εξόρυξη Ορυκτών	5.826,1	5.893,9	6.306,0	8,8%
Μεταποίηση	7.877,7	8.588,9	9.536,2	13,4%
Παραγωγή και Διανομή Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικού Αερίου	1.824,2	1.975,6	2.075,4	2,9%
Κατασκευές	4.061,7	3.994,3	3.964,5	5,6%
Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο, Υπηρεσίες Επισκευής και Συντήρησης Διαφόρων Αγαθών	9.693,3	9.887,5	10.575,2	14,8%
Ξενοδοχεία & Εστίαση	533,3	595,6	636,8	0,9%
Μεταφορές & Επικοινωνίες	4.699,7	5.098,9	5.333,0	7,5%
Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες	2.397,5	2.847,3	3.243,8	4,5%
Υπηρεσίες Διαχείρισης Ακινήτων	6.240,4	6.860,0	7.459,9	10,4%
Κρατικές Υπηρεσίες, Άμυνα και Κοινωνική Ασφάλιση	3.364,6	3.794,4	3.984,3	5,6%
Εκπαίδευση	1.550,3	1.774,1	1.823,0	2,6%
Υγεία και άλλες Κοινωνικές Υπηρεσίες	1.936,8	2.301,0	2.529,0	3,5%
Άλλες Κοινωνικές Υπηρεσίες	894,3	994,0	1.073,8	1,5%
Φόροι επί των προϊόντων	9.411,8	9.510,9	10.550,8	14,8%
Επιδοτήσεις επί των προϊόντων	218,2	216,9	233,8	0,3%
Καθαροί φόροι επί των προϊόντων	9.193,6	9.294,0	10.317,0	14,4%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Σύνθεση ΑΕΠ ανά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας 2014

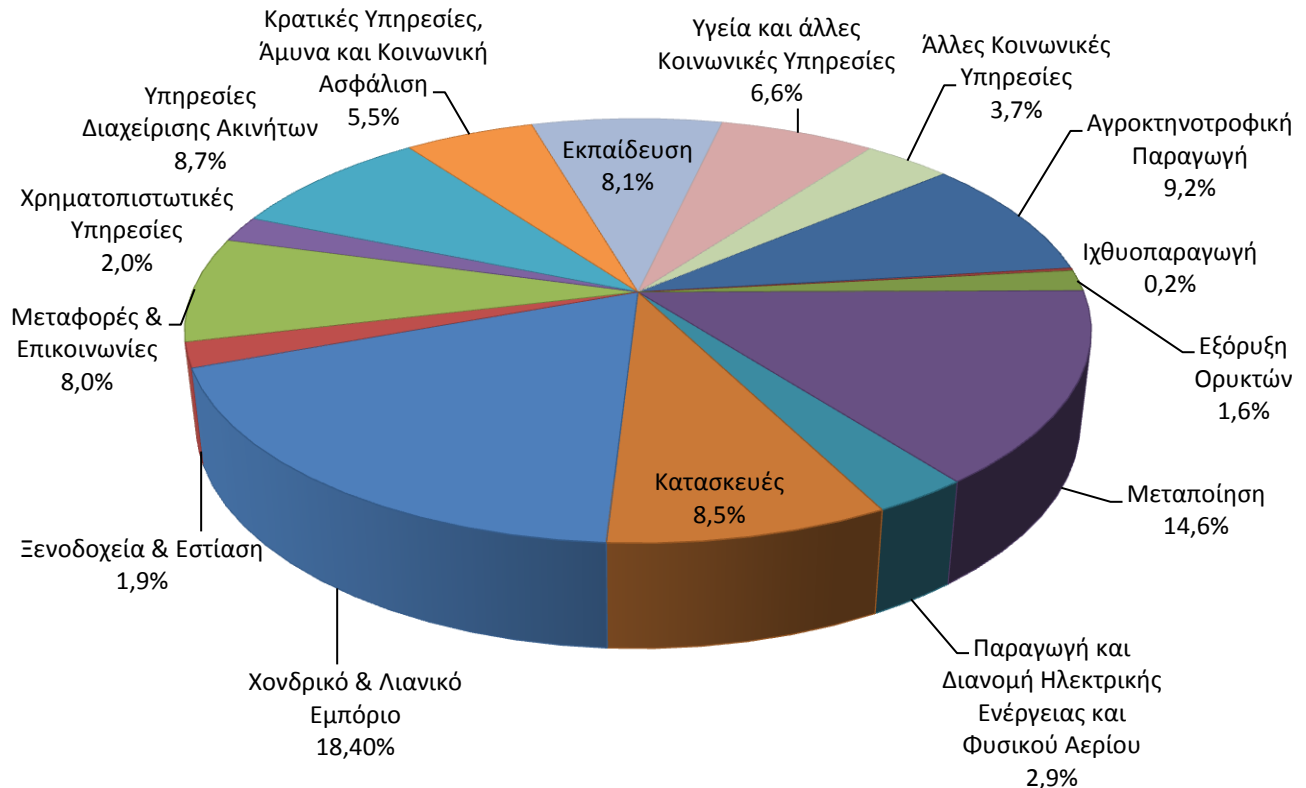

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

II. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ

Το 2014, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ρωσίας εκτιμάται ότι ανήλθε συνολικά στα 75,4 εκ. άτομα, δηλαδή περισσότερο από το 51% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Από αυτούς ο αριθμός των απασχολουμένων εκτιμάται στα 71,5 εκ. άτομα.

Κατανομή απασχόλησης ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Εξετάζοντας το σύνολο του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, σε σχέση με την ηλικία και το επίπεδο εκπαίδευσης, παρατηρούμε ότι η μέση ηλικία των εργαζομένων είναι αρκετά χαμηλή στα 40,4 έτη, ενώ το μέσο επίπεδο εκπαίδευσης είναι αρκετά υψηλό, με το μεγαλύτερο μέρος των Ρώσων εργαζομένων να κατέχει δίπλωμα ανώτερης εκπαίδευσης.

Κατανομή απασχόλησης βάσει ηλικίας και επιπέδου εκπαίδευσης

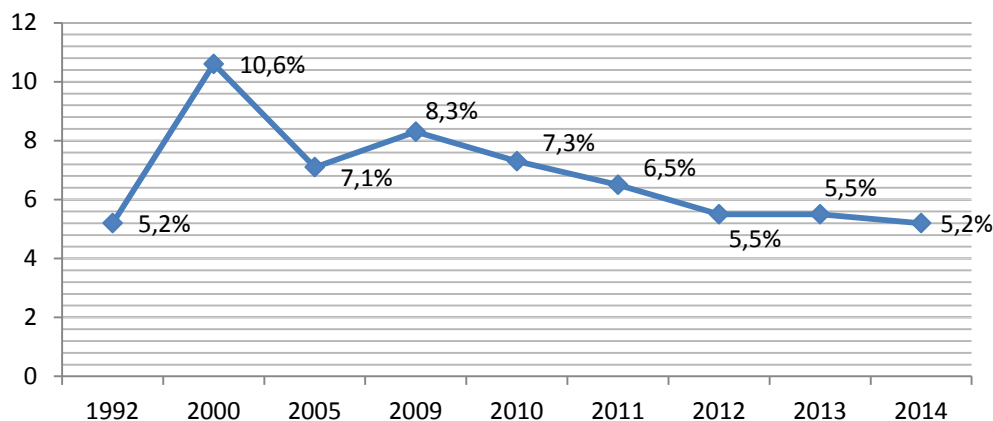
Ηλικίες, έτη	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
15 - 19	0,6%	0,7%	0,4%
20 - 24	7,8%	8,6%	7,0%
25 - 29	14,5%	15,5%	13,4%
30 - 34	13,5%	14,0%	13,0%
35 - 39	12,8%	12,6%	13,0%
40 - 44	12,0%	11,5%	12,4%
45 - 49	11,8%	11,0%	12,6%
50 - 54	13,3%	12,2%	14,4%
55 - 59	9,0%	9,2%	8,7%
60 - 72	4,8%	4,7%	5,0%
Μέσος όρος ηλικίας εργαζομένων, έτη	40,4	39,9	41,0

Επίπεδο εκπαίδευσης	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
Ανώτατη εκπαίδευση	32,2%	28,5%	36,1%
Μέση επαγγελματική εκπαίδευση – σύνολο εκ του οποίου:	44,8%	45,2%	44,5%
Κατάρτιση για μεσαία στελέχη	25,8%	21,8%	30,1%
Κατάρτιση για ειδικευμένους εργαζόμενους	19,0%	23,4%	14,4%
Μέση εκπαίδευση	19,2%	21,8%	16,5%
Βασική εκπαίδευση	3,5%	4,2%	2,7%
Καμία εκπαίδευση	0,2%	0,3%	0,2%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Η ανεργία το 2014 παρουσίασε μικρή μείωση, και διαμορφώθηκε στο 5,2%, ποσοστό που αντιστοιχεί περίπου σε 3,9 εκ. άτομα. Μεταξύ των ανδρών η ανεργία ανέρχεται σε 5,5%, ενώ μεταξύ των γυναικών σε 4,8%.

Πορεία ανεργίας στη Ρωσική Ομοσπονδία, 2005-2014

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Όπως φαίνεται στον επόμενο πίνακα, το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας εμφανίζεται μεταξύ των νέων 20-29 ετών και εντοπίζεται κυρίως μεταξύ των ατόμων που διαθέτουν υψηλή ή μέση εκπαίδευση

Κατανομή ανεργίας βάσει ηλικίας και επιπέδου εκπαίδευσης

Ηλικίες, έτη	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
15 - 19	4,2%	4,0%	4,3%
20 - 24	20,3%	20,7%	19,8%
25 - 29	15,8%	15,4%	16,4%
30 - 34	12,4%	12,0%	13,0%
35 - 39	10,2%	10,5%	9,8%
40 - 44	8,6%	8,2%	9,1%
45 - 49	8,7%	8,5%	9,0%
50 - 54	10,5%	10,1%	11,0%
55 - 59	6,3%	7,7%	4,7%
60 - 72	2,9%	2,9%	2,9%
Μέσος όρος ηλικίας ανέργων, έτη	35,8	36,0	35,6

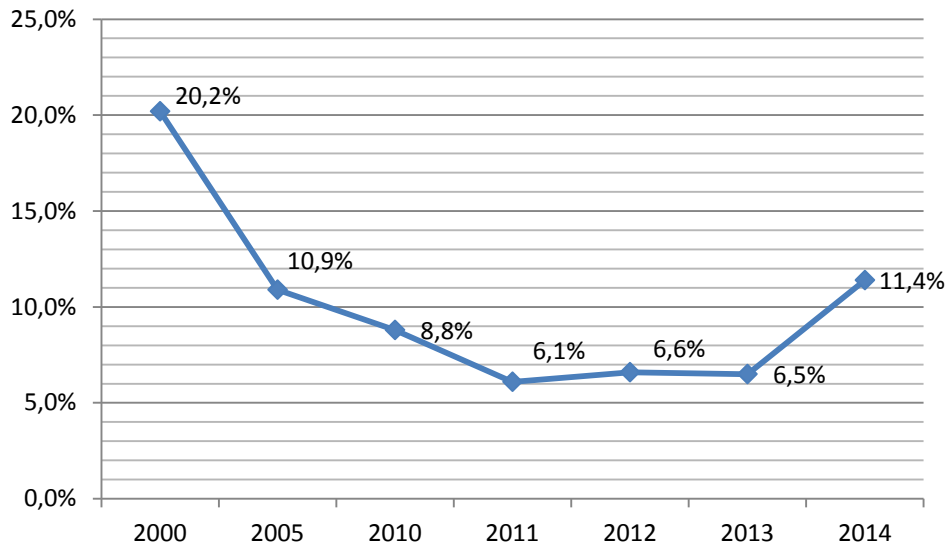
Επίπεδο εκπαίδευσης	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
Ανώτατη εκπαίδευση	18,2%	15,7%	21,2%
Μέση επαγγελματική εκπαίδευση – σύνολο εκ του οποίου:	39,9%	39,4%	40,4%
Κατάρτιση για μεσαία στελέχη	19,7%	16,3%	23,7%
Κατάρτιση για ειδικευμένους εργαζόμενους	20,2%	23,1%	16,7%
Μέση εκπαίδευση	31,5%	32,6%	30,1%
Βασική εκπαίδευση	9,6%	11,0%	7,8%
Καμία εκπαίδευση	0,9%	1,2%	0,6%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

III. ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

Το 2014 ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 11,4%, καταγράφοντας σαφή αύξηση σε σχέση με τα επίπεδα των τελευταίων ετών του 6,1%-6,6%.

Πορεία πληθωρισμού στη Ρωσία, 2000-2014

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Η αύξηση αυτή οφείλεται στις σημαντικές πιέσεις που ασκήθηκαν στην ισοτιμία του ρωσικού νομίσματος κατά το 2014, λόγω της πτώσης των διεθνών τιμών της ενέργειας, καθώς και στις ανισορροπίες που παρατηρήθηκαν στις αγορές αγαθών, λόγω των περιορισμών στις εισαγωγές ορισμένων τροφίμων. Έτσι, οι τιμές των τροφίμων κατέγραψαν ακόμα υψηλότερους ρυθμούς αύξησης της τάξης του 15,4%. Ακολουθεί ενδεικτικά αναλυτικός πίνακας:

Δείκτες τιμών καταναλωτή για επιλεγμένα προϊόντα και υπηρεσίες

	2013	2014
Τρόφιμα	7,3%	15,4%
Κρέας και πουλερικά	-3,0%	20,1%
Ιχθυηρά	7,0%	18,0%
Βούτυρο	18,6%	14,5%
Ηλιέλαιο	-3,0%	5,0%
Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα	13,1%	14,4%
Τυρί	18,0%	18,2%
Αυγά	28,8%	4,6%
Ζάχαρη	2,6%	40,0%
Είδη Αρτοποιίας	8,0%	7,5%
Σιτηρά και όσπρια	3,2%	34,6%
Ζυμαρικά	4,7%	8,4%
Αλκοολούχα ποτά	14,6%	13,7%
Προϊόντα εκτός τροφίμων	4,5%	8,1%
Προϊόντα Καπνού	29,3%	27,1%

Βενζίνη Αυτοκινήτων	5,7%	8,9%
Είδη Καθαρισμού	4,6%	9,2%
Δομικά Υλικά	2,5%	4,8%
Ενδύματα	4,7%	6,2%
Έπιπλα	3,6%	6,4%
Υποδήματα	4,5%	5,7%
Καλλυντικά	4,9%	8,3%
Ηλεκτρικές Συσκευές	2,1%	17,9%
Υπηρεσίες	8,0%	10,5%
Υπηρεσίες κοινής ωφελείας	11,2%	5,3%
Αστικές Συγκοινωνίες	8,9%	7,3%
Ταξιδιωτικές Υπηρεσίες	15,0%	13,4%
Ιατρικές Υπηρεσίες	9,0%	9,2%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

IV. ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Τα τελευταία χρόνια, ιδίως μετά το 2000, παρατηρείται συνεχής αύξηση των εισοδημάτων, ως αποτέλεσμα της οικονομικής ανάπτυξης. Αν και παραμένει ακόμα χαρακτηριστική η έντονη διαφορά μεταξύ υψηλών και χαμηλών εισοδηματικών τάξεων, η εικόνα τείνει χρόνο με το χρόνο να εξισορροπηθεί με τη δημιουργία μεσαίας τάξης. Το γεγονός αυτό με τη σειρά του επιφέρει αντίστοιχα τη διαφοροποίηση της καταναλωτικής συμπεριφοράς προς την κατεύθυνση της αύξησης τόσο της ποσότητας όσο και των απαιτήσεων για την ποιότητα των προϊόντων.

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται τα βασικά μεγέθη που αφορούν στους μισθούς, τα εισοδήματα και την κατανάλωση στη Ρωσία το σιάστημα 2000-2014.

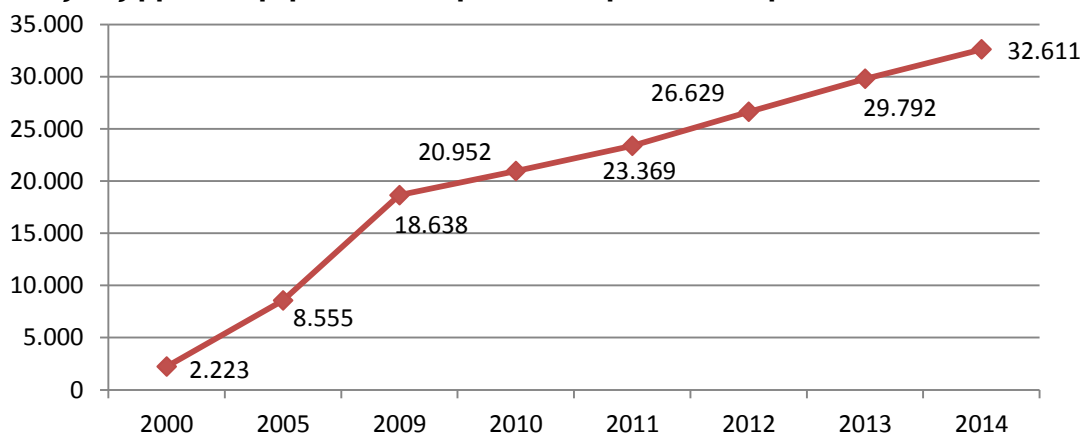
Κατανάλωση και εισοδήματα στη Ρωσία, 2000-2014

	2000	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μέσο μηνιαίο κατά κεφαλήν εισόδημα, ρούβλια	2.281	8.088	16.895	18.958	20.780	23.221	25.928	27.755
Μεταβολή πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος	12%	12%	3%	6%	0%	5%	4%	-1%
Μέσος μηνιαίος ονομαστικός μισθός, ρούβλια	2.223	8.555	18.638	20.952	23.369	26.629	29.792	32.611
Πραγματική κατανάλωση νοικοκυριών (σε τρέχουσες τιμές), δις. ρούβλια	3.814	12.455	25.039	27.962	32.277	36.432	40.573	44.295
ως % ΑΕΠ	52,3%	57,3%	63,4%	59,8%	57,3%	57,9%	60,6%	61,6%
μεταβολή σε σχέση με το προηγούμενο έτος	5,9%	10,8%	-4,5%	4,3%	5,8%	6,1%	4,0%	0,9%
κατά κεφαλήν κατανάλωση, ρούβλια	26.014	86.784	175.361	195.744	225.775	254.413	282.723	303.200

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Όσον αφορά στους μισθούς, ο μέσος μηνιαίος ονομαστικός μισθός το 2014 ανήλθε στα **32.611 ρούβλια** έναντι 29.792 ρουβλίων το 2013, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 9,5%.

Εξέλιξη μέσου μηνιαίου ονομαστικού μισθού στη Ρωσία 2000-2014

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Σε πραγματικούς όρους, ώστόσο, το διαθέσιμο εισόδημα σημείωσε μείωση κατά 1% το 2014 σε σχέση με το 2013.

Ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει την κατανομή του πληθυσμού μεταξύ των διαφορετικών εισοδηματικών κατηγοριών. Όπως φαίνεται μόλις το 15,6% του πληθυσμού διαθέτει εισόδημα άνω των 45.000 ρουβλίων που αντιστοιχεί σε περίπου 850-900 ευρώ το μήνα.

Κατανομή πληθυσμού βάσει μέσου κατά κεφαλήν εισοδήματος (% επί συνόλου)

Μέσο μηνιαίο εισόδημα, ρούβλια	2009	2010	2011	2012	2013	2014
έως 5.000,0	12,2	9,4	7,3	5,7	4,2	3,3
5.000,1 – 7.000,0	10,9	9,4	8,1	6,8	5,6	4,8
7.000,1 – 10.000,0	15,9	14,6	13,4	12,0	10,4	9,4
10.000,1 – 14.000,0	17,0	16,6	16,2	15,3	14,2	13,4
14.000,1 – 19.000,0	14,6	15,2	15,6	15,5	15,2	15,0
19.000,1 – 27.000,0	13,3	14,7	15,9	16,7	17,5	17,8
27.000,1 – 45.000,0	11,1	13,3	15,1	17,2	19,3	20,7
πάνω από 45.000,0	5,0	6,8	8,4	10,8	13,6	15,6

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και ο επόμενος πίνακας, ο οποίος παρουσιάζει την εξέλιξη του μέσου μηνιαίου ονομαστικού μισθού στη Ρωσική Ομοσπονδία σε ρούβλια και το ισόποσό του σε δολάρια ΗΠΑ, βάσει της επίσημης μέσης ετήσιας συναλλαγματικής ισοτιμίας δολαρίου/ρουβλίου.

Μέσος μηνιαίος ονομαστικός μισθός σε ρούβλια και δολάρια ΗΠΑ, 2000-2014

Έτη	Ρούβλια	Δολάρια ΗΠΑ
2000	2.223	79
2005	8.555	303
2009	18.638	588
2010	20.952	690
2011	23.369	796
2012	26.629	857
2013	29.792	936
2014	32.611	859

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Σημαντικές διαφορές παρατηρούνται στους μισθούς μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και ιδιαίτερα αυτού της μεταποίησης. Στην κορυφή της σχετικής κατάταξης βρίσκονται οι εργαζόμενοι στον τομέα της εξόρυξης και παραγωγής ενεργειακών προϊόντων και στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Ο μισθός στους τομείς αυτούς είναι 2 – 2,3 φορές υψηλότερος του μέσου όρου. Ο χαμηλότερος μισθός καταγράφεται στους τομείς της αγροτικής παραγωγής, της υφαντουργίας και της παραγωγής δερμάτων και προϊόντων αυτών, με απόκλιση που κυμαίνεται από 46-56% από το μέσο όρο.

Μέσοι ονομαστικοί μισθοί ανά τομέα δραστηριότητας
(σε ρούβλια/μήνα)

	2000	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Σύνολο οικονομίας	2.223	8.555	18.638	20.952	23.369	26.629	29.792	32.611
Αγροτική Παραγωγή (συμπεριλαμβανομένης της ζωικής παραγωγής και της υλοτομίας)	985	3.646	9.619	10.668	12.464	14.129	15.724	17.627
Αλιεία	2.846	10.234	22.914	23.782	25.940	29.201	32.437	36.328
Εξόρυξη ορυκτών	5.940	19.727	35.363	39.895	45.132	50.401	54.161	59.181
Εξόρυξη ενεργειακών προϊόντων	6.985	23.456	41.568	46.271	51.588	57.210	61.084	67.090
Εξόρυξη ορυκτών εκτός ενεργειακών προϊόντων	4.000	13.176	24.064	28.306	33.580	38.267	41.754	44.408
Μεταποίηση	2.365	8.421	16.583	19.078	21.781	24.512	27.045	29.486
Παραγωγή Τροφίμων/Ποτών/ Καπνού	2.183	7.304	15.653	17.317	19.094	21.105	23.327	25.043
Υφαντουργία	1.215	3.986	9.021	10.302	11.004	12.095	13.489	14.468
Παραγωγή δερμάτων και προϊόντων αυτών	1.348	4.695	10.073	11.346	12.351	13.136	14.725	16.053
Παραγωγή ξυλείας και προϊόντα αυτής	1.739	5.895	10.947	12.720	13.942	15.248	16.950	18.440
Χαρτοποιία και τυπογραφία	2.737	9.419	17.707	20.104	23.710	26.312	28.505	29.814
Παραγωγή κοκ και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	4.916	19.397	37.964	41.563	48.463	59.195	64.760	75.663
Χημική παραγωγή	2.755	9.928	19.429	22.229	25.583	28.901	32.514	36.164
Παραγωγή πλαστικών προϊόντων και καουτσούκ	2.140	6.879	13.851	15.766	17.713	19.758	21.599	23.148
Παραγωγή λοιπών μη μεταλλικών προϊόντων	2.182	7.922	16.054	18.118	20.518	23.180	25.458	27.088
Μεταλλουργεία	3.855	10.261	17.946	21.152	23.887	26.564	28.520	30.498
Παραγωγή μηχανών και εξαρτημάτων	1.975	8.380	17.010	20.103	22.778	25.671	28.231	30.256
Παραγωγή ηλεκτρικών συσκευών, ηλεκτρονικών, κλπ	2.004	8.219	17.360	20.178	23.375	26.354	29.354	33.029
Παραγωγή μεταφορικών μέσων και εξαρτημάτων	2.454	9.377	17.368	20.766	24.503	27.660	30.724	33.691
Λοιπή παραγωγή	2.053	6.387	12.543	13.674	15.573	17.146	18.736	19.987
Παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου και νερού	3.157	10.637	21.554	24.156	26.966	29.437	32.231	34.833
Κατασκευές	2.640	9.043	18.122	21.172	23.682	25.951	27.701	29.485

	2000	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο	1.585	6.552	15.959	18.406	19.613	21.634	23.168	25.680
Υπηρεσίες Εστίασης/ Ξενοδοχείων	1.640	6.033	12.470	13.466	14.693	16.631	18.304	19.944
Μεταφορές & Επικοινωνίες	3.220	11.351	22.401	25.590	28.609	31.444	34.576	37.185
Επικοινωνίες	2.879	11.389	20.923	24.275	26.995	28.701	31.346	33.877
Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες	5.232	22.464	42.373	50.120	55.789	58.999	63.333	69.163
Υπηρεσίες Διαχείρισης Ακινήτων – Real Estate	2.457	10.237	22.610	25.623	28.239	30.926	33.846	37.824
Δημόσιο – Τομέας Άμυνας – Κοινωνική Φροντίδα	2.712	10.959	23.960	25.121	27.756	35.701	40.449	42.598
Παιδεία	1.240	5.430	13.294	14.075	15.809	18.995	23.458	25.855
Υγεία και παροχή κοινωνικής φροντίδας	1.333	5.906	14.820	15.724	17.545	20.641	24.439	27.123
Παροχή λοιπών υπηρεσιών κοινής ωφελείας	1.548	6.291	15.070	16.371	18.200	20.985	24.740	28.207

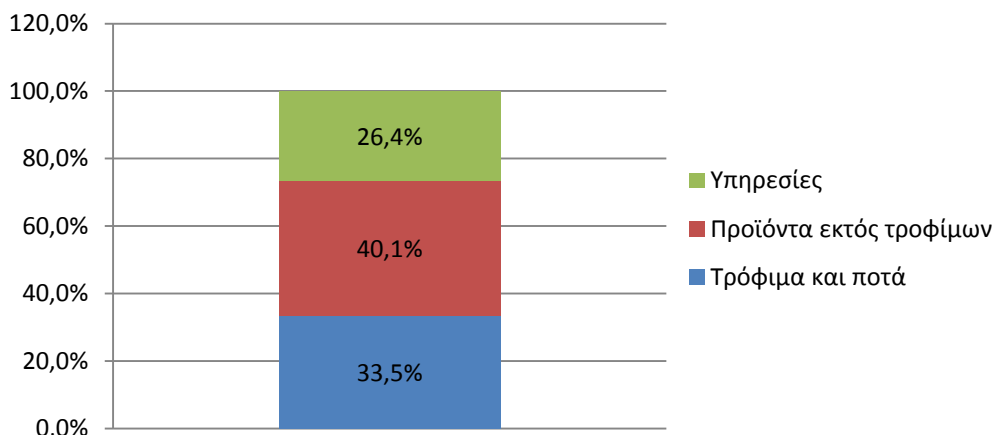
Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Ο μέσος κατώτατος μισθός στη Ρωσία το 2014 διαμορφώθηκε στα 5.554 ρούβλια (2013: 5.205 ρούβλια), εμφανίζοντας μείωση σε πραγματικούς όρους κατά 1% σε σχέση με το 2013. Το κατώτατο όριο διαβίωσης στη Ρωσία το 2014 διαμορφώθηκε στα 8.050 ρούβλια/μήνα, εμφανίζοντας αύξηση κατά 10% σε σχέση με το 2013 (7.306 ρούβλια/μήνα). Το 2014, το 11,2% του πληθυσμού (16,1 εκ. άτομα) βρίσκονταν κάτω από το όριο αυτό.

Από την πλευρά της κατανάλωσης, παρατηρείται μία σταθερά ανοδική πορεία, η οποία το 2014 διαμορφώθηκε σε 44,3 τρις ρούβλια, ενισχυμένη κατά 0,9% σε σχέση με το 2013, ενώ αύξηση εμφανίζει η κατανάλωση και ως ποσοστό του ΑΕΠ, φθάνοντας το 2014 στο 61,6% του ΑΕΠ.

Εξετάζοντας τη δομή της κατανάλωσης των νοικοκυριών, διαπιστώνουμε ότι το ένα τρίτο του διαθέσιμου εισοδήματος δαπανάται σε τρόφιμα και ποτά και το υπόλοιπο σε προϊόντα εκτός τροφίμων και υπηρεσίες.

Δομή κατανάλωσης νοικοκυριών, 2014

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Κατανομή διαθέσιμου εισοδήματος ανά προϊόν, 2014

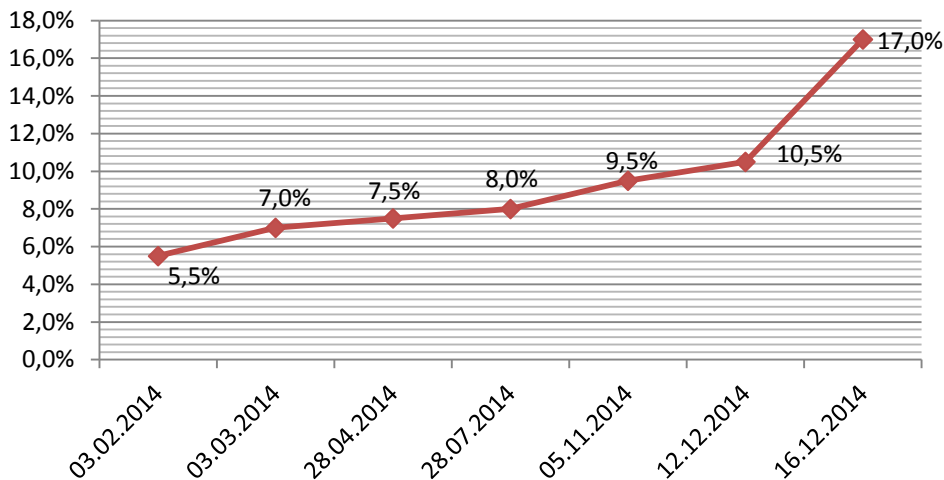
Τρόφιμα και ποτά	33,5%
Είδη αρτοποιίας	4,3%
Λαχανικά και φρούτα	4,0%
Κρέας και προϊόντα κρέατος	8,5%
Ψάρια και αλλειύματα	1,9%
Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα	4,6%
Ζάχαρη και είδη ζαχαροπλαστικής	1,7%
Ροφήματα, αναψυκτικά και άλλα προϊόντα	2,2%
Αλκοολούχα ποτά	1,7%
Εστίαση	3,4%
Λοιπά προϊόντα τροφίμων	1,2%
Προϊόντα εκτός τροφίμων	40,1%
Ένδυση και υπόδηση	8,7%
Προϊόντα για αναψυχή και χόμπι	3,3%
Αυτοκίνητο, όχημα	10,4%
Προϊόντα και εξοπλισμός για το σπίτι, έπιπλα	5,2%
Καύσιμα	4,0%
Προϊόντα προσωπικής φροντίδας, φαρμακευτικά και ιατρικά προϊόντα	4,7%
Λοιπά μη edώδιμα είδη	3,8%
Υπηρεσίες	26,4%
Στέγαση και υπηρεσίες κοινής ωφελείας	8,9%
Πολιτισμός	3,6%
Εκπαίδευση	1,6%
Ιατρικές υπηρεσίες	1,4%
Υπηρεσίες επικοινωνίας	2,8%
Άλλες υπηρεσίες	8,1%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

V. ΕΠΙΤΟΚΙΟ

Κατά το 2014, οι ασφυκτικές πιέσεις που δέχθηκε το ρωσικό νόμισμα (βλ. επόμενο κεφάλαιο), ανάγκασαν την Κεντρική Τράπεζα της χώρας να προσφύγει επανηλειμμένως στη δυναμική αξιοποίηση του δημοσιονομικού μέσου της παρέμβασης στο επιτόκιο. Έτσι, κατά τη διάρκεια του έτους, το βασικό επιτόκιο αυξήθηκε δραστικά από 5,5% (03.02.2014) σε 17% (16.12.2014).

Πορεία βασικού επιτοκίου κατά το 2014

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας

Οι παρεμβάσεις της Κεντρικής Τράπεζας αποσκοπούσαν στη στήριξη του εγχώριου νομίσματος ενάντια στη ραγδαία διολίσθηση που κατέγραψε κατά τη διάρκεια του έτους και ιδιαίτερα το τελευταίο τρίμηνο. Εξασφαλίζοντας υψηλή απόδοση στις καταθέσεις, η Κεντρική Τράπεζα επιχείρησε να καταστήσει το ρούβλι πιο ελκυστικό και να ανακόψει τη πορεία διολίσθησής του. Ταυτόχρονα η υψηλή απόδοση των καταθέσεων αποσκοπούσε να ανακόψει, ή και να αντιστρέψει, την πορεία φυγής κεφαλαίων προσφέροντας κίνητρα για την παραμονή τους. Το μόνο ισχυρότερο δημοσιονομικό μέσον για την αποτροπή της φυγής κεφαλαίων στο εξωτερικό θα ήταν η υιοθέτηση νομικής ρύθμισης για την απαγόρευση εξόδου κεφαλαίων, αλλά η Κεντρική Τράπεζα με την απόφαση της αυτή κατέστησε σαφές ότι επιλέγει την οδό της πειθούς σε αντίθεση προς την οδό του εξαναγκασμού.

Ωστόσο, τα υψηλά επιτόκια δρουν αποτρεπτικά στην ανάληψη επιχειρηματικής δραστηριότητας, σε μια στιγμή κατά την οποία η οικονομία χρειάζεται τόνωση. Φαίνεται, όμως, ότι κατά τη δεδομένη στιγμή, η Κεντρική Τράπεζα έθεσε ως απόλυτη προτεραιότητα τη διασφάλιση της νομισματικής σταθερότητας, μεταθέτοντας το ζήτημα της οικονομικής ανάπτυξης στο μέλλον.

Σημειώνεται ότι το “βασικό επιτόκιο”¹ αποτελεί στην πράξη το επιτόκιο βάσει του οποίου οι τράπεζες δανείζονται από την Κεντρική Τράπεζα βραχυπρόθεσμα διαπραγματεύσιμα δάνεια 1 εβδομάδας. Από την άλλη πλευρά, το “επιτόκιο αναχρηματοδότησης”² της Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο παρέμεινε στο 8,25% το 2014, έχει εδώ και καιρό χάσει στη πράξη την σημασία του ως το επιτόκιο δανεισμού στην διατραπεζική αγορά. Ο ρόλος του είναι μόνον κατατοπιστικός και ουσιαστικά χρησιμοποιείται πλέον μόνον για τον υπολογισμό τόκων υπερημερίας, ποινών, επιδοτήσεων κλπ που προκύπτουν από το νόμο.

¹ Ο όρος αντιστοιχεί στον ρωσικό “ключевая ставка”

² Ο όρος αντιστοιχεί στον ρωσικό “ставка рефинансирования”

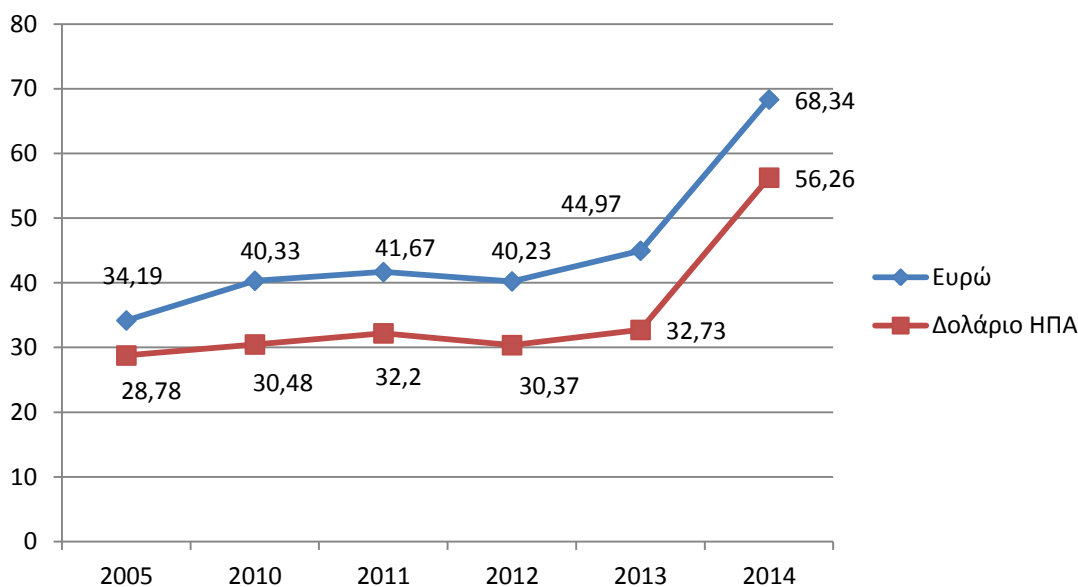
VI. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ

Παρά τις αυξημένες παρεμβάσεις της Κεντρικής Τράπεζας στην εσωτερική αγορά συναλλάγματος καθ' όλη τη διάρκεια του 2014, το ρωσικό νόμισμα δέχθηκε σημαντικότερες πιέσεις κατά τη διάρκεια του έτους και ιδιαίτερες κατά το τελευταίο τρίμηνο. Οι λόγοι πίσω από τις πιέσεις αυτές ήταν η απότομη πτώση της τιμής του πετρελαίου, η στασιμότητα της ρωσικής οικονομίας και οι συνεχιζόμενες γεωπολιτικές εντάσεις, οι οποίες είχαν ως συνέπεια την επιβολή δυτικών κυρώσεων κατά της Ρωσίας.

Η μέση ετήσια συναλλαγματική ισοτιμία του ρουβλίου με το αμερικανικό δολάριο το 2014 ανήλθε στα 38,6 ρούβλια/\$ΗΠΑ (2013: 31,9 ρούβλια/\$ΗΠΑ) και με το ευρώ στα 50,9 ρούβλια/ευρώ (2013: 42,4 ρούβλια/ευρώ). Ωστόσο, οι τιμές που καταγράφηκαν στο τέλος του έτους, δείχνουν τη σημαντικότερη υποτίμηση που υπέστη το ρούβλι, η ισοτιμία του οποίου διαμορφώθηκε στα 56,26 ρούβλια/\$ ΗΠΑ και 68,14 ρούβλια/ευρώ.

Πορεία συναλλαγματικής ισοτιμίας ρουβλίου έναντι Ευρώ και Δολαρίου ΗΠΑ, 2005-2014

(τιμές στο τέλος κάθε έτους)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

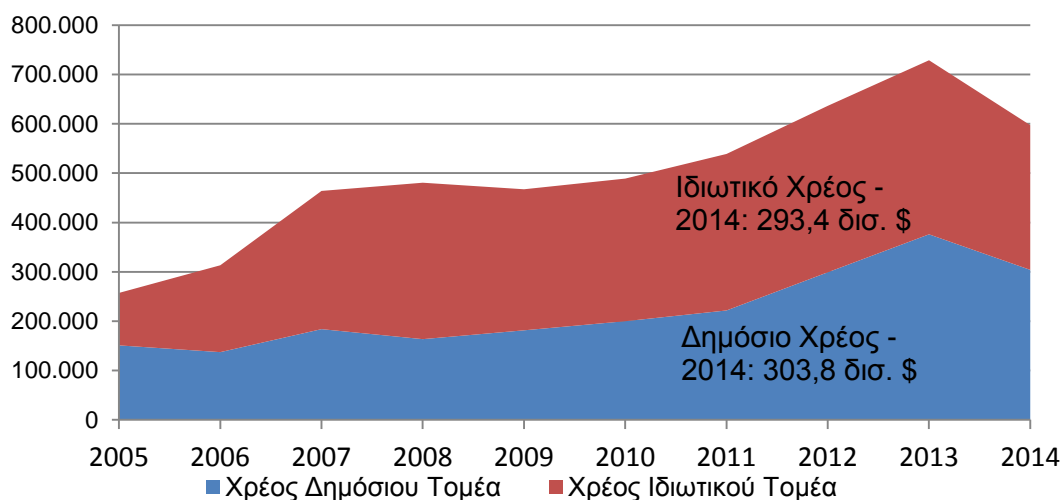
Μέσα στο 2014, η Κεντρική Τράπεζα δαπάνησε πάνω από 80 δισ. δολάρια ΗΠΑ (περίπου 5% του ΑΕΠ) από τα συναλλαγματικά της αποθέματα για να στηρίξει το ρούβλι.

Στις 10 Νοεμβρίου 2014, ωστόσο, η Κεντρική Τράπεζα πραγματοποίησε ένα σημαντικό βήμα προς την ελεύθερη διαπραγμάτευση του ρουβλίου, η οποία πρόκειται να εφαρμοστεί από το 2015, εγκαταλείποντας την πρακτική των απεριόριστων παρεμβάσεων στην αγορά συναλλάγματος για τη στήριξη του νομίσματος. Από εκείνη τη στιγμή, η Κεντρική Τράπεζα αποφάσισε να μην διαθέτει πάνω από 350 εκατ. δολάρια ημερησίως για να αγοράζει ρούβλια, ενώ το προηγούμενο διάστημα οι ημερήσιες πωλήσεις ξένου νομίσματος άγγιζαν ακόμα και τα 3 δισ. δολάρια. Ενδεικτικά σημειώνεται, ότι εντός του Οκτωβρίου του 2014, η Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας ξόδεψε πάνω από 30 δισ. δολάρια για να σταματήσει την πτώση της αξίας του νομίσματος.

VII. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΧΡΕΟΣ

Το 2014 το εξωτερικό χρέος της Ρωσικής Ομοσπονδίας μειώθηκε κατά 18,1% και ανήλθε σε 597,3 δισ. δολάρια ΗΠΑ (2013: 728 δισ. \$ ΗΠΑ). Από αυτά τα 303,8 δισ. δολάρια ΗΠΑ (2013: 375,9 δισ. \$ ΗΠΑ) συνιστούν χρέος του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα και τα 293,4 δισ. \$ ΗΠΑ του ιδιωτικού (2013: 352,9 δισ. \$ ΗΠΑ). Πιο συγκεκριμένα, επισημαίνεται ότι μόλις 41,6 δισ. \$ ΗΠΑ αφορά σε χρέος του στενού δημοσίου τομέα (Γενική Κυβέρνηση).

Πορεία Εξωτερικού Χρέους, 2005-2014

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας

Εξωτερικό Χρέος Ρωσίας, 2011 – 2014 (σε εκ. δολάρια ΗΠΑ)

	2011	2012	2013	2014
Σύνολο Εξωτερικού Χρέους Ρωσικής Ομοσπονδίας	538.884	636.421	728.864	597.254
Εξωτερικό Χρέος Δημοσίου Τομέα	221.595	298.930	375.905	303.848
Γενικής Κυβέρνησης	34.732	54.411	61.743	41.606
Βραχυπρόθεσμο	350	300	370	379
Μακροπρόθεσμο	34.382	54.112	61.373	41.227
Κεντρικής Τράπεζας	11.547	15.639	15.963	10.599
Βραχυπρόθεσμο	2.837	6.921	7.227	2.381
Μακροπρόθεσμο	8.710	8.718	8.736	8.218
Τραπεζών	73.232	114.657	130.072	107.049
Βραχυπρόθεσμο	14.095	21.045	26.560	17.277
Μακροπρόθεσμο	59.138	93.613	103.513	89.772
Άλλων Τομέων	78.483	75.123	111.261	98.645
Βραχυπρόθεσμο	577	692	688	815
Μακροπρόθεσμο	77.906	74.431	110.574	97.830
Υποχρεώσεις προς άμεσους	23.600	39.099	56.866	45.948

	2011	2012	2013	2014
ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ				
Εξωτερικό Χρέος Ιδιωτικού Τομέα	317.290	337.490	352.959	293.406
Τραπεζών	88.911	84.907	79.811	62.504
Βραχυπρόθεσμο	34.734	35.396	30.185	22.587
Μακροπρόθεσμο	54.176	49.511	49.626	39.917
Άλλων Τομέων	167.592	171.457	174.215	143.452
Βραχυπρόθεσμο	15.604	17.140	20.254	18.142
Μακροπρόθεσμο	151.988	154.317	153.961	125.310
Υποχρεώσεις προς άμεσους επενδυτές	60.787	81.127	98.933	87.450

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας

Το σύνολο του εξωτερικού χρέους της Ρωσίας αντιστοιχεί περίπου στο 45% του ΑΕΠ της χώρας.

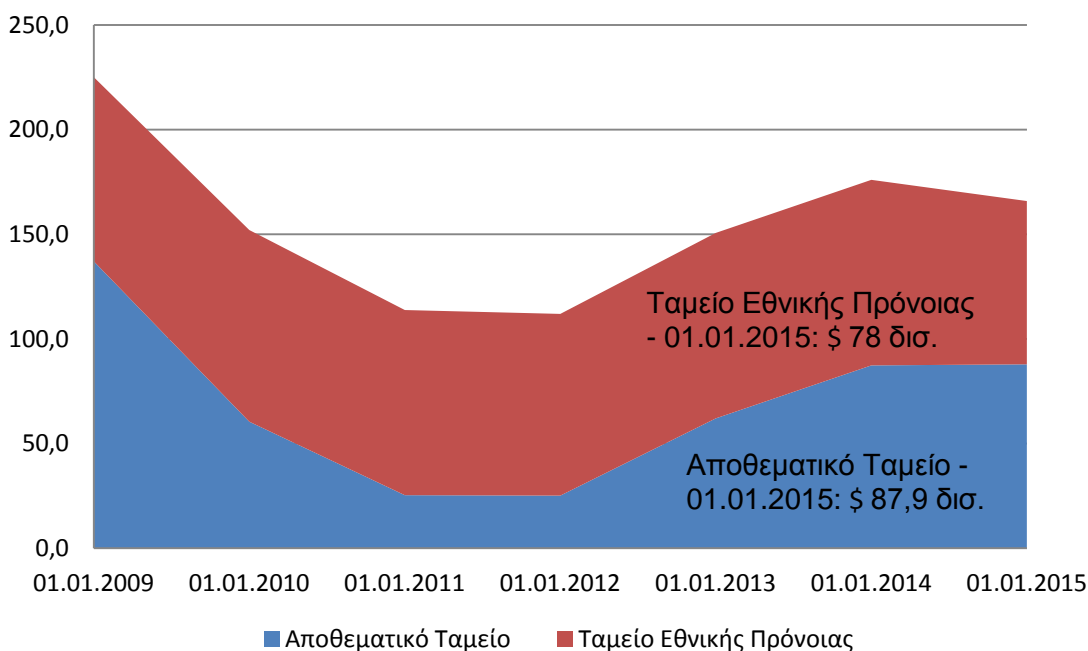
VIII. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ – ΤΑΜΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ – ΔΙΕΘΝΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Το 2008 το τότε Ταμείο Σταθερότητας κατανεμήθη στο Αποθεματικό Ταμείο (Reserve Fund) και το Ταμείο Εθνικής Πρόνοιας (National Welfare Fund). Τα δύο αυτά ταμεία αποτελούν μέρος του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού

Το Αποθεματικό Ταμείο έχει σχεδιαστεί για να συμπληρώνει τα έσοδα του προϋπολογισμού στην περίπτωση της μείωσης των εσόδων από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο. Το Αποθεματικό Ταμείο συμβάλλει στην σταθερότητα της οικονομικής ανάπτυξης, τη μείωση των πληθωριστικών πιέσεων και τη μείωση της εξάρτησης της εθνικής οικονομίας από τις διακυμάνσεις των εσόδων από τις εξαγωγές φυσικών πόρων. Την 01.01.2015 οι πόροι του Αποθεματικού Ταμείου ανέρχονταν σε 4.945,5 δισ. ρούβλια (87,9 δισ. δολάρια ΗΠΑ), που αντιστοιχούν στο 6,8% του ρωσικού ΑΕΠ.

Το Εθνικό Ταμείο Πρόνοιας προορίζεται να αποτελέσει τμήμα ενός βιώσιμου μηχανισμού των συντάξεων των πολιτών της Ρωσικής Ομοσπονδίας για το μακροπρόθεσμο. Οι στόχοι του Εθνικού Ταμείου Πρόνοιας είναι η συμπλήρωση των εθελοντικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων των πολιτών και η εξισορρόπηση του προϋπολογισμού του Ταμείου Συντάξεων της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Την 01.01.2015 οι πόροι του Ταμείου Εθνικής Πρόνοιας ανέρχονταν σε 4.388,1 δισ. ρούβλια (78 δισ. δολάρια ΗΠΑ), που αντιστοιχούν στο 6% του ρωσικού ΑΕΠ.

Εξέλιξη Αποθεματικού Ταμείου & Ταμείου Εθνικής Πρόνοιας, 2009-2014

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών Ρωσικής Ομοσπονδίας

Τα διεθνή αποθέματα της Ρωσίας μειώθηκαν σημαντικά εντός του 2014, κυρίως λόγω των συχνών παρεμβάσεων της Κεντρικής Τράπεζας για τη στήριξη του εγχώριου νομίσματος. Την 01.01.2015 τα διεθνή αποθέματα ανέρχονταν σε 386,2 δισ. \$ ΗΠΑ, μειωμένα κατά 24,3% σε σχέση με το προηγούμενο έτος (01.01.2014: 510,5 δισ. \$ ΗΠΑ).

ΙΧ. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Το 2014 τα έσοδα του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού ανήλθαν σε 14.496,9 δισ. ρούβλια και οι δαπάνες σε 14.831,6 δισ. ρούβλια. Συνολικά, η εκτέλεση του προϋπολογισμού το 2014 ολοκληρώθηκε σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία με έλλειμμα 334,7 δισ. ρούβλια ή περίπου 0,5% του ΑΕΠ έναντι ελλείμματος 310,5 δισ. ρουβλίων το 2013.

Τα έσοδα από φόρους ανήλθαν σε 7.829 δισ. ρούβλια και τα έσοδα από δασμούς και τέλη εισαγωγής 5.463 δισ. ρούβλια. Από την άλλη πλευρά, οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού αφορούν ενδεικτικά 935 δισ. ρούβλια για τη λειτουργία της Κεντρικής Διοίκησης, 2.479 δισ. ρούβλια για αμυντικές δαπάνες, 2.086 δισ. ρούβλια για την εθνική ασφάλεια και την επιβολή του νόμου, 415,6 δισ. ρούβλια για την εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους (0,5% ΑΕΠ).

Εκτέλεση Προϋπολογισμού 2014 (σε δισ. ρούβλια)

	Ενοποιημένος προϋπολογισμός Ρωσικής Ομοσπονδίας και προϋπολογισμοί κρατικών κονδυλίων εκτός προϋπολογισμού	από αυτόν:	
		Ομοσπονδιακός προϋπολογισμός	Ενοποιημένοι προϋπολογισμοί των περιοχών της Ρωσικής Ομοσπονδίας
Έσοδα - σύνολο	26.766,1	14.496,9	8.905,7
από αυτούς:			
Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων	2.375,3	411,3	1.964,0
Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων	2.702,6	9,2	2.693,5
Ασφάλιστρα για την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	5.035,7	-	0,0
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας:			
για τα εμπορεύματα (έργα, υπηρεσίες) που πωλούνται στο έδαφος της Ρωσικής Ομοσπονδίας	2.188,8	2.181,4	7,4
για εμπορεύματα που εισάγονται στο έδαφος της Ρωσικής Ομοσπονδίας	1.751,4	1.750,2	1,2
Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης επί των εμπορευμάτων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους (προϊόντα):			
που παράγονται στο έδαφος της Ρωσικής Ομοσπονδίας	1.000,6	520,8	479,7
που εισάγονται στο έδαφος της Ρωσικής Ομοσπονδίας	71,6	71,6	0,1
Φόροι επί του συνολικού εισοδήματος	315,1	-	315,1
Φόροι ακίνητης περιουσίας	957,5	-	957,5
Φόρπο, τέλη και τακτικές πληρωμές για τη χρήση των φυσικών πόρων	2.934,7	2.884,6	50,0
Έσοδα από το εξωτερικό εμπόριο	5.463,7	5.463,4	0,2

	Ενοποιημένος προϋπολογισμός Ρωσικής Ομοσπονδίας και προϋπολογισμοί κρατικών κονδυλίων εκτός προϋπολογισμού	από αυτόν:	
		Ομοσπονδιακός προϋπολογισμός	Ενοποιημένοι προϋπολογισμοί των περιοχών της Ρωσικής Ομοσπονδίας
Έσοδα από τη χρήση των αγαθών που ανήκουν στο κράτος και τη δημοτική περιουσία	797,2	445,6	333,5
Πληρωμές για τη χρήση των φυσικών πόρων	261,5	228,7	32,8
Έσοδα από υπηρεσίες και αποζημίωση των κρατικών δαπανών	189,2	148,7	37,3
Έσοδα από την πώληση των υλικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων	258,6	108,3	150,3
Άλλες εισπράξεις	134,2	111,0	1.728,3
Δαπάνες - σύνολο	27.611,7	14.831,6	9.353,3
από αυτές, για:			
Εθνικά θέματα	1.640,4	935,7	585,0
Εθνική άμυνα	2.480,7	2.479,1	4,1
Εθνική ασφάλεια και επιβολή του νόμου	2.192,9	2.086,2	107,8
Εθνική οικονομία	4.543,1	3.062,9	1.779,3
από αυτές για:			
Καύσιμα και Ενέργεια	44,3	24,8	33,9
Γεωργία και αλιεία	314,3	180,0	276,2
Μεταφορές	664,9	301,0	384,5
Συντήρηση οδικού δικτύου	1.184,7	527,0	708,6
Επικοινωνίες και πληροφορική	89,9	35,1	57,6
Εφαρμοσμένη έρευνα στον τομέα της εθνικής οικονομίας	269,4	268,8	0,6
Άλλα θέματα που σχετίζονται με την εθνική οικονομία	1.771,2	1.583,5	219,3
Στέγαση και υπηρεσίες κοινής ωφελείας	1.004,7	119,6	906,3
Κοινωνικο-πολιτιστικές δραστηριότητες	15.154,2	4.870,0	5.818,0
Εξυπηρέτηση κρατικού και δημοτικού χρέους	525,4	415,6	121,7
Διακυβερνητικές μεταβιβάσεις από γενικούς προϋπολογισμούς της Ρωσικής Ομοσπονδίας και δημοτικούς φορείς	0,0	816,1	5,3
Έλλειμμα	845,6	334,7	447,6

Πηγή: Ρωσική Στατιστική Υπηρεσία, στοιχεία Γενικού Λογιστηρίου.

Χ. ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Υπό το πρίσμα της διεθνούς οικονομικής συγκυρίας, το πλεόνασμα του ισοζυγίου πληρωμών της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατέγραψε μείωση το 2013, λόγω κυρίως της μείωσης του εμπορικού πλεονάσματος και συνακόλουθα της μείωσης του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Την ίδια στιγμή το εκτός ενεργειακών προϊόντων έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών για μία ακόμα χρονιά αυξήθηκε φτάνοντας τα 169,9 δις \$Η.Π.Α. (2012: 155,1 δις \$Η.Π.Α.), καταδεικνύοντας την απόλυτη εξάρτηση της χώρας από τις εξαγωγές ενεργειακών προϊόντων και την έλλειψη ανταγωνιστικότητάς στους λοιπούς τομείς. Στην προσπάθειά της να αντιμετωπίσει την αυξανόμενη εκροή κεφαλαίων, η Κεντρική Τράπεζα αύξησε τις παρεμβάσεις της στην αγορά συναλλάγματος προκειμένου να αποτρέψει τις απότομες αυξομειώσεις του ρουβλίου.

Αναλυτικότερα το πλεόνασμα του **ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών** επανήλθε σε υψηλά επίπεδα, μετά από τη σημαντική μείωση που είχε σημειώσει το 2013. Έτσι, το πλεόνασμα το 2014 διαμορφώθηκε στα 59,5 δις. \$ ΗΠΑ από τα 34,8 δις. \$ ΗΠΑ του 2013.

Το **εμπορικό ισοζύγιο** κατέγραψε και αυτό αύξηση της τάξης του 4,3%, φθάνοντας τα 189,7 δις. \$ ΗΠΑ, με τις **εξαγωγές αγαθών** να εμφανίζουν μείωση 4,9% και να διαμορφώνονται σε 497,8 δις. \$ ΗΠΑ και τις **εισαγωγές αγαθών** να μειώνονται κατά 9,8% και να ανέρχονται σε 308,0 δις. \$ ΗΠΑ.

Όσον αφορά το **ισοζύγιο υπηρεσιών**, το 2014 καταγράφηκε μικρή βελτίωση του ελλειμματός του, το οποίο διαμορφώθηκε σε 55,2 δις. \$ ΗΠΑ, από 58,3 δις. \$ ΗΠΑ το 2013. Αναλυτικότερα οι **εξαγωγές υπηρεσιών** ανήλθαν στα 65,8 δις. \$ ΗΠΑ (2013: 70,1 δις. \$ ΗΠΑ) και οι **εισαγωγές υπηρεσιών** σε 121,0 δις. \$ ΗΠΑ (2013: 128,4 δις. \$ ΗΠΑ).

Το έλλειμμα στο ισοζύγιο εισοδημάτων μειώθηκε στα 10,1 δις. \$ ΗΠΑ από 13,2 δις. \$ ΗΠΑ το 2013, ενώ βελτίωση καταγράφηκε και στο έλλειμμα του ισοζυγίου κεφαλαιακών αποδόσεων, το οποίο μειώθηκε από 66,5 δις. \$ ΗΠΑ το 2013 στα 57,2 δις. \$ ΗΠΑ το 2014.

Σημαντική ήταν η αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου κεφαλαιακών μεταβιβάσεων το οποίο ανήλθε σε 42 δις. \$ ΗΠΑ.

Συνολικά το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και το ισοζύγιο κεφαλαίων το 2014 ανήλθε στα 17,5 δις. \$ ΗΠΑ.

Το έλλειμμα στο ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών (χωρίς τον συνυπολογισμό των συναλλαγματικών αποθεμάτων) αυξήθηκε θεαματικά, για δεύτερη συνεχή χρονιά, φθάνοντας στα 133,8 δις. \$ ΗΠΑ από 46,2 δις. \$ ΗΠΑ το 2013 και 25,7 δις. \$ ΗΠΑ το 2012.

Ισοζύγιο Πληρωμών Ρωσικής Ομοσπονδίας, 2013-2014

σε εκ. δολάρια ΗΠΑ	2014	2013
ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	59.462	34.801
Εμπορικό ισοζύγιο	189.737	181.939
<i>Εξαγωγές</i>	497.763	523.275
Αργό πετρέλαιο	153.888	173.670
Προϊόντα πετρελαίου	115.875	109.335
Φυσικό αέριο	55.240	67.232
λοιπά	172.760	173.039

<i>Εισαγωγές</i>	308.026	341.337
Ισοζύγιο υπηρεσιών	-55.240	-58.259
<i>Εξαγωγές</i>	65.798	70.123
Μεταφορικές υπηρεσίες	20.542	20.747
Ταξίδια	11.759	11.988
Λοιπές υπηρεσίες	33.497	37.387
<i>Εισαγωγές</i>	121.039	128.382
Μεταφορικές υπηρεσίες	-15.420	-17.505
Ταξίδια	-50.428	-53.453
Λοιπές υπηρεσίες	-55.191	-57.425
Ισοζύγιο εισοδημάτων	-10.074	-13.170
Ισοζύγιο κεφαλαιακών αποδόσεων	-57.238	-66.515
Αποκτηθέντα εισοδήματα	42.573	37.738
Πληρωτέα εισοδήματα	-99.811	-104.254
Ισοζύγιο μισθωμάτων	130	81
Ισοζύγιο δευτερογενών εσόδων	-7.853	-9.274
ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΝ	-42.012	-395
ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ & ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΝ	17.450	34.406
ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	-133.765	-46.212
Καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων	-50.666	124.389
Καθαρή απόκτηση ενεργητικού (εκτός συναλλαγματικών αποθεμάτων)	-83.099	-170.602
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	107.547	22.077

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας

Γ. Ο ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ

I. ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

1. Αγροκτηνοτροφικός Τομέας

Το 2014 αποδείχθηκε μία πολύ επιτυχής χρονιά για τον γεωργικό τομέα. Η παραγωγή σιτηρών άγγιξε τους 105 εκ. τόνους, ποσότητα που αποτελεί τη δεύτερη καλύτερη επίδοση στην ιστορία της ρωσικής γεωργίας (η καλύτερη επίδοση είχε επιτευχθεί το 2008 με περίπου 108 εκ. τόνους). Σημειώνεται ότι στα τέλη του 2014, η ρωσική κυβέρνηση επέβαλε επιπλέον φόρο 15% επί των εξαγωγών σιταριού, προκειμένου να αποτρέψει τις ρωσικές εταιρείες να εξαγάγουν τα πλεονάσματα σιτηρών που διέθεταν, εκμεταλλευόμενες τις διακυμάνσεις του ρωσικού νομίσματος.

Ιδιαίτερως σημαντική ήταν η αύξηση της παραγωγής λαχανικών, η οποία έφτασε σε επίπεδα ρεκόρ, αγγίζοντας τους 15,45 εκ. τόνους. Η επίδοση αυτή αποκτά ακόμα μεγαλύτερη σημασία, λαμβανομένης υπόψη της τεράστιας εξάρτησης της ρωσικής αγοράς από τις εισαγωγές λαχανικών. Πολύ καλές επιδόσεις καταγράφηκαν και σε σειρά άλλων καλλιεργειών, όπως στην παραγωγή σόγιας, που αποτελεί το βασικό συστατικό των ζωοτροφών, καθώς και στην παραγωγή ελαιοκράμβης.

Θετικές ήταν οι εξελίξεις και σε ό,τι αφορά στην κτηνοτροφία, καθώς η ρωσική παραγωγή κατέγραψε αύξηση της τάξης του 60%. Έτσι, ενώ η απαγόρευση εισαγωγών κρέατος που επεβλήθη τον Αύγουστο είχε ως αποτέλεσμα την μείωση των εισαγωγών κατά 848.000 τόνους από τις χώρες που εμπíπτουν στο εμπάργκο, η εγχώρια παραγωγή κατά το 2014 αυξήθηκε κατά 350.000 τόνους, επιβεβαιώνοντας την επιτυχή εφαρμογή του κρατικού προγράμματος στήριξης της εγχώριας γεωργικής παραγωγής και υποκατάσταση των εισαγωγών.

Τονίζοντας ότι η περαιτέρω ανάπτυξη του γεωργικού τομέα της χώρας αποτελεί προτεραιότητα για την Κυβέρνηση, ο Ρώσος Π/Θ αναφέρθηκε στη σημασία που έχει η σταθεροποίηση των τιμών των τροφίμων, οι οποίες καταγράφουν έντονα ανοδικές τάσεις. Παρά τις ιστορικά υψηλές αποδόσεις της ρωσικής γεωργικής παραγωγής, οι σημαντικές απώλειες που καταγράφει το ρωσικό νόμισμα παρασύρουν τις τιμές των τροφίμων σε ένα ανοδικό σπιράλ. Χαρακτηριστικό είναι ότι σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Ρωσικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο ρυθμός πληθωρισμού εκτιμάται ότι ανήλθε σε 11,4% το 2014, με τις τιμές των τροφίμων να καταγράφουν αύξηση 15,4%.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο κ. Μεντβέντεφ υπογράμμισε την ανάγκη καταβολής κάθε δυνατής προσπάθειας, σε συνεργασία με τους ιδιοκτήτες των αλυσίδων τροφίμων, τους αγρότες και όλους τους ενδιαμέσους κρίκους στην αλυσίδα εμπορίας τροφίμων, προκειμένου να ανασχεθεί αυτή η αδικαιολόγητη αύξηση των τιμών. Ταυτόχρονα, κάλεσε τον Υπουργό Γεωργίας κ. Φιοντόροφ να συνεργαστεί στενά με την Ομοσπονδιακή Αντιμονοπωλιακή Υπηρεσία, καθώς και με τις σχετικές ομοσπονδιακές και περιφερειακές κυβερνητικές υπηρεσίες, προκειμένου να παρακολουθούν τις τιμές των τροφίμων.

Φυτική Παραγωγή 2007 – 2014 (σε χιλ. τόνους)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Σιτηρά και όσπρια	81.472	108.179	97.111	60.960	94.213	70.908	92.385	105.315
σιτάρι	49.368	63.765	61.740	41.508	56.240	37.720	52.091	59.711

σίκαλη	3.909	4.505	4.333	1.636	2.971	2.132	3.360	3.281
κριθάρι	15.559	23.148	17.881	8.350	16.938	13.952	15.389	20.444
βρώμη	5.384	5.835	5.401	3.220	5.332	4.027	4.932	5.274
καλαμπόκι	3.798	6.682	3.963	3.084	6.962	8.213	11.635	11.332
κεχρί	417	711	265	134	878	334	419	493
φαγόπυρο	1.004	924	564	339	800	797	834	662
ρύζι	705	738	913	1.061	1.056	1.052	935	1.049
όσπρια	1.287	1.794	1.529	1.371	2.453	2.174	2.037	2.196
Βιομηχανικές καλλιέργειες:								
σπόροι λιναριού	7	7	9	5	7	8	6	7
ίνες λιναριού	47	52	52	35	43	46	39	37
ζαχαρότευτλα	28.836	28.995	24.892	22.256	47.643	45.057	39.321	33.513
σπέρματα ελαίων	7.037	8.972	8.186	7.457	13.115	11.313	14.151	13.839
ηλιόσπορος	5.671	7.350	6.454	5.345	9.697	7.993	10.554	9.034
σόγια	650	746	944	1.222	1.756	1.806	1.636	2.597
σινάπι	11	29	24	36	88	42	55	103
κράμβη	630	752	667	670	1.056	1.035	1.393	1.464
Πατάτες	27.195	28.846	31.134	21.141	32.681	29.533	30.199	31.501
Λαχανικά	11.509	12.960	13.402	12.126	14.696	14.626	14.689	15.458
λάχανο	2.668	3.177	3.319	2.737	3.533	3.315	3.335	3.499
αγγούρια	1.001	1.130	1.133	1.162	1.202	1.086	1.068	1.111
ντομάτες	1.791	1.939	2.170	2.050	2.201	2.208	2.162	2.300
παντζάρι	824	927	988	836	1.072	1.008	1.002	1.070
καρότα	1.347	1.530	1.519	1.303	1.735	1.565	1.605	1.662
κρεμμύδι	1.318	1.713	1.602	1.536	2.123	2.081	1.985	1.994
σκόρδο	249	227	227	213	234	239	233	256
κολοκύθι	466	477	537	482	560	506	468	519
κολοκύθα	564	477	586	507	616	575	660	713
λοιπά λαχανικά	702	774	660	679	756	931	964	979

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

* Περιλαμβάνεται και η περιοχή της Κριμαίας.

Ζωική Παραγωγή 2007 – 2014 (σε χιλ. τόνους)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ζώα και πουλερικά που προορίζονται για σφαγή	5.790,1	6.268,1	6.719,5	7.166,8	7.519,5	8.090,3	8.544,2	9.070,3
βοοειδή	1.699,2	1.768,7	1.740,6	1.727,3	1.625,5	1.641,5	1.633,3	1.654,1
χοίροι	1.929,7	2.042,1	2.169,5	2.330,8	2.427,6	2.559,5	2.816,2	2.973,9
αιγοπρόβατα πουλερικά	167,9	174,2	182,6	184,6	189,0	190,4	190,0	203,9
Γάλα	31.988,4	32.362,6	32.570,0	31.847,3	31.645,6	31.755,8	30.528,8	30.790,9
Αυγά (εκ. τεμ.)	38.208,3	38.057,7	39.428,8	40.599,2	41.112,5	42.032,9	41.286,0	41.860,0
Μαλλί (τόνοι)	52.024,0	53.491,0	54.657,8	53.521,3	52.574,5	55.253,0	54.651,0	56.409,0
Μέλι (τόνοι)	53.670,0	57.440,0	53.597,7	51.535,3	60.010,4	64.898,0	68.446,0	74.868,0

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Στον τομέα ιχθυηρών, η Ρωσία το 2014 παρήγαγε 1,1 εκ. τόνους φρέσκων/κατεψυγμένων ιχθυηρών (2013: 1,4 εκ. τόνους) και 52,9 χιλ. τόνους οστρακοειδών και μαλακοστράκων (2013: 52,7 χιλ. τόνους).

Όσον αφορά τέλος την δασική παραγωγή αναφέρεται, ότι η Ρωσία είναι η πρώτη χώρα παραγωγής ξυλείας στο κόσμο. Η συνολική έκταση των δασών υπερβαίνει τα 1.180 εκατομμύρια εκτάρια. Τα συνολικά αποθέματα ξύλου εκτιμώνται περίπου σε 81,9 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα. Εξ αυτών τα κωνοφόρα καλύπτουν περί τα ¾. Η Ρωσία κατέχει περίπου 1/5 του συνόλου των παγκόσμιων δασικών πόρων. **Η ετήσια παραγωγή ακατέργαστης ξυλείας της χώρας ανέρχεται περίπου στα 119 εκ. κυβικά μέτρα.**

Η συνολική καλλιεργούμενη έκταση εκτιμάται στα 78,5 εκ. εκτάρια. Στο βόρειο τμήμα της χώρας κυριαρχεί η κτηνοτροφία, λόγω της φτωχής σύστασης μεγάλου μέρους των εδαφών που δεν ευνοεί τις αγροτικές καλλιέργειες. Λόγω των δυσμενών κλιματικών και εδαφολογικών συνθηκών μεγάλου τμήματος της χώρας, οι καλλιεργούμενες εκτάσεις καλύπτουν μόνον το 3,2% της συνολικής επιφανείας. Το 45% της συνολικής επιφανείας καλύπτεται από δάση και η ξυλεία αποτελεί ένα από τα κύρια εξαγωγικά προϊόντα. Στο νότιο τμήμα της χώρας καθώς και στην δυτ. Σιβηρία υπάρχουν διάφορες καλλιέργειες με κυρίαρχα τα δημητριακά. Πάντως, η εκτεταμένη βιομηχανική μόλυνση, η υπερεντατική εκμετάλλευση των εδαφών καθώς και η συχνή επιλογή ακατάλληλων καλλιεργειών έχουν προκαλέσει εκτεταμένα προβλήματα στις καλλιεργήσιμες εκτάσεις και στο σύνολο των παραγόμενων προϊόντων.

2. Ενεργειακά Προϊόντα

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία του Υπουργείου Ενέργειας της Ρωσικής Ομοσπονδίας, η παραγωγή πετρελαίου το 2014 ανήλθε συνολικά στους 526,6 εκ. τόνους (2013: 523,3 εκ. τόνους), σημειώνοντας αύξηση 0.7%. Εξήχθη ποσότητα 221 εκ. τόνων, 13,4 εκ. τόνοι λιγότεροι σε σχέση με το προηγούμενο έτος (-5,7%). Η μέση τιμή Urals το 2014 μειώθηκε κατά 10% στα 97,6 \$ ΗΠΑ το βαρέλι.

Η Ρωσία διαθέτει προς στιγμή διαπιστωμένα αποθέματα πετρελαίου που ανέρχονται στο 5% των παγκόσμιων αποθεμάτων. Εκτιμάται όμως ότι τα πραγματικά αποθέματα είναι κατά πολύ μεγαλύτερα. Το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής πετρελαίου προέρχεται από τις Περιφέρειες των Ουραλίων και του Βόλγα. Μεγαλύτερος παραγωγός είναι η εταιρεία ROSNEFT, η οποία παράγει κατά προσέγγιση το 1/3 της συνολικής ποσότητας.

Όσον αφορά στο φουρικό αέριο, το 2014 η παραγωγή φυσικού αερίου μειώθηκε κατά 4,2% σε σχέση με το προηγούμενο έτος και ανήλθε σε 640 δισ. κ.μ. Οι εξαγωγές ανήλθαν σε 181 δισ. κ.μ., σημαντικά μειωμένες κατά 10,8%. Η μέση τιμή συμβολαίου πώλησης ρωσικού φυσικού αερίου στην Γερμανία ανήλθε στα 341 \$ΗΠΑ/χίλια κ.μ. (-15% σε σχέση με το 2013).

Μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγός και διακινητής φυσικού αερίου είναι ως γνωστόν η εταιρεία **GAZPROM** με 72% των εγχωρίων και 17% των παγκόσμιων αποθεμάτων ήτοι περί τα 36 τρις κ.μ. (31.12.2014)³. Το 2014 η εταιρεία παρήγαγε 443,9 δισ. κ.μ. φυσικού αερίου, ήτοι 12% της παγκόσμιας παραγωγής. Από την ποσότητα διατέθηκαν 217,2 δισ. κ. μ. στην εσωτερική αγορά, 48,1 δισ. κ.μ. εξήχθησαν προς τις χώρες ΚΑΚ και 146,6 δισ. κ.μ. προς τις χώρες της Ευρώπης. Τα συνολικά έσοδα από τις πωλήσεις το 2014 ανήλθαν στα 5,66 τρις ρούβλια (≈99,6 δισ. \$

³ Πηγή: <http://www.gazprom.ru/about/production/>

ΗΠΑ).

Μεταξύ 2013 και 2014 η GAZPROM εξήγαγε στην Ευρώπη τις εξής ποσότητες φυσικού αερίου:

ΧΩΡΑ	Παραδοθείς όγκος φυσικού αερίου Δισ. κ.μ.		ΧΩΡΑ	Παραδοθείς όγκος φυσικού αερίου Δισ. κ.μ.	
	2013	2014		2013	2014
Γερμανία	41	40,3	Ολλανδία	2,9	4,7
Τουρκία	26,7	27,3	Ρουμανία	1,4	0,5
Ιταλία	25,3	21,7	Βουλγαρία	2,9	2,8
Πολωνία	12,9	9,1	Δανία	0,3	0,4
Ηνωμένο Βασίλειο	16,6	15,5	Ελλάδα	2,6	1,7
Τσεχία	7,9	0,8	Σερβία	2,0	1,5
Γαλλία	8,6	7,6	Σλοβενία	0,5	0,4
Ουγγαρία	6,0	5,4	Ιρλανδία	0,5	0,2
Σλοβακία	5,5	4,4	Ελβετία	0,4	0,3
Αυστρία	5,2	4,2	Βοσνία – Ερζεγοβίνη	0,2	0,2
Φινλανδία	3,5	3,1	Π.Γ.Δ.Μ.	<0,05	0,1

Η παραγωγή άνθρακα το 2014 ανήλθε σε 357 εκ. τόνους (2013: 350 εκ. τόνοι). Από αυτούς εξήχθησαν 151,8 εκ τόνοι.

3. Λοιπές Πρώτες Ύλες

Η παραγωγή σιδήρου το 2014 παρέμεινε σταθερή και ανήλθε σε 102,1 εκ. τόνους (2013: 102 εκ. τόνοι). Όσον αφορά στη κατηγορία των **μη μεταλλικών ορυκτών** που χρησιμοποιούνται στις κατασκευές, η παραγωγή μειώθηκε το 2014 κατά 3,3%.

Μεταλλουργία, Μεταλλεία – ορυχεία. Το ρωσικό έδαφος είναι πολύ πλούσιο σε μεταλλεύματα και ορυκτά. Σε αρκετές περιπτώσεις, η χώρα αποτελεί τον κυριότερο παραγωγό και εξαγωγέα παγκοσμίως. Οι ρωσικές εξαγωγές σε μεγάλο βαθμό εξαρτώνται από την εξαγωγή τέτοιων προϊόντων. Η Ρωσία διαθέτει το 1/5 της παγκόσμιας παραγωγής νικελίου και κοβαλτίου. Επίσης, είναι από τους μεγαλύτερους παραγωγούς άνθρακα, αλουμινίου, τιτανίου, σιδηρομεταλλευμάτων, χρυσού, πλατίνας και διαμαντιών. Το μερίδιο της μεταλλουργίας στο Ρωσικό ΑΕΠ φτάνει περί το 5%. Ο τομέας καλύπτει το 17% της συνολικής βιομηχανικής παραγωγής και το 14,2% των συνολικών εξαγωγών. Ενίοτε η παραγωγή ελέγχεται από μία μόνον εταιρεία. Παραδείγματος χάριν η εταιρεία Almazly Rossii-Sakha ελέγχει το 25% της παγκόσμιας παραγωγής διαμαντιών, η Norilsk Nickel το 30% της παραγωγής νικελίου και το 40% της πλατίνας, ενώ η Russian Aluminium το 12-13% της παγκόσμιας παραγωγής αλουμινίου.

II. ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

Το 2014 συνεχίστηκε η σχετική στασιμότητα στην παραγωγή, η χαμηλή αύξηση της παραγωγικότητας, επιβράδυνση της αύξησης των επενδύσεων σε βασικό κεφάλαιο και η χειροτέρευση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων. Η βιομηχανική παραγωγή συνολικά κατέγραψε μικρή αύξηση της τάξης του 1,7%.

Σημαντική αύξηση κατέγραψαν οι τομείς παραγωγής αυτοκινήτων και εξοπλισμού (8,5%), ελαστικών και πλαστικών (7,5%), πετρελαϊκών προϊόντων (5,7%), τροφίμων, ποτών και καπνού (2,5%). Την ίδια στιγμή μείωση καταγράφηκε στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας (-2,5%), στην παραγωγή προϊόντων δέρματος (-2,8%), επεξεργασία ξύλου (-5,3%), μηχανημάτων και εξοπλισμού (-7,8%).

Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή βιομηχανικής παραγωγής 2010 – 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Βιομηχανική Παραγωγή	107,3	105,0	103,4	100,4	101,7
Εξόρυξη Πρώτων Υλών	103,8	101,8	101,0	101,1	101,4
Εξόρυξη Ενεργειακών Προϊόντων	103,6	101,2	100,7	100,9	101,4
Εξόρυξη Πρώτων Υλών εκτός Ενεργειακών Προϊόντων	104,9	106,6	103,4	102,3	101,6
Μεταποίηση	110,6	108,0	105,1	100,5	102,1
Τρόφιμα, Καπνός, Ποτά	103,2	103,9	104,1	100,6	102,5
Κλωστοϋφαντουργία	108,8	100,8	100,7	104,3	97,5
Προϊόντα Δέρματος και Υποδήματα	119,9	105,7	98,1	95,6	97,2
Προϊόντα επεξεργασίας ξύλου, έπιπλα	113,4	110,2	96,2	108,0	94,7
Προϊόντα χάρτου	103,1	106,5	105,8	94,8	100,4
Προϊόντα πετρελαίου και κοκ	106,0	103,8	103,1	102,3	105,7
Χημικά Προϊόντα	110,6	109,5	104,1	105,4	100,1
Ελαστικά και Πλαστικά Προϊόντα	124,4	111,4	112,8	105,9	107,5
Μη μεταλλικά Ορυκτά	114,5	107,4	110,7	98,0	101,8
Μεταλλουργία	112,4	107,0	104,8	100,0	100,6
Μηχανήματα και Εξοπλισμός	115,2	111,1	102,7	96,6	92,2
Ηλεκτρικός και Οπτικός Εξοπλισμός	118,9	111,9	106,4	99,0	99,5
Οχήματα και μεταφορικός εξοπλισμός	127,2	117,2	110,3	102,2	108,5
Λοιπά προϊόντα	120,6	105,3	102,6	95,4	102,7
Παραγωγή και Διανομή Ηλεκτρικής Ενέργειας, Φυσικού Αερίου και Νερού	102,2	100,2	101,3	97,5	99,9

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

III. ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Λιανικό Εμπόριο

Επί σοβιετικού καθεστώτος, η οικονομία βασιζόταν στην παραγωγή και όχι στην κατανάλωση. Κατά συνέπεια, ο καταναλωτής ήταν παραμελημένος με συχνές ελλείψεις στην αγορά, προβλήματα τροφοδοσίας, μακριές ουρές για βασικά αγαθά και κακής ποιότητας προϊόντα και υπηρεσίες. Σε κάθε κομμάτι της αγοράς δραστηριοποιούνταν κρατικά μονοπώλια, ενώ τα κενά καλύπτονταν από ανεπίσημη ιδιωτική δραστηριότητα. Ωστόσο, επειδή τα καταστήματα ήταν σχετικώς μικρού μεγέθους και δεν απαιτούσαν υψηλά κεφάλαια, ήταν τα πρώτα που πέρασαν σε ιδιωτικό έλεγχο. Από αυτόν τον τομέα ξεκίνησε η ίδρυση των νέων εταιρειών.

Η άνοδος των ατομικών εισοδημάτων τα τελευταία χρόνια, σε συνδυασμό με την γοητεία που ασκούσαν τα ξένα εμπορικά σήματα, την στιγμή μάλιστα που τα αντίστοιχα ρωσικά είχαν καταρρεύσει, οδήγησαν σε μεγάλη αύξηση των εισαγωγών καταναλωτικών ειδών και ταχεία άνοδο του λιανικού εμπορίου. Σήμερα ο τομέας είναι ένας από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους της ρωσικής οικονομίας.

Α) Δίκτυα διανομής: Το σύστημα διανομής προϊόντων κατανάλωσης στην Ρωσία παρουσίασε σημαντικές αλλαγές μετά την διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης και την απελευθέρωση των εισαγωγών στην χώρα. Κατά την διάρκεια της Σοβιετικής Ένωσης, η βιομηχανία ήταν προσανατολισμένη στην παραγωγή προϊόντων εξοπλισμού σε βάρος των προϊόντων κατανάλωσης.

Μετά την απελευθέρωση των τιμών από το 1992 και την θέση σε εφαρμογή ενός καθεστώτος πιο εύκαμπτου για την εισαγωγή των προϊόντων, δημιουργήθηκαν πολλά καταστήματα, κίσκια και 'supermarkets'. Τα δίκτυα διανομής αναπτύχθηκαν ξαφνικά και ορισμένοι τομείς παρουσιάζουν δίκτυα διανομής πλέον ανεπτυγμένα, ενώ σε άλλους τομείς βρίσκονται σε πρωτογενή μορφή. Κυρίως στις μεγάλες πόλεις, όπως Μόσχα και Αγ. Πετρούπολη, έχουν δημιουργηθεί καλά οργανωμένα κανάλια διανομής τα τελευταία χρόνια και στον τομέα της λιανικής πώλησης μεγάλα εμπορικά καταστήματα και εμπορικά κέντρα αναπτύσσονται με ταχείς ρυθμούς. Στην αγορά έχουν κάνει την εμφάνισή τους, επίσης, μεγάλες αλυσίδες καταστημάτων, εγχώριες και ξένες σε διάφορους τομείς π.χ. ηλεκτρικές συσκευές (Technosila, Mir, Video, Eldrado), οικιακός εξοπλισμός (Klioutch, OK Dom Leroy-merlin, Obi), καλλυντικά (L. Etoile, Ile de Beaute, Douglas, Rivoli), αθλητικά είδη (Sportmaster, Epitcenter, Intersport), κινητά-μηχανήματα τηλεπικοινωνιών (Evroset, Svyaznoi) φαρμακευτικά (36.6), τρόφιμα (Metro, Auchan), έπιπλα IKEA (Σουηδία), Ramstore (Τουρκία) κλπ.

Σήμερα τα εμπορικά καταστήματα στην Ρωσία κατανέμονται στις εξής κατηγορίες:

Παραδοσιακές μορφές λιανικής πώλησης Τα καταστήματα 'univermag' -'univeram', (διακινούν πολλά προϊόντα πλην τροφίμων), τα καταστήματα 'gastronom' – 'producty' (τρόφιμα), 'Sviet' (φωτιστικά), 'Khoziaistvenny' (οικιακός εξοπλισμός), τα περίπτερα και οι ανοιχτές αγορές, παρά το γεγονός ότι κατέχουν σημαντικό μερίδιο αγοράς χάνουν έδαφος, προς όφελος σύγχρονων δικτύων διανομής. Στις παραδοσιακές μορφές πώλησης περιλαμβάνονται τα: **α) κίσκια:** προτείνουν στον καταναλωτή διάφορα προϊόντα, κυρίως τρόφιμα, και ανταγωνίζονται σοβαρά τα μαγαζιά της γειτονιάς (πολύ πιο κοντά, ανοιχτά όλο το 24ωρο). Τα περίπτερα είναι πολυάριθμα στους δρόμους, αλλά στην Μόσχα υπάρχει προσπάθεια περιορισμού αυτών θεσπίζοντας σχετική νομοθεσία. **β) καταστήματα της γειτονιάς:** μετά την ιδιωτικοποίησή τους, έγινε προσπάθεια καλύτερευσης της διάθεσης ποικιλίας προϊόντων, αλλά η γκάμα παραμένει

περιορισμένη. Οι ιδιοκτήτες αυτών των καταστημάτων ('producty') κατέχουν συνήθως πολλά καταστήματα. Σήμερα τα καταστήματα αυτά κατέχουν μεγάλο μερίδιο της αγοράς. **γ) οι ανοιχτές αγορές:** προτείνουν κυρίως τρόφιμα και άλλα καταναλωτικά προϊόντα. Οι ανοιχτές αγορές, οι αγορές χονδρεμπορίου, ημι-χονδρεμπορίου, και οι ειδικές αγορές (ενδύματα, τρόφιμα, ηλεκτρονικά) είναι συνήθως εγκατεστημένες στην περιφέρεια, στα περίχωρα μεγάλων πόλεων και προσφέρουν στους καταναλωτές ποικιλία προϊόντων χαμηλής κυρίως τιμής. Τελευταίες εκτιμήσεις φέρουν τον κόσμο να προμηθεύεται περί το 9% των τροφίμων (ιδιαίτερα του κρέατος, καρπών/φρούτων και λαχανικών) και πλέον του 14% των λοιπών αγαθών (ιδιαίτερα των ρούχων, υποδημάτων, καλτσών) που έχει ανάγκη από τις ανοιχτές αγορές.

Σύγχρονες αλυσίδες supermarket. Η διάρθρωση των δικτύων διανομής στην Ρωσία άλλαξε σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Τα πρώτα super market δυτικού τύπου, εμφανίσθηκαν στην ρωσική αγορά, μετά το 1990, με περιορισμένες αρχικές επιφάνειες και απευθύνονταν κυρίως στους καταναλωτές υψηλών εισοδημάτων. Προς το παρόν, όλα είναι ευνοϊκά για την ανάπτυξη των νέων μεγάλων αλυσίδων καταστημάτων, όπως το ευνοϊκότερο πολιτικό και οικονομικό κλίμα για την προσέλκυση επενδύσεων, η αύξηση των μέσων εισοδημάτων του Ρώσου καταναλωτή κ.α.. Μετά το 2000, παρατηρήθηκε μία μεγάλη ανάπτυξη των αλυσίδων καταστημάτων στην Ρωσία. Το 1997, για πρώτη φορά η μεγάλη αλυσίδα καταστημάτων 'Ramstor' τουρκικών συμφερόντων άνοιξε καταστήματα στην Ρωσία και ακολούθησε η γαλλική 'AUCHAN' (τρόφιμα) κ.λ.π. Παράλληλα, οι ρωσικές αλυσίδες (Sedmoi Kontinent, Perekreostok, Pyaterochka, Korieika, Tander) δραστηριοποιούνται δυναμικά στην αγορά.

Το 2004 η μείωση του συντελεστή ΦΠΑ από 20% σε 18% και η κατάργηση του φόρου λιανικής πώλησης 5% ευνόησαν την ανάπτυξη του λιανικού εμπορίου. Ο μεγαλύτερος όμιλος λιανικής πώλησης τροφίμων της Ρωσίας είναι η 'X5 Group', στον οποίο ανήκουν οι αλυσίδες super market 'Perekreostok', 'Pyaterochka', ενώ σημαντική θέση στην αγορά κατέχουν και η 'Seventh Continent', ο όμιλος 'MARTA GROUP', με τις Αλυσίδες 'BILLA' και 'GROSMART', ο όμιλος 'AUCHAN'.

Επόμενος στόχος των εταιρειών του κλάδου στην Ρωσία, αποτελεί η επέκταση των δικτύων διανομής στην επαρχία. Ωστόσο, η επέκταση στην επαρχία απαιτεί μεγάλες επενδύσεις ιδιαίτερα στον τομέα του 'logistics', γεγονός που συνεχίζει να ευνοεί/προστατεύει τις ήδη υπάρχουσες περιφερειακές επιχειρήσεις πχ οι αλυσίδες 'Sibirskii Gigant', 'Sibirskaia Gubernia' κυριαρχούν στην Σιβηρία, άλλη ρωσική αλυσίδα η 'Lenta' κυριαρχεί στην Βόρειο-Δυτική Ρωσία και η 'Victoria' με τις επωνυμίες 'Kvartal', 'Deshevo' στην περιοχή του Kaliningrand.

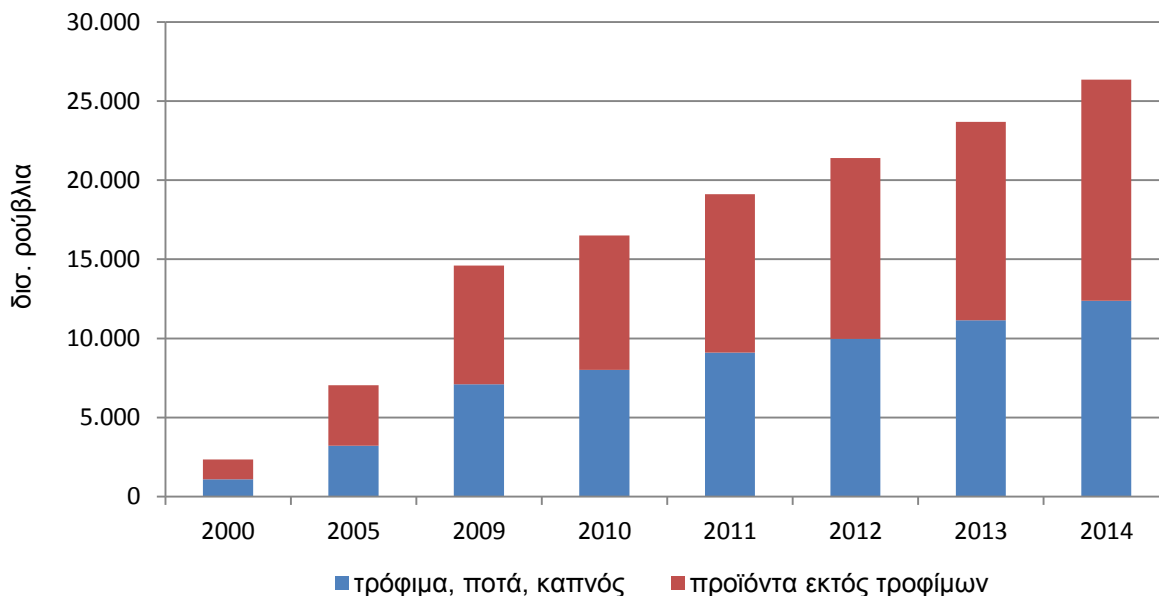
Τα εμπορικά κέντρα στη Ρωσία. Η ισχυροποίηση των εμπορικών κέντρων αφορά την Μόσχα αλλά και την περιφέρεια και αναμένεται να συνεχιστεί ακάθεκτα τα επόμενα χρόνια. Ενίοτε λέγεται ότι, κάθε ημέρα ανοίγει ένα εμπορικό κέντρο στην Ρωσία. Οι τιμές των εμπορικών χώρων στην Ρωσία σήμερα είναι αρκετά υψηλές, ιδιαίτερα στην Μόσχα.

Β) Πρόσφατες εξελίξεις στο χώρο του λιανικού εμπορίου το 2014

Το 2014 ο ρυθμός αύξησης του συνολικού κύκλου εργασιών του λιανικού εμπορίου ήταν 3% έναντι 4% το 2013. Οι αιτίες ανάγονται στην επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας συνολικά, της στενότητας στις χορηγήσεις καταναλωτικών δανείων, την αύξηση των τιμών κ.α. Σε πραγματικούς αριθμούς ο συνολικός κύκλος εργασιών του λιανικού εμπορίου στην Ρωσία έφτασε τα 26.356 δισ. ρούβλια έναντι 23.686 δισ. ρούβλια το 2013. Οι πωλήσεις τροφίμων/ποτών/καπνού παρέμειναν στα ίδια επίπεδα με πέρυσι και έφτασαν τα 12.381 δισ.

ρούβλια (2013: 11.143 δισ. ρούβλια) ενώ στα λοιπά προϊόντα, η αύξηση ήταν 5,0% φτάνοντας συνολικά τα 13.975 δισ. ρούβλια (2013: 12.543 δισ. ρούβλια).

Κύκλος Εργασιών Λιανικού Εμπορίου Ρωσικής Ομοσπονδίας 2000-2014 (σε δισ. ρούβλια)

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Μερίδια βασικών προϊόντων επί συνόλου λιανικών πωλήσεων

	2010	2011	2012	2013	2014
Σύνολο Προϊόντων	100	100	100	100	100
Τρόφιμα, Ποτά, Καπνός	48,5	47,7	46,6	47,0	47,0
Κρέας και πουλερικά	3,7	3,6	3,5	3,4	3,5
Προϊόντα κρέατος	3,9	4	4	3,9	3,9
Κονσέρβες κρέατος	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Ψάρια & θαλασσινά	1,9	2	1,9	1,9	2
Βούτυρο	0,7	0,8	0,7	0,7	0,8
Φυτικά έλαια	0,6	0,7	0,6	0,6	0,5
Μαργαρίνη	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
Γάλα & κρέμες γάλακτος	2,1	2,1	2	2,1	2,3
Τυριά	1	1	1	1	1,1
Αυγά	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Ζάχαρη	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8
Προϊόντα Ζαχαροπλαστικής	3	3,1	3	3	3
Αλεύρι	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Σίκαλη	0,5	0,6	0,6	0,6	0,5

	2010	2011	2012	2013	2014
Ζυμαρικά	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Άρτος και Αρτοποιήματα	2,3	2,3	2,2	2,3	2,2
Πατάτες	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5
Φρέσκα λαχανικά	1,6	1,6	1,4	1,4	1,5
Φρέσκα φρούτα	1,6	1,7	1,6	1,6	1,7
Τσάι	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Αλκοολούχα ποτά και μπύρα	7,6	7,4	7,4	7,5	7,3
Προϊόντα καπνού	1,4	1,5	1,7	1,9	2
Προϊόντα εκτός τροφίμων	51,5	52,3	53,4	53,0	53,0
Υφάσματα	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Παλτά, μπουφάν κλπ	7,2	6,9	6,8	6,7	6,5
Ενδύματα από γούνα	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4
Κάλτσες	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Υποδήματα	2,6	2,5	2,5	2,4	2,3
Προϊόντα καθαρισμού και γυαλίσματος	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Είδη προσωπικής υγιεινής	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Καλλυντικά και προϊόντα αρωματοποίησης	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7
Ωρολόγια	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Κινητά τηλέφωνα	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7
Ηχοσυστήματα	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Τηλεοράσεις	0,6	0,6	0,7	0,6	0,7
Μηχανήματα καταγραφής ήχου	0,1	0,1	0,1	0,1	0
Ψυγεία	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
Πλυντήρια	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Ποδήλατα & μοτοποδήλατα	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Μοτοσυκλέτες	0,04	0,04	0,04	0,03	0,04
Αυτοκίνητα	4,9	5,6	6	5,9	6,1
Βενζίνες	5,8	6,3	6,5	6,5	6,4
Έπιπλα	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6
Χαλιά και τάπητες	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Δομικά Υλικά	1,9	1,9	2	1,9	1,9
Κοσμήματα από πολύτιμα μέταλλα	0,7	0,7	0,8	0,8	0,7
Φαρμακευτικά, ιατρικά και ορθοπεδικά προϊόντα	3,5	3,3	3,3	3,4	3,4
Βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

Η δομή των μεριδίων των διαφόρων κατηγοριών προϊόντων επί του συνολικού κύκλου εργασιών

του λιανικού εμπορίου το 2014 παρέμεινε σχεδόν ίδια, όπως και το προηγούμενο έτος. Το μεγαλύτερο μερίδιο συνεχίζουν να καταλαμβάνουν τα αλκοολούχα προϊόντα (7,3%), το κρέας και τα προϊόντα κρέατος (7,4%), τα παλάτα, μπουφάν (6,5%), η βενζίνη (6,4%), τα αυτοκίνητα (6,1%), και τα φαρμακευτικά, ιατρικά και ορθοπεδικά προϊόντα (3,4%).

Σύμφωνα με το “Global Retailer Development Index”, ο τομέας των λιανικών πωλήσεων της Ρωσίας καταλαμβάνει την 23^η θέση παγκοσμίως καθώς εισέρχεται στο στάδιο της ωριμότητας κατά τη διάρκεια της οποίας οι καταναλωτές δεν μειώνουν απαραίτητα τη δαπάνη τους σε περιόδους αστάθειας, αντ’ αυτού δαπανούν πιο «έξυπνα». Επίσης καθώς η αγορά της Μόσχας και της Αγ. Πετρούπολης προσεγγίζουν σταδιακά τον κορεσμό, οι λιανέμποροι μεταφέρονται σιγά-σιγά προς την περιφέρεια. Γεγονός παραμένει επίσης ότι υπάρχει έλλειψη μοντέρνων εμπορικών πολυχώρων αυξάνοντας το κόστος και το χρόνο πρόσβασης στην αγορά. Ο τομέας της λιανικής τροφίμων συνεχίζει να αυξάνεται. Αλυσίδες καταστημάτων όπως τα «X5» και «Tander» και «Auchan» γνωρίζουν ετησίως διψήφιους ρυθμούς ανάπτυξης. Ο τομέας των ηλεκτρονικών διατηρεί σύμφωνα με τους ειδικούς του κλάδου σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης κατά 30% το χρόνο έως το 2016. Τέλος, η εκτέλεση της καταναλωτικής συμπεριφοράς των Ρώσων έχει δώσει ώθηση στους τομείς της ομορφιάς και των ειδών πολυτελείας.

Κυριότερες αλυσίδες διανομής τροφίμων στη Ρωσία

α/α	Εταιρεία	Υπεραγορές	Σημεία πώλησης	Έσοδα (δισ. \$ ΗΠΑ)
1	X5 Retail Group	83	4.544	18,2
2	MAGNIT	190	9.711	16,7
3	AUCHAN	68	222	9,9
4	METRO Cash & Carry	-	80	8,4
5	DIXIE	-	1.585	5,5
6	O'KEY	69	113	4,3
7	LENTA	113	138	4,2
8	Seventh Continent	16	156	2,3
9	GLOBUS	1	8	1,0
10	AZBUKA VKUSA	-	90	0,9
11	REWE GROUP	-	7	0,8

2. Κατασκευές

Το 2014 το παραγόμενο έργο της κατηγορίας των κατασκευών έφτασε σε τρέχουσες τιμές τα 5.981,7 δισ. ρούβλια (έναντι 6.019,5 δισ. ρούβλια το 2013). Η μείωση που κατέγραψε ο κλάδος

άγγιξε το 4,5% (σε σταθερές τιμές). Συνολικά, το 2014 κατασκευάστηκαν 293.660 νέα κτίρια, συνολικής επιφάνειας 131,7 εκ. τ.μ.

Κατασκευή νέων κτιρίων 2014

	Αριθμός νέων κτιρίων	Συνολικό όγκος νεόδμητων (εκ. κ. μ.)	Συνολική επιφάνεια νεόδμητων (εκ. τ.μ.)
Νεόδμητα κτίρια - σύνολο από τα οποία:	293.660	569,8	131,7
Κτίρια κατοικιών	274.695	388,5	101,7
Κτίρια μη οικιστικά από τα οποία:	18.965	181,3	30,0
Βιομηχανικά	2.676	39,3	4,0
Αγροτικά	2.103	20,3	3,9
Εμπορικά	7.308	63,6	10,9
Γραφεία	1.166	10,3	2,3
Σχολικά	1.000	15,3	3,5
Κτίρια συστήματος υγείας	578	3,0	0,7
Λοιπά	4.134	29,5	4,7

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

3. Μεταφορές

Το 2014 στο κλάδο των μεταφορών (εξαιρουμένων των αγωγών) σημειώθηκε συνολικά μείωση του μεταφερόμενου φορτίου, το οποίο ανήλθε στους 6.905 εκ. τόνους (2013: 7.169 εκ. τόνοι), ενώ το συνολικό έργο ανήλθε στους 2.654 δισ. τόνους/χιλιόμετρα (2013: 2.571 δισ. τόνοι/χιλιόμετρα). Κατά είδος μεταφορικού μέσου παρατηρούμε αύξηση των μεταφερομένων εμπορικών φορτίων αεροπορικώς κατά 8,3% και μείωση στα φορτία που μεταφέρονται μέσω σιδηροδρόμου (-1,2%), αυτοκινητοδρόμων (-4,1%), εσωτερικών υδάτων (-11,9%) και θάλασσας (-11,8%).

Μελετώντας τα μερίδια του εμπορικού μεταφορικού έργου ανά μέσο διαπιστώνουμε την κυριαρχία των οδικών μεταφορών με 78,3% επί του συνόλου έναντι 19,8% του σιδηροδρόμου, 1,7% της εσωτερικής ναυσιπλοΐας, και 0,2% της θαλάσσιας μεταφοράς.

Όσον αφορά στις επιβατικές μεταφορές, σύμφωνα με στοιχεία της Ρωσικής Στατιστικής Υπηρεσίας δείχνουν αύξηση του έργου κατά 1,4% σε σχέση με το 2013 ήτοι 554,6 δισ. επιβάτες/χιλιόμετρα (2013: 547 δισ. επιβάτες/χιλιόμετρα). Συνολικά τα μερίδια ανά μέσο μεταφοράς έχουν ως εξής: 43,5% αεροπλάνο, 23,2% σιδηρόδρομος, 22,9% λεωφορεία.

Οδικές μεταφορές. Τα επίσημα στατιστικά στοιχεία αναδεικνύουν μία προβληματική κατάσταση σε ότι αφορά το οδικό δίκτυο της χώρας. Το 2005 υπήρχαν 897.000 χλμ. οδικού δικτύου ενώ το 1995 υπήρχαν 940.000 χλμ. Σημειώνεται μία ποιοτική μεταβολή καθώς σήμερα το 79% των δρόμων είναι ασφαλτοστρωμένοι από 77% το 1992. Ωστόσο, η κατάσταση είναι κατά πολύ κατώτερη εκείνης της δυτικής Ευρώπης με αποτέλεσμα να σημειώνονται 24 θάνατοι ανά 100.000 άτομα (συνολικά 34.000 νεκροί) εν συγκρίσει με 8 στην Γαλλία και 5 στο Ηνωμένο

Βασίλειο, παρ' όλο που σε αυτές τις χώρες ο αριθμός των αυτοκινήτων είναι κατά πολύ μεγαλύτερος.

4. Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών

Το μέγεθος της σχετικής αγοράς σύμφωνα με εκτιμήσεις ανήλθε το 2013 σ 1.245,7 δισ. ρούβλια. Το 25,9% αφορά εξοπλισμό, 13,7% σε προγράμματα και 54% σε υπηρεσίες.

<i>εκ. ρούβλια</i>	2005	2009	2010	2011	2012	2013
Κόστος τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών - σύνολο	215.302	421.378	515.648	603.007	842.674	1.245.705
από το οποίο:						
κόστος για την αγορά εξοπλισμού	78.509	85.664	112.726	139.501	200.625	322.424
κόστος για την αγορά λογισμικού	21.914	69.059	81.228	104.197	169.025	170.112
κόστος για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες	56.704	142.564	167.923	184.835	250.462	405.110
κόστος κατάρτισης των εργαζομένων που συνδέονται με την ανάπτυξη και τη χρήση των ΤΠΕ	2.200	5.226	3.733	4.683	5.648	4.638
κόστος για τις υπηρεσίες τρίτων οργανώσεων και ειδικών στις ΤΠΕ (εκτός από τις υπηρεσίες επικοινωνιών και κατάρτισης)	34.862	79.992	98.919	120.012	147.432	267.706
άλλα κόστη	21.114	38.872	51.119	49.780	69.483	75.716

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία Ρωσικής Ομοσπονδίας

5. Τουρισμός

Σύμφωνα με στοιχεία του Παγκοσμίου Οργανισμού Τουρισμού, η Ρωσία το 2013 ανέβηκε μία ακόμα θέση στην διεθνή κατάταξη όσον αφορά στην δαπάνη για διεθνείς τουριστικές υπηρεσίες, καταλαμβάνοντας την 4^η θέση με 54 δις \$ ΗΠΑ (2012: 42,8 δις \$Η.Π.Α). Το μερίδιό της στην διεθνή αγορά ανέρχεται στο 4,6% και η μέση κατά κεφαλή δαπάνη υπολογίζεται στα 374 \$ ΗΠΑ.

Τα τελευταία έτη η εικόνα που παρουσίασαν οι αναχωρήσεις Ρώσων πολιτών προς το εξωτερικό παρουσιάζεται στο πίνακα που ακολουθεί:

50 Δημοφιλέστεροι τουριστικοί προορισμοί για Ρώσους τουρίστες

α/α	Χώρα	2014	2013	Μεταβολή 2014/2013	Μερίδιο 2014
1	Τουρκία	3.278.405	3.078.563	6,5%	18,6%
2	Αίγυπτος	2.565.726	1.909.240	34,4%	14,6%
3	Ελλάδα	1.016.083	1.175.629	-13,6%	5,8%
4	Ισπανία	982.256	1.012.811	-3,0%	5,6%
5	Ταϊλάνδη	933.759	1.034.977	-9,8%	5,3%
6	Γερμανία	820.096	830.907	-1,3%	4,7%
7	Κίνα	766.306	1.067.542	-28,2%	4,4%

α/α	Χώρα	2014	2013	Μεταβολή 2014/2013	Μερίδιο 2014
8	Ιταλία	747.379	725.841	3,0%	4,2%
9	ΗΑΕ	597.373	653.384	-8,6%	3,4%
10	Κύπρος	549.177	579.702	-5,3%	3,1%
11	Βουλγαρία	497.661	498.622	-0,2%	2,8%
12	Τσεχία	413.273	473.587	-12,7%	2,3%
13	Φινλανδία	379.242	904.730	-58,1%	2,2%
14	Γαλλία	361.732	374.878	-3,5%	2,1%
15	Βιετνάμ	276.703	212.828	30,0%	1,6%
16	Μαυροβούνιο	250.416	248.705	0,7%	1,4%
17	Τυνησία	242.895	282.523	-14,0%	1,4%
18	Αυστρία	229.028	272.564	-16,0%	1,3%
19	Ισραήλ	221.380	234.512	-5,6%	1,3%
20	Ελβετία	209.162	203.137	3,0%	1,2%
21	Ην. Βασίλειο	182.245	187.074	-2,6%	1,0%
22	Ινδία	176.982	172.486	2,6%	1,0%
23	Δομινικανή Δημοκρατία	152.899	165.570	-7,7%	0,9%
24	ΗΠΑ	151.463	146.688	3,3%	0,9%
25	Ολλανδία	128.919	104.187	23,7%	0,7%
26	Ν. Κορέα	126.239	107.055	17,9%	0,7%
27	Λεττονία	99.232	99.893	-0,7%	0,6%
28	Ουκρανία	96.569	400.388	-75,9%	0,5%
29	Κροατία	70.609	82.057	-14,0%	0,4%
30	Σερβία	60.142	38.425	56,5%	0,3%
31	Ουγγαρία	59.223	38.419	54,2%	0,3%
32	Αρμενία	53.492	48.178	11,0%	0,3%
33	Καζακστάν	52.243	27.978	86,7%	0,3%
34	Χονγκ Κονγκ	51.462	66.971	-23,2%	0,3%
35	Αζερμπαϊτζάν	49.269	43.921	12,2%	0,3%
36	Μολδαβία	48.241	28.792	67,6%	0,3%
37	Βέλγιο	47.536	43.847	8,4%	0,3%
38	Κατάρ	46.267	52.136	-11,3%	0,3%
39	Κούβα	44.202	46.166	-4,3%	0,3%
40	Σουηδία	44.052	39.136	12,6%	0,3%
41	Δανία	41.486	32.597	27,3%	0,2%
42	Μεξικό	39.988	54.071	-26,0%	0,2%
43	Πολωνία	39.247	44.344	-11,5%	0,2%
44	Ιαπωνία	37.255	33.414	11,5%	0,2%
45	Εσθονία	31.358	32.219	-2,7%	0,2%
46	Πορτογαλία	31.223	29.691	5,2%	0,2%
47	Γεωργία	28.766			0,2%
48	Μαλδίβες	27.863	42.777	-34,9%	0,2%
49	Μάλτα	24.028	31.336	-23,3%	0,1%
50	Σρι Λάνκα	22.881			0,1%
	Σύνολο	17.611.569	18.291.737	-3,7%	100,0%

Πηγή: Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Τουρισμού www.russiatourism.ru

Τα στοιχεία δείχνουν, ότι το 2014, η χώρα μας διατήρησε την τρίτη θέση στις προτιμήσεις των Ρώσων τουριστών, παρά τη μείωση κατά 13,6% που σημειώθηκε σε σχέση με το 2013. Ο

αριθμός των Ρώσων τουριστών που επισκέφθηκαν την χώρα μας ανήλθε σε 1.016.083 τουρίστες. Ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί στο 5,8% του συνόλου της εδώ τουριστικής αγοράς προς το εξωτερικό. Δημοφιλέστεροι προορισμοί στην Ελλάδα είναι η Κρήτη, η Ρόδος, η Χαλκιδική, ενώ προστίθενται σιγά σιγά και η Ζάκυνθος, Κέρκυρα, Σαντορίνη, Πελοπόννησος κ.α.

6. Χρηματοπιστωτικός Τομέας

Η επιβράδυνση της ανάπτυξης της Ρωσικής οικονομίας δεν επηρέασε σημαντικά την εικόνα του χρηματοπιστωτικού τομέα, οι δείκτες του οποίου παρέμειναν θετικοί, όπως φαίνεται αναλυτικότερα στα κεφάλαια που ακολουθούν.

Ο τραπεζικός τομέας της Ρωσίας αντιμετωπίζει ιστορικά τα εξής προβλήματα: **α) Έλλειψη μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων (κεφαλαίων)**, λόγω της μη εμπιστοσύνης των εγχώριων παραγόντων στην Ρωσική οικονομία και την μαζική εξαγωγή κεφαλαίων στο εξωτερικό καθώς και τους αδύναμους θεσμικούς επενδυτές (ασφαλιστικές εταιρείες, συνταξιοδοτικά ταμεία), **β) την εξάρτηση από εξωτερικές πηγές μακροπρόθεσμων κεφαλαίων** - το εξωτερικό χρέος του ιδιωτικού τομέα υπολογίζεται στο 32% περίπου του ΑΕΠ, εκ του οποίου το 20% αφορά στις τράπεζες, **γ) χαμηλή κεφαλαιοποίηση** – 10,5% του ΑΕΠ, **δ) πολυδιάσπαση και συγκέντρωση του τραπεζικού κεφαλαίου και των υπηρεσιών** στην Μόσχα και την Αγ. Πετρούπολη, **ε) εξάρτηση από τις διεθνείς τιμές των πρώτων υλών**, η οποία οδηγεί στην συγκέντρωση των κινδύνων του Ρωσικού τραπεζικού συστήματος. Από το 2008-09 και μετά η εμπιστοσύνη στο Ρωσικό τραπεζικό σύστημα ενισχύεται σταθερά. Στο παρελθόν η μαζική απόσυρση καταθέσεων προκάλούσε ισχυρές αναταράξεις. Η αποτελεσματικότητα της Υπηρεσίας Ασφάλισης Καταθέσεων και η θέση σαφής προτεραιότητας εκ μέρους της κυβέρνησης για στήριξη του κλάδου επέτρεψε την ανάκτηση της εμπιστοσύνης των καταθετών και την άνευ προηγουμένου εισροή καταθέσεων το 2010. **Η κυριαρχία τέλος των κρατικών τραπεζών** συνιστά επίσης ένα ακόμα αρνητικό στοιχείο. Η Sberbank, VTB, Rosselkhozbank και Gazprombank διαχειρίζονται περί του 50% των συνολικών τραπεζικών κεφαλαίων. Αυτό αυξάνει την εξάρτηση της εθνικής οικονομίας από τον κρατικό τραπεζικό τομέα και τείνει στην συγκέντρωση του κινδύνου.

Από το 1991 και μέχρι σήμερα το τραπεζικό σύστημα της Ρωσίας διαιρείται σε 4 μεγάλες κατηγορίες: α) Τις «κρατικές» τράπεζες (πάνω από 50% ιδιοκτησία του κράτους), β) τις μεγάλες ιδιωτικές τράπεζες κυρίως της Μόσχας, γ) τις ξένες θυγατρικές και δ) τις μικρομεσαίες ιδιωτικές τράπεζες της Μόσχας και της περιφέρειας. Αναλυτικότερη εικόνα παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	31.12.2014	31.12.2013
Συνολικός αριθμός πιστωτικών ιδρυμάτων εγγεγραμμένων από την Τράπεζα της Ρωσίας ή από άλλη εξουσιοδοτημένη αρχή	1,049	1,071
Αριθμός πιστωτικών ιδρυμάτων ξένης ιδιοκτησίας	75	76
Συνολικός αριθμός πιστωτικών ιδρυμάτων με άδεια για τη διεξαγωγή τραπεζικών λειτουργιών	834	923
Συνολικός αριθμός πιστωτικών ιδρυμάτων με ξένη συμμετοχή στο εγκεκριμένο κεφάλαιο	225	251
από τα οποία:		
— πλήρους ξένης ιδιοκτησίας	75	76
— πιστωτικά ιδρύματα με ξένη συμμετοχή ≥ 50%	38	46

Εγγεγραμμένο εγκεκριμένο κεφάλαιο λειτουργούντων πιστωτικών ιδρυμάτων (εκ. ρούβλια)	1,840,301	1,463,914
Συνολικός αριθμός υποκαταστημάτων των λειτουργούντων πιστωτικών ιδρυμάτων στη Ρωσία	1,708	2,005
Συνολικός αριθμός γραφείων αντιπροσωπείας των λειτουργούντων πιστωτικών ιδρυμάτων	318	344
από τα οποία:		
— στη Ρωσία	276	300
— σε χώρες εκτός ΚΑΚ	28	30
— σε χώρες ΚΑΚ	14	14
Πιστωτικά ιδρύματα, των οποίων η άδεια έχει ανακληθεί (ακυρωθεί) και τα οποία δεν έχουν διαγραφεί από το Κρατικό Μητρώο	214	148

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας

Η συγκέντρωση του Ρωσικού τραπεζικού συστήματος παραμένει υψηλή τόσο όσον αφορά τον αριθμό αυτών όσο και όσον αφορά το κεφάλαιο. Η πλειονότητα αυτών είναι καταχωρημένες στο ευρωπαϊκό τμήμα της χώρας και πλέον του 50% αυτών στην ίδια την πρωτεύουσα, ένα μικρό μέρος συνιστούν οι τράπεζες της περιφέρειας στο ανατολικό τμήμα και ακόμα λιγότερες είναι αυτές που βρίσκονται στην Άπω Ανατολή. Ο αριθμός των τελευταίων μειώνεται τα τελευταία 3 χρόνια, γεγονός το οποίο συνάδει με την πολιτική της Ρωσικής Κ.Τ., που επιδιώκει την βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της βιωσιμότητας τους εθνικού τραπεζικού συστήματος. Απόδειξη της τάσης αυτής το γεγονός ότι στο τέλος του 2014, ο αριθμός των δραστηριοποιούμενων στην Ρωσία τραπεζών μειώθηκε στις 834 από 923 που ήταν ένα χρόνο πριν.

Το 2014 το ενεργητικό του τραπεζικού κλάδου ανήλθε στα 77,6 τρισ. ρούβλια αυξημένο κατά 35% έναντι του προηγούμενου έτους (2013: 57,4 τρις ρούβλια). Τα ίδια κεφάλαια αυξήθηκαν κατά 13% και έφτασαν το Δεκέμβριο του 2014 τα 7,9 τρις ρούβλια.

Το 2014 χαρακτηρίστηκε από σταθερότητα στο τραπεζικό τομέα. Οι τράπεζες αύξησαν τα κεφαλαιακά διαθέσιμά τους χάριν κυρίως των αποταμιεύσεων του πληθυσμού και των δανείων από την Κεντρική Τράπεζα. Το καθαρό κέρδος του τομέα ανήλθε στα 589 δισ. ρούβλια (2013: 994 δισ. ρούβλια).

Πιο συγκεκριμένα, κατά το υπό εξέταση έτος, οι καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 28% φτάνοντας τα 35,5 τρισ. ρούβλια και καταλαμβάνοντας μερίδιο 46% επί του συνολικού παθητικού των τραπεζών. Οι καταθέσεις από πλευράς νομικών προσώπων (εκτός τραπεζών) αυξήθηκαν σημαντικά κατά 57% και ανήλθαν σε 17 τρισ. ρούβλια, με μερίδιο στο σύνολο του παθητικού των τραπεζών 22%. Επιπλέον, οι καταθέσεις των φυσικών προσώπων αυξήθηκαν κατά 9% σε 18,5 τρισ. ρούβλια, με μερίδιο επί του συνόλου του παθητικού των τραπεζών 24%. Τα δάνεια από την Κεντρική Τράπεζα ανήλθαν σε 9,3 τρισ. ρούβλια.

Η εξέλιξη κατά τη διάρκεια του χρόνου στα επιτόκια των καταθέσεων των φυσικών προσώπων σε ρούβλια με προθεσμία πλέον του ενός έτους παρουσίασε διακυμάνσεις, και αυξήθηκε από 8,4% τον Ιανουάριο 2014 σε 13,9% το Δεκέμβριο του 2014.

Όσον αφορά στο ενεργητικό των τραπεζών, το 2014 ο συνολικός δανεισμός των τραπεζών προς φυσικά πρόσωπα και οργανισμούς, πλην χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, αυξήθηκε κατά 21% στα 41 τρις ρούβλια και το μερίδιο επί του συνολικού ενεργητικού των τραπεζών σε 53%. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 57% του ΑΕΠ. Το μέσο επιτόκιο των δανείων προς φυσικά πρόσωπα με προθεσμία πλέον του ενός έτους σε ρούβλια διαμορφώθηκε σε 17,37% στο τέλος του 2014,

των υποθηκευτικών δανείων σε 12,45% και των δανείων προς μη χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς σε 12,94%.

Η στρατηγική ανάπτυξης του Ρωσικού τραπεζικού συστήματος. Στις αρχές του 2011 η Κ.Τ. της Ρωσίας υιοθέτησε την Νέα Στρατηγική Ανάπτυξης 2015, η οποία είναι άμεσα συνυφασμένη με την ιδέα, όπως η Μόσχα καταστεί διεθνές χρηματοπιστωτικό κέντρο. Το τραπεζικό σύστημα ως αναπόσπαστο τμήμα του σχεδίου αυτού οφείλει να βελτιώσει την αποτελεσματικότητά του και να συρρικνωθεί σε μέγεθος. Η στρατηγική προβλέπει επίσης την βελτίωση του νομικού πλαισίου που ρυθμίζει τον κλάδο και την ιδιωτικοποίηση του 50% -1 των μετοχών των κρατικών τραπεζών έως το 2015. Το χαρτοφυλάκιο επιδιώκεται όπως φτάσει το 90% του ΑΕΠ. Στο πλαίσιο της δημιουργίας του ως άνω Διεθνούς Χρηματοπιστωτικού Κέντρου υλοποιούνται επίσης η συγχώνευση των δύο εθνικών χρηματιστηρίων RTS και MICE, η δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου αξιών και η συγχώνευση της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Χρηματοπιστωτικών Αγορών με την Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Χρηματοπιστωτικής Επίβλεψης.

Η προσχώρηση της Ρωσίας στον ΠΟΕ δεν δίνει το δικαίωμα ίδρυσης παραρτημάτων ξένων τραπεζών στην Ρωσία αλλά αυξάνει το μερίδιο τους στο συνολικό κεφάλαιο του κλάδου έως και 57,5% έναντι 15% που είναι σήμερα. Κατά συνέπεια ξένη τράπεζα στην Ρωσία μπορεί να δραστηριοποιηθεί είτε μέσω σύστασης εγχώριου νομικού προσώπου είτε μέσω ίδρυσης Γραφείου αντιπροσωπείας.

Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Ι. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδιακής Τελωνειακής Υπηρεσίας⁴, το εξωτερικό εμπόριο της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά το 2014 σημείωσε πτώση κατά 7% και διαμορφώθηκε σε 782,9 δισ. δολάρια ΗΠΑ. Οι ρωσικές εξαγωγές μειώθηκαν κατά 5,8% σε σχέση με το 2013 και ανήλθαν σε 496,9 δισ. δολάρια ΗΠΑ. Οι εισαγωγές της Ρωσίας ακολούθησαν και αυτές πτωτική πορεία (-9,2%) και διαμορφώθηκαν σε 285,9 δισ. δολάρια ΗΠΑ. Το εμπορικό ισοζύγιο της χώρας παρέμεινε πλεονασματικό, σημειώνοντας οριακή μείωση 0,6%, και ανήλθε σε 210,9 δισ. \$ ΗΠΑ.

σε εκ. \$ ΗΠΑ	2014	2013	Μεταβολή 2014/2013
Εξαγωγές	496.944,50	527.266,40	-5,8%
Εισαγωγές	285.982,20	314.967,00	-9,2%
Όγκος Εμπορίου	782.926,70	842.233,40	-7,0%
Εμπορικό Ισοζύγιο	210.962,30	212.299,40	-0,6%

Πηγή: Ομοσπονδιακή Τελωνειακή Υπηρεσία

Οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά το 2014 ήταν η Κίνα με μερίδιο 11,3% επί του συνολικού όγκου εμπορίου της Ρωσίας (όγκος εμπορίου 88,4 δισ. δολάρια ΗΠΑ), η Ολλανδία με 9,4% (73,2 δισ. δολάρια ΗΠΑ), η Γερμανία με 9% (70,1 δισ. δολάρια ΗΠΑ), η Ιταλία με 6,2% (48,5 δισ. δολάρια ΗΠΑ) και οι Λευκορωσία και Τουρκία με μερίδιο 4% (31,5 δισ. δολάρια ΗΠΑ και 31,1 δισ. δολάρια ΗΠΑ, αντιστοίχως).

Η Ελλάδα κατέλαβε την 33^η θέση μεταξύ των εμπορικών εταίρων της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά το 2014, με μερίδιο 0,5% επί του συνολικού όγκου εμπορίου της Ρωσίας. Οι ρωσικές εξαγωγές προς την Ελλάδα παρουσίασαν πτώση κατά 41,2% και ανήλθαν σε 3,7 δισ. δολάρια ΗΠΑ και οι εισαγωγές από την Ελλάδα μειώθηκαν κατά 18,6% και ανήλθαν σε 497 εκ. δολάρια ΗΠΑ. Ο όγκος εμπορίου διαμορφώθηκε σε 4,2 δισ. δολάρια ΗΠΑ, μειωμένος κατά 39,2%. Σε επόμενο κεφάλαιο παρατίθενται αναλυτικά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ.

Όσον αφορά τη σύνθεση του εξωτερικού εμπορίου της Ρωσίας, από την πλευρά των εξαγωγών, το συντριπτικό μερίδιο (69,5%) αφορά σε καύσιμα και ενεργειακά προϊόντα, το 8,2% σε μέταλλα και τεχνουργήματά τους και ακολουθούν τα χημικά προϊόντα και το καουτσούκ με μερίδιο 5,9%, τα μηχανήματα, εξοπλισμός και οχήματα με 5,3% και τα τρόφιμα και οι γεωργικές πρώτες ύλες με 3,8%.

Από πλευράς εισαγωγών, το σημαντικότερο μερίδιο καταλαμβάνουν τα μηχανήματα, εξοπλισμός και οχήματα με μερίδιο 47,6% επί του συνόλου, και ακολουθούν τα χημικά προϊόντα και το καουτσούκ με μερίδιο 16,2%, τα τρόφιμα και οι γεωργικές πρώτες ύλες με 13,9%, τα μέταλλα και τεχνουργήματά τους με 6,7% και τα υφάσματα, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και υποδήματα με 5,7%.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται αναλυτικά οι εμπορικοί εταίροι της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά το 2014, και η σύνθεση των εξαγωγών και εισαγωγών της Ρωσίας ανά κατηγορία προϊόντων και ανά προϊόν (βασικότερα εισαγόμενα και εξαγόμενα προϊόντα).

⁴ Τα στοιχεία διαφέρουν από αυτά του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας.

Εξωτερικό Εμπόριο Ρωσικής Ομοσπονδίας 2014

Εμπορικοί Εταίροι

α/α	σε εκ. \$ ΗΠΑ	2014			Μερίδιο % (ως προς όγκο εμπορίου)	2013			Μερίδιο % (ως προς όγκο εμπορίου)	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2014/2013 %		
		Όγκος Εμπορίου	Εξαγωγές	Εισαγωγές		Όγκος Εμπορίου	Εξαγωγές	Εισαγωγές		Όγκος Εμπορίου	Εξαγωγές	Εισαγωγές
	Κόσμος	782.926,6	496.944,5	285.982,2	100,0	842.233,4	527.266,4	314.967,0	100,0	-7,0	-5,8	-9,2
	Ε.Ε.	377.304,3	258.785,4	118.518,9	48,2	417.659,0	283.418,5	134.240,5	49,6	-9,7	-8,7	-11,7
	ΑΠΕΚ*	211.183,6	107.221,2	103.962,4	27,0	208.466,3	99.314,6	109.151,7	24,8	1,3	8,0	-4,8
	ΚΑΚ**	95.612,2	63.578,2	32.034,0	12,2	112.509,0	73.922,1	38.586,8	13,4	-15,0	-14,0	-17,0
	Τελωνειακή Ένωση***	52.554,8	33.609,3	18.945,5	6,7	57.706,5	37.860,5	19.846,0	6,9	-8,9	-11,2	-4,5
1	Κίνα	88.389,1	37.504,8	50.884,4	11,3	88.798,5	35.625,4	53.173,1	10,5	-0,5	5,3	-4,3
2	Ολλανδία	73.210,2	67.962,0	5.248,2	9,4	75.963,3	70.126,1	5.837,2	9,0	-3,6	-3,1	-10,1
3	Γερμανία	70.086,5	37.124,0	32.962,5	9,0	74.943,9	37.027,3	37.916,7	8,9	-6,5	0,3	-13,1
4	Ιταλία	48.469,4	35.746,0	12.723,4	6,2	53.868,0	39.314,0	14.553,9	6,4	-10,0	-9,1	-12,6
5	Λευκορωσία	31.504,0	19.717,7	11.786,3	4,0	34.187,5	20.228,3	13.959,3	4,1	-7,8	-2,5	-15,6
6	Τουρκία	31.099,0	24.448,1	6.651,0	4,0	32.748,9	25.476,1	7.272,8	3,9	-5,0	-4,0	-8,5
7	Ιαπωνία	30.797,2	19.875,2	10.922,0	3,9	33.228,0	19.667,5	13.560,5	3,9	-7,3	1,1	-19,5
8	ΗΠΑ	29.175,3	10.678,6	18.496,7	3,7	27.637,1	11.135,1	16.502,0	3,3	5,6	-4,1	12,1
9	Ουκρανία	27.861,9	17.114,4	10.747,5	3,6	39.603,5	23.812,6	15.790,9	4,7	-29,6	-28,1	-31,9
10	Δημοκρατία της Κορέας	27.311,2	18.287,0	9.024,2	3,5	25.172,5	14.867,1	10.305,4	3,0	8,5	23,0	-12,4
11	Πολωνία	23.007,0	15.932,3	7.074,8	2,9	27.907,4	19.581,8	8.325,6	3,3	-17,6	-18,6	-15,0
12	Καζακστάν	21.050,8	13.891,6	7.159,2	2,7	23.519,0	17.632,2	5.886,7	2,8	-10,5	-21,2	21,6
13	Ηνωμένο Βασίλειο	19.314,7	11.504,9	7.809,8	2,5	24.555,6	16.449,2	8.106,4	2,9	-21,3	-30,1	-3,7
14	Γαλλία	18.320,8	7.578,0	10.742,8	2,3	22.215,1	9.202,9	13.012,2	2,6	-17,5	-17,7	-17,4
15	Φινλανδία	15.951,9	11.380,9	4.571,0	2,0	18.703,9	13.308,2	5.395,7	2,2	-14,7	-14,5	-15,3
16	Λεττονία	13.265,7	12.614,4	651,4	1,7	11.224,9	10.422,1	802,8	1,3	18,2	21,0	-18,9
17	Βέλγιο	12.798,8	9.226,0	3.572,8	1,6	11.760,4	7.726,4	4.034,0	1,4	8,8	19,4	-11,4
18	Τσεχία	10.059,5	5.161,5	4.898,0	1,3	11.301,0	5.983,3	5.317,7	1,3	-11,0	-13,7	-7,9
19	Ινδία	9.512,9	6.341,1	3.171,8	1,2	10.073,8	6.982,7	3.091,2	1,2	-5,6	-9,2	2,6
20	Ισπανία	8.923,1	4.579,4	4.343,7	1,1	10.941,7	6.027,1	4.914,6	1,3	-18,4	-24,0	-11,6
21	Σλοβακία	8.059,4	5.195,8	2.863,6	1,0	9.393,8	5.860,1	3.533,7	1,1	-14,2	-11,3	-19,0
22	Σουηδία	8.034,6	4.794,1	3.240,4	1,0	8.392,2	4.475,6	3.916,6	1,0	-4,3	7,1	-17,3
23	Ουγγαρία	7.878,9	5.140,3	2.738,7	1,0	9.359,4	6.352,3	3.007,1	1,1	-15,8	-19,1	-8,9
24	Ελβετία	7.101,5	3.843,1	3.258,4	0,9	11.775,9	8.792,4	2.983,5	1,4	-39,7	-56,3	9,2
25	Βραζιλία	6.335,7	2.366,3	3.969,4	0,8	5.477,5	1.984,7	3.492,8	0,7	15,7	19,2	13,6
26	Σιγκαπούρη	6.156,4	5.552,0	604,4	0,8	2.438,6	1.885,6	553,0	0,3	152,5	194,4	9,3
27	Λιθουανία	5.757,0	4.750,2	1.006,8	0,7	7.245,6	6.127,1	1.118,4	0,9	-20,5	-22,5	-10,0

α/α	σε εκ. \$ ΗΠΑ	2014			Μερίδιο % (ως προς όγκο εμπορίου)	2013			Μερίδιο % (ως προς όγκο εμπορίου)	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2014/2013 %		
		Όγκος Εμπορίου	Εξαγωγές	Εισαγωγές		Όγκος Εμπορίου	Εξαγωγές	Εισαγωγές		Όγκος Εμπορίου	Εξαγωγές	Εισαγωγές
28	Ταϊβάν (Κίνα)	5.592,7	3.914,0	1.678,6	0,7	6.358,4	4.443,4	1.915,1	0,8	-12,0	-11,9	-12,3
29	Αίγυπτος	5.478,6	4.938,7	539,8	0,7	2.945,5	2.503,4	442,1	0,3	86,0	97,3	22,1
30	Εσθονία	5.325,7	3.712,0	1.613,7	0,7	4.813,3	4.025,3	788,0	0,6	10,6	-7,8	104,8
31	Δανία	4.506,7	2.902,1	1.604,6	0,6	3.658,6	1.480,2	2.178,4	0,4	23,2	96,1	-26,3
32	Αυστρία	4.206,6	768,6	3.438,1	0,5	5.125,5	1.279,5	3.846,0	0,6	-17,9	-39,9	-10,6
33	Ελλάδα	4.167,8	3.670,1	497,7	0,5	6.855,9	6.244,6	611,3	0,8	-39,2	-41,2	-18,6
34	Αζερμπαϊτζάν	4.008,1	3.373,2	634,9	0,5	3.578,4	2.942,5	635,9	0,4	12,0	14,6	-0,2
35	Ουζμπεκιστάν	3.997,2	3.122,6	874,6	0,5	4.060,8	2.803,9	1.256,9	0,5	-1,6	11,4	-30,4
36	Ταϊλάνδη	3.986,9	1.755,0	2.231,9	0,5	3.357,0	1.272,9	2.084,1	0,4	18,8	37,9	7,1
37	Βιετνάμ	3.748,4	1.452,9	2.295,5	0,5	3.970,5	1.373,5	2.597,0	0,5	-5,6	5,8	-11,6
38	Ρουμανία	3.670,8	1.461,1	2.209,7	0,5	3.662,1	1.615,5	2.046,6	0,4	0,2	-9,6	8,0
39	Ισραήλ	3.430,7	2.289,3	1.141,4	0,4	3.577,7	2.084,8	1.492,9	0,4	-4,1	9,8	-23,5
40	Μαλαισία	3.296,9	1.838,0	1.458,9	0,4	2.686,0	1.280,4	1.405,6	0,3	22,7	43,5	3,8
41	Μάλτα	3.090,5	3.045,5	45,0	0,4	4.136,0	4.084,5	51,6	0,5	-25,3	-25,4	-12,8
42	Ινδονησία	2.567,2	918,8	1.648,4	0,3	2.960,8	1.233,6	1.727,2	0,4	-13,3	-25,5	-4,6
43	Καναδάς	2.199,3	699,6	1.499,7	0,3	2.267,4	471,4	1.796,0	0,3	-3,0	48,4	-16,5
44	Μεξικό	2.163,4	1.380,2	783,2	0,3	1.902,9	855,4	1.047,6	0,2	13,7	61,4	-25,2
45	Βουλγαρία	2.115,4	1.463,1	652,3	0,3	2.918,9	2.216,7	702,2	0,3	-27,5	-34,0	-7,1
46	Νορβηγία	2.086,3	935,6	1.150,7	0,3	2.561,4	807,8	1.753,6	0,3	-18,5	15,8	-34,4
47	Κροατία	1.945,2	1.523,1	422,1	0,2	1.731,2	1.338,7	392,5	0,2	12,4	13,8	7,5
48	Κιργιζία	1.817,2	1.743,4	73,8	0,2	2.139,6	2.029,4	110,1	0,3	-15,1	-14,1	-33,0
49	Μολδαβία	1.796,4	1.480,4	315,9	0,2	1.738,3	1.320,9	417,4	0,2	3,3	12,1	-24,3
50	Σλοβενία	1.702,2	362,6	1.339,7	0,2	1.660,6	233,2	1.427,4	0,2	2,5	55,5	-6,1
51	Ιράν	1.682,4	1.327,2	355,3	0,2	1.601,5	1.168,6	432,9	0,2	5,1	13,6	-17,9
52	Ιρλανδία	1.637,6	335,9	1.301,8	0,2	1.701,1	328,8	1.372,3	0,2	-3,7	2,2	-5,1
53	Μογγολία	1.500,9	1.460,4	40,4	0,2	1.613,1	1.572,1	40,9	0,2	-7,0	-7,1	-1,2
54	Χονγκ Κονγκ	1.454,6	1.249,9	204,6	0,2	3.198,4	3.026,2	172,2	0,4	-54,5	-58,7	18,8
55	Φιλιππίνες	1.437,9	1.059,5	378,4	0,2	1.778,4	1.323,9	454,5	0,2	-19,1	-20,0	-16,7
56	Αρμενία	1.401,4	1.087,9	313,5	0,2	1.350,4	998,0	352,4	0,2	3,8	9,0	-11,0
57	Αργεντινή	1.338,2	221,5	1.116,6	0,2	1.500,2	400,1	1.100,1	0,2	-10,8	-44,6	1,5
58	Τουρκμενιστάν	1.247,0	1.156,0	90,9	0,2	1.569,3	1.429,9	139,4	0,2	-20,5	-19,2	-34,8
59	Νότιος Αφρική	976,0	285,0	691,0	0,1	1.068,4	286,2	782,1	0,1	-8,6	-0,4	-11,6
60	Τατζικιστάν	928,3	891,0	37,3	0,1	762,2	724,4	37,9	0,1	21,8	23,0	-1,6

α/α	σε εκ. \$ ΗΠΑ	2014			Μερίδιο % (ως προς όγκο εμπορίου)	2013			Μερίδιο % (ως προς όγκο εμπορίου)	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2014/2013 %		
		Όγκος Εμπορίου	Εξαγωγές	Εισαγωγές		Όγκος Εμπορίου	Εξαγωγές	Εισαγωγές		Όγκος Εμπορίου	Εξαγωγές	Εισαγωγές
61	Χιλή	885,9	64,5	821,5	0,1	743,7	48,8	694,9	0,1	19,1	32,2	18,2
62	Αυστραλία	799,6	126,7	673,0	0,1	887,2	72,0	815,2	0,1	-9,9	76,0	-17,4
63	Πορτογαλία	789,3	202,4	586,9	0,1	1.341,8	650,4	691,4	0,2	-41,2	-68,9	-15,1
64	Γεωργία	786,0	517,7	268,4	0,1	686,6	536,3	150,3	0,1	14,5	-3,5	78,6
65	Νέα Ζηλανδία	663,9	423,4	240,5	0,1	569,9	331,7	238,1	0,1	16,5	27,6	1,0
66	Κύπρος	653,3	609,7	43,6	0,1	1.965,9	1.923,3	42,7	0,2	-66,8	-68,3	2,1
67	Περού	550,7	439,7	110,9	0,1	503,5	400,6	102,9	0,1	9,4	9,8	7,8
68	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	285,1	283,5	1,6	0,0	136,1	134,2	1,9	0,0	109,5	111,3	-15,8
69	Λουξεμβούργο	214,9	37,1	177,8	0,0	217,7	13,7	204,0	0,0	-1,3	170,8	-12,8
70	Κούβα	163,0	101,2	61,8	0,0	185,1	157,5	27,6	0,0	-11,9	-35,7	123,9
	Λοιπές χώρες	27.050,1	18.000,9	9.049,2	3,5	27.647,4	17.724,1	9.923,3	3,3	-2,2	1,6	-8,8

Πηγή: Ομοσπονδιακή Τελωνειακή Υπηρεσία

* Χώρες-μέλη ΑΠΕΚ: Αυστραλία, Βιετνάμ, ΗΠΑ, Ιαπωνία, Ινδονησία, Καναδάς, Κίνα, Μαλαισία, Μεξικό, Μπρουνέι, Νέα Ζηλανδία, Ν. Κορέα, Παπούα Νέα Γουίνεα, Περού, Σιγκαπούρη, Ταϊλάνδη, Ταϊβάν (Κίνα), Φιλιππίνες, Χιλή, Χονγκ Κονγκ.

**Χώρες ΚΑΚ: Αζερμπαϊτζάν, Αρμενία, Καζακστάν, Κιργιζία, Λευκορωσία, Μολδαβία, Ουζμπεκιστάν, Ουκρανία, Τατζικιστάν, Τουρκμενιστάν.

***Τελωνειακή Ένωση: Λευκορωσία, Καζακστάν.

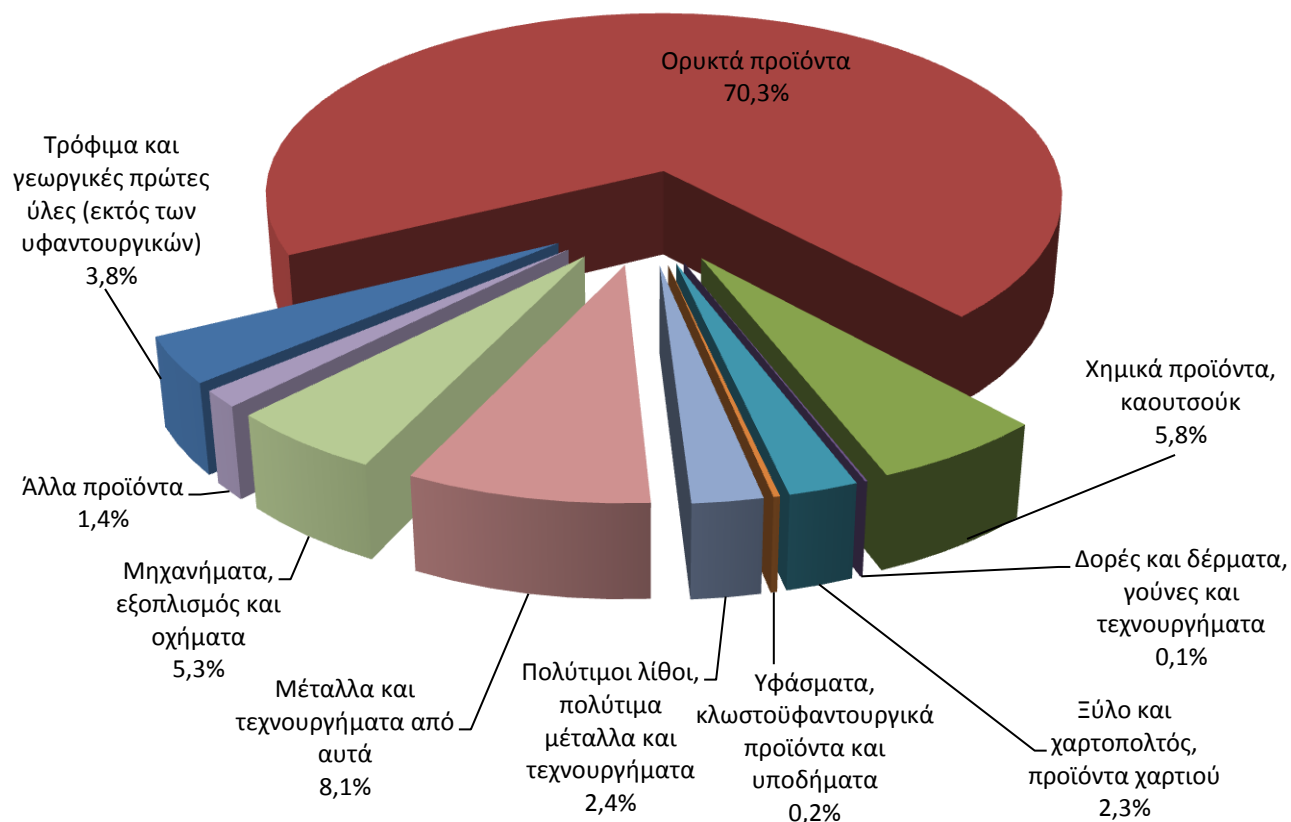
Σύνθεση Εξαγωγών Ρωσικής Ομοσπονδίας 2014

(σε δισ. \$ ΗΠΑ)

Κωδικοί HS CU	Κατηγορία Προϊόντων	Σύνολο	Χώρες εκτός ΚΑΚ	Χώρες ΚΑΚ
01-24	Τρόφιμα και γεωργικές πρώτες ύλες (εκτός των υφαντουργικών)	18.906.222,7	13.831.311,0	5.074.911,7
25-27	Ορυκτά προϊόντα	350.116.264,6	321.178.055,6	28.938.209,0
27	Καύσιμα και ενεργειακά προϊόντα	345.444.595,0	317.508.200,7	27.936.394,3
28-40	Χημικά προϊόντα, καουτσούκ	29.119.736,1	22.068.811,7	7.050.924,4
41-43	Δορές και δέρματα, γούνες και τεχνουργήματα	413.768,0	348.282,8	65.485,2
44-49	Ξύλο και χαρτοπολτός, προϊόντα χαρτιού	11.634.439,7	9.000.380,2	2.634.059,5
50-67	Υφάσματα, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και υποδήματα	1.068.613,2	291.183,5	777.429,7
71	Πολύτιμοι λίθοι, πολύτιμα μέταλλα και τεχνουργήματα	11.842.872,9	11.566.728,6	276.144,3
72-83	Μέταλλα και τεχνουργήματα από αυτά	40.565.403,6	34.044.995,0	6.520.408,6
84-90	Μηχανήματα, εξοπλισμός και οχήματα	26.328.822,1	15.995.216,0	10.333.606,1
68-70, 91-97	Άλλα προϊόντα	6.948.320,1	5.041.270,3	1.907.049,8
	ΣΥΝΟΛΟ	496.944.462,7	433.366.234,5	63.578.228,2

Πηγή: Ομοσπονδιακή Τελωνειακή Υπηρεσία

Σύνθεση Εξαγωγών Ρωσικής Ομοσπονδίας 2014

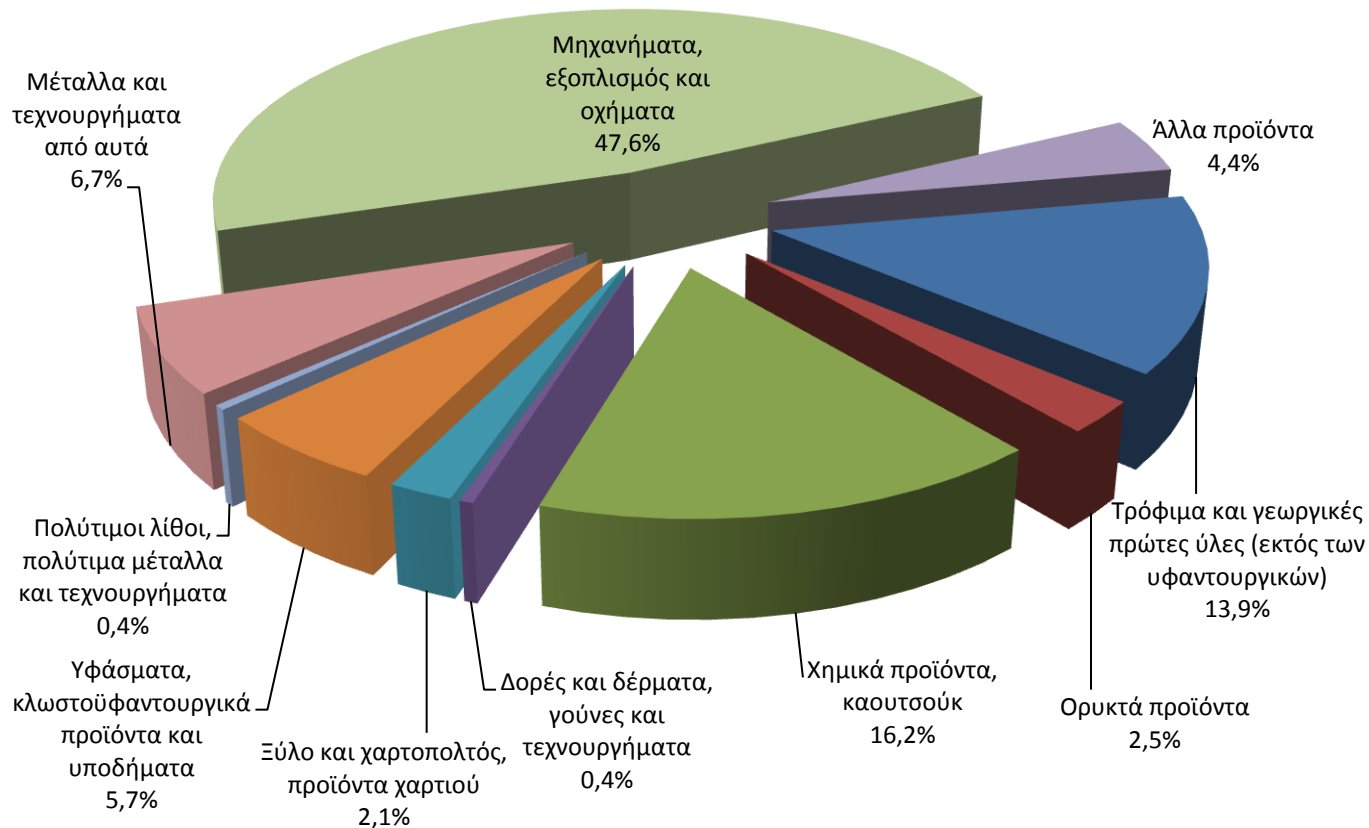
Σύνθεση Εισαγωγών Ρωσικής Ομοσπονδίας 2014

(σε χιλ. \$ ΗΠΑ)

Κωδικοί HS CU	Κατηγορία Προϊόντων	Σύνολο	Χώρες εκτός ΚΑΚ	Χώρες ΚΑΚ
01-24	Τρόφιμα και γεωργικές πρώτες ύλες (εκτός των υφαντουργικών)	39.714.730,5	34.105.952,3	5.608.778,2
25-27	Ορυκτά προϊόντα, εκ των οποίων	7.229.525,1	2.160.356,8	5.069.168,3
27	Καύσιμα και ενεργειακά προϊόντα	3.904.799,4	1.234.479,8	2.670.319,6
28-40	Χημικά προϊόντα, καουτσούκ	46.414.660,9	42.635.892,8	3.778.768,1
41-43	Δορές και δέρματα, γούνες και τεχνουργήματα	1.280.253,6	1.256.507,8	23.745,8
44-49	Ξύλο και χαρτοπολτός, προϊόντα χαρτιού	5.894.002,9	4.809.659,2	1.084.343,7
50-67	Υφάσματα, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και υποδήματα	16.305.892,0	14.663.923,3	1.641.968,7
71	Πολύτιμοι λίθοι, πολύτιμα μέταλλα και τεχνουργήματα	1.106.764,4	811.384,1	295.380,3
72-83	Μέταλλα και τεχνουργήματα από αυτά	19.213.906,0	14.429.861,4	4.784.044,6
84-90	Μηχανήματα, εξοπλισμός και οχήματα	136.242.869,1	128.136.582,1	8.106.287,0
68-70, 91-97	Άλλα προϊόντα	12.579.561,6	10.938.058,8	1.641.502,8
	ΣΥΝΟΛΟ	285.982.165,9	253.948.178,5	32.033.987,4

Πηγή: Ομοσπονδιακή Τελωνειακή Υπηρεσία

Σύνθεση Εισαγωγών Ρωσικής Ομοσπονδίας 2014

Βασικότερα Εξαγόμενα Προϊόντα Ρωσικής Ομοσπονδίας, 2014

Κωδικοί HS CU	Περιγραφή Προϊόντων	Όγκος (σε χιλ. τόνους)	Αξία (σε εκ. \$ ΗΠΑ)
1001	Σιτάρι και σμιγάδι	22.136,0	5.422,5
2208601100	Βότκα	2.583.849,3	216,0
2510	Φωσφορικά ασβέστια	2.220,1	354,5
2601	Σιδηρομεταλλεύματα	22.997,4	1.951,1
2701	Λιθάνθρακες	153.163,3	11.644,9
2704	Οπτάνθρακας (κοκ) και ημιοπτάνθρακας από λιθάνθρακα, λιγνίτη ή τύρφη	2.521,7	411,7
2709	Λάδια ακατέργαστα, από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (ακατέργαστο πετρέλαιο)	223.415,4	153.878,3
2710	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά, άλλα από τα ακατέργαστα λάδια	164.837,1	115.649,4
2711110000	Φυσικό αέριο υγροποιημένο, εκ. κ.μ.	20,5	5.243,5
2711210000	Φυσικό αέριο σε αεριώδη μορφή, δισ. κ.μ.	172,6	54.730,4
2716	Ηλεκτρική ενέργεια, εκ. kWh	14.671,2	737,5
2814100000	Αμμωνία άνυδρη	3.634,8	1.565,3
290511	Μεθανόλη (μεθυλική αλκοόλη)	1.510,2	563,5
3102	Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά αζωτούχα	12.147,8	3.243,9
3104	Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά καλιούχα	10.459,5	2.700,7
3105	Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά που περιέχουν δύο ή τρία λιπαντικά στοιχεία: άζωτο, φωσφόρο και κάλιο	8.272,2	3.038,5
4002	Καουτσούκ συνθετικό	826,1	1.780,4
4403	Ξυλεία ακατέργαστη, 1000 κ.μ.	20.915,4	1.776,8
4407	Ξυλεία επεξεργασμένη	12.940,0	3.739,1
4412	Ξυλεία σε φύλλα πολυστρωτα αντικολλητά (κόντρα-πλακέ), ξυλεία σε φύλλα επικολλητά απλά και παρόμοια ξυλεία σε απανωτά φύλλα, 1000 κ.μ.	1.969,1	1.173,4
4702-4704	Χημικοί πολτοί από ξύλο	1.878,0	1.043,7
4801	Χαρτί εφημερίδων	1.178,0	622,6
5208-5212	Υφάσματα από βαμβάκι, 1000 κ.μ.	76.976,8	48,3
72	Σιδηρούχα μέταλλα	39.258,6	20.522,2
72 (εκτός 7201-7204)	Σιδηρούχα μέταλλα (άλλα από χυτοσίδηρο, σιδηροκράματα, απορρίμματα και θραύσματα)	26.089,5	14.474,8
7201	Χυτοσίδηροι ακατέργαστοι	4.359,4	1.692,8
7202	Σιδηροκράματα	912,5	1.965,2
7207	Ημιτελή προϊόντα από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβες	13.511,8	6.587,4
7208-7212	Πλατέα προϊόντα έλασης, από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβες	7.614,5	4.436,5
7403	Χαλκός καθαρισμένος και κράματα χαλκού σε ακατέργαστη μορφή	290,2	1.927,7
7502	Νικέλιο σε ακατέργαστη μορφή	238,4	3.892,7
7601	Αργίλιο σε ακατέργαστη μορφή	2.910,8	5.446,7
84-90	Μηχανήματα και εξοπλισμός	1.980,8	26.328,8
8703	Επιβατικά αυτοκίνητα και άλλα αυτοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά προσώπων, 1000 τεμ.	127,5	1.460,5
8704	Αυτοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά εμπορευμάτων, 1000 τεμ.	22,0	503,6

Πηγή: Ομοσπονδιακή Τελωνειακή Υπηρεσία

Βασικότερα Εισαγόμενα Προϊόντα στη Ρωσική Ομοσπονδία, 2014

Κωδικοί HS CU	Περιγραφή Προϊόντων	Όγκος (σε χιλ. τόνους)	Αξία (σε εκ. \$ ΗΠΑ)
0201-0204	Φρέσκα και κατεψυγμένα κρέατα	1.011,6	4.271,7
0207	Κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα, πουλερικών	452,5	798,3
0302-0304	Φρέσκα και κατεψυγμένα ψάρια	649,2	1.946,4
0402	Γάλα και κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα)	180,9	627,4
0405	Βούτυρα και άλλες λιπαρές ουσίες προερχόμενες από το γάλα	147,1	730,6
0805	Εσπεριδοειδή, νωπά ή ξερά	1.653,3	1.486,0
0901	Καφές, έστω και καβουρντισμένος ή χωρίς καφεΐνη	154,5	571,6
0902	Τσάι, έστω και αρωματισμένο	172,5	645,5
10	Δημητριακά	930,2	523,7
1001	Σιτάρι και σμιγάδι	396,9	97,0
1003	Κριθάρι	167,8	40,1
1005	Καλαμπόκι	52,7	221,3
1512	Λάδια ηλιοτρόπιου, κνήκου ή βαμβακιού και τα κλάσματά τους	8,8	11,0
1602	Παρασκευάσματα και κονσέρβες κρεάτων, παραπροϊόντων σφαγίων ή αίματος	35,0	167,4
170112 - 170114	Ζάχαρη ακατέργαστη	666,2	280,1
1701991000	Ζάχαρη άσπρη	284,8	178,9
1801	Κακάο σε σπόρους	60,9	213,2
1806	Σοκολάτα και άλλα παρασκευάσματα διατροφής που περιέχουν κακάο	128,2	629,4
22	Ποτά, αλκοολούχα υγρά και ξίδι	1.704,3	3.065,7
2402	Πούρα, πουράκια και τσιγάρα	5,4	119,3
2606	Μεταλλεύματα αργιλίου και τα εμπλουτισμένα απ' αυτά	87,7	17,4
2701	Λιθάνθρακες	22.122,4	570,2
2709	Λάδια ακατέργαστα, από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (ακατέργαστο πετρέλαιο)	1.476,6	307,6
2710	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά, άλλα από τα ακατέργαστα λάδια	2.018,8	2.001,4
2711210000	Φυσικό αέριο σε αεριώδη μορφή, δισ. κ.μ.	8,6	224,0
2716	Ηλεκτρική ενέργεια, εκ. kWh	6.489,5	323,5
2941	Αντιβιοτικά	1,1	86,5
3003-3004	Φάρμακα	150,9	10.209,6
3808	Εντομοκτόνα, ποντικοφάρμακα, μυκητοκτόνα, ζιζανιοκτόνα	86,4	600,4
4001-4002	Καουτσούκ φυσικό και συνθετικό	156,6	409,0
5201	Βαμβάκι, μη λαναρισμένο ούτε χτενισμένο	70,7	113,5
5208-5212	Υφάσματα από βαμβάκι, 1000 κ.μ.	163.139,0	111,8
61-62	Ενδύματα και συμπληρώματα του ενδύματος	250,3	7.740,0
6403	Υποδήματα, εκ. ζεύγη	70,1	1.853,7
72	Σιδηρούχα μέταλλα	6.155,3	5.585,5
72 (εκτός 7201-7204)	Σιδηρούχα μέταλλα (άλλα από χυτοσίδηρο, σιδηροκράματα, απορρίμματα και θραύσματα)	5.518,3	4.646,7
7304-7306	Σωλήνες κάθε είδους από σίδηρο ή χάλυβα	674,0	1.171,5
84-90	Μηχανήματα και εξοπλισμός	10.403,8	136.242,9
8703	Επιβατικά αυτοκίνητα και άλλα αυτοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά προσώπων, 1000 τεμ.	703,3	13.154,6
8704	Αυτοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά εμπορευμάτων, 1000 τεμ.	61,3	2.045,8
9401-9403	Έπιπλα	728,4	3.198,8

Πηγή: Ομοσπονδιακή Τελωνειακή Υπηρεσία

Τέλος, ιδιαίτερη αξία έχει να αναφερθεί το ύψος των εισαγωγών που διενεργήθηκε από τις επιμέρους περιοχές της Ρωσικής Ομοσπονδίας, προκειμένου να εκτιμηθούν οι δυνατότητες της αγοράς των σημαντικότερων από την άποψη αυτή περιοχών για εισαγόμενα προϊόντα. Το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών απορροφά όπως είναι αναμενόμενο η Μόσχα (125,6 δισ. \$ ΗΠΑ, ήτοι 43,8%) σε συνδυασμό με την ευρύτερη περιοχή αυτής (25,3 δισ. \$ ΗΠΑ, ήτοι 8,8%) και ακολουθεί η Αγ. Πετρούπολη (30,9 δισ. \$ ΗΠΑ, ήτοι 10,8%) με την ευρύτερη περιοχή αντίστοιχα του Λενινγκράντ (4,36 δισ. & ΗΠΑ, ήτοι 1,5%). Ξεχωριστή μνεία χρήζει το διαμετακομιστικό κέντρο του Καλλινιγκράντ μέσα από το οποίο διενεργούνται εισαγωγές ύψους 15,9 δισ. \$ ΗΠΑ, 5,5%), καθώς και η περιοχή της Καλούγκα στην καρδιά του ευρωπαϊκού τμήματος της Ρωσίας (5,9 δισ. \$ ΗΠΑ, 2,1%). Από εκεί και πέρα σημειώνονται κατά σειρά απόστασης από την Ευρώπη, η Νότια Ομοσπονδιακή Περιοχή και νότια πύλη εισόδου προϊόντων (κυρίως μέσω Μαύρης Θάλασσας) που περιλαμβάνει τις περιφέρειες του Κρασνοντάρ (5,3 δισ. \$ ΗΠΑ, ήτοι 1,8%) και του Ροστόβ (3,4 δισ. \$ ΗΠΑ, ήτοι 1,2%). Η βιομηχανική περιοχή του Βόλγα και ιδιαίτερα οι περιοχές του του Ταταρστάν (4,2 δισ. \$ ΗΠΑ, ήτοι 1,5%), της Σαμάρα (3,6 δισ. \$ ΗΠΑ, ήτοι 1,3%) και του Νίζνυ Νόβγκοροντ (3,3 δισ. \$ ΗΠΑ, ήτοι 1,2%). Η πετρελαιοπαραγωγός περιοχή των Ουραλίων με κέντρο την περιφέρεια του Εκατερινμπούργκ (3,7 δισ. \$ ΗΠΑ, ήτοι 1,3%) και του Τσελιάμπινσκ (2,7 δισ. \$ ΗΠΑ, ήτοι 1%). Τέλος, η τεράστια σε έκταση περιοχή της Σιβηρίας και της Άπω Ανατολής απορροφούν προϊόντα αξίας 10,6 δισ. \$ ΗΠΑ, ήτοι 3,7% και 8,1 δισ. \$ ΗΠΑ, ήτοι 2,8% αντίστοιχα κυρίως από τις γειτονικές χώρες της Κίνας και της Ιαπωνίας.

II. ΘΕΣΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

1) Προσχώρηση της Ρωσίας στον ΠΟΕ

Στις 22 Αυγούστου 2012 η Ρωσία κατέστη πλήρες μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Ωστόσο είναι νωρίς να εξαχθούν συμπεράσματα δεδομένου ότι στην παρούσα φάση προσαρμογής συνεχίζουν να ισχύουν εν πολλοίς μεταβατικές διατάξεις.

Όσον αφορά στη χώρα μας, εκτιμάται γενικά ότι η προσχώρηση της Ρωσίας στον ΠΟΕ θα είναι προς το συμφέρον της χώρας μας στο βαθμό που τόσο οι δασμοί, ιδιαίτερα στα αγροτικά προϊόντα που μας αφορούν, θα μειωθούν όσο και οι εισαγωγικές διαδικασίες θα εκλογικευθούν αναγκαστικά.

2) Τελωνειακή Ένωση Ρωσίας – Λευκορωσίας – Καζακστάν

Την 1.1.2010 τέθηκε σε ισχύ Κοινό Εξωτερικό Δασμολόγιο της Τελωνειακής Ένωσης μεταξύ Καζακστάν, Λευκορωσίας και Ρωσίας. Ταυτόχρονα λαμβάνει χώρα συντονισμός του θεσμικού πλαισίου που αφορά στις προδιαγραφές εισαγωγής. Όπως ενημερώνουν εδώ εκπρόσωποι Πρεσβειών κ-μ Ευρωπαϊκής Ένωσης, των οποίων οι επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στις εν λόγω χώρες, η υπό εξέλιξη διαδικασία οικονομικής ενοποίησης βαίνει προς το παρόν σχετικά ομαλά.

3) Ευρασιατική Οικονομική Ένωση

Η Ευρασιατική Οικονομική Ένωση είναι ένας διεθνής οργανισμός για την περιφερειακή οικονομική ολοκλήρωση των κρατών-μελών της και αποτελεί διάδοχο σχήμα της Ευρασιατικής Οικονομικής Κοινότητας. Η ιδρυτική συνθήκη της ΕΟΕ υπεγράφη στις 29 Μαΐου 2014 από τους ηγέτες της Λευκορωσίας, του Καζακστάν και της Ρωσίας, ενώ στις 9 Οκτωβρίου 2014 υπεγράφη

συμφωνία για την ένταξη της Αρμενίας και στις 23 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους συμφωνία για την ένταξη της Κιργιζίας. Η Ευρασιατική Οικονομική Ένωση τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2015, με την Κιργιζία να συμμετέχει ως μέλος υπό ένταξη, έως ότου επικυρωθεί η συμφωνία ένταξής της.

Η ΕΑΕΥ προβλέπει την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των υπηρεσιών, του κεφαλαίου και της εργασίας, επιδιώκει συντονισμένη, εναρμονισμένη και ενιαία πολιτική στους τομείς που καθορίζονται από τη Συνθήκη και τις διεθνείς συμφωνίες στο πλαίσιο της Ένωσης.

Η Ένωση δημιουργήθηκε για να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα και τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών οικονομιών, και να προωθήσει την σταθερή ανάπτυξη, προκειμένου να αναβαθμιστεί το βιοτικό επίπεδο των λαών των κρατών-μελών.

III. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας, το ύψος των εισερχομένων Ξένων Άμεσων Επενδύσεων στη Ρωσία το 2014 ανήλθε σε 20,9 δισ. \$ ΗΠΑ, εμφανίζοντας θεαματική μείωση κατά 70%. Αντίστοιχα, οι ρωσικές ΞΑΕ στο εξωτερικό ακολούθησαν και αυτές πτωτική πορεία (-35%) και ανήλθαν σε 56,4 δισ. \$ ΗΠΑ.

Σύμφωνα με στοιχεία της UNCTAD, το απόθεμα ΞΑΕ στη Ρωσία το 2014 ανήλθε σε 378,5 δισ. δολάρια ΗΠΑ, που αντιπροσωπεύει το 20,4% του ΑΕΠ της χώρας, ενώ το απόθεμα ρωσικών ΞΑΕ στο εξωτερικό διαμορφώθηκε στα 431,9 δισ. δολάρια ΗΠΑ, ήτοι 23,3% του ΑΕΠ.

Ροές και απόθεμα ΞΑΕ από και προς την Ρωσία, 2012 – 2014

Ροές ΞΑΕ	2012	2013	2014	Μεταβολή 2014/2013	ως % επενδύσεων παγίου κεφαλαίου		
					2012	2013	2014
Εισερχόμενες ΞΑΕ	50.588	69.219	20.958	-69,7%	11,4%	15,2%	5,3%
Εξερχόμενες ΞΑΕ	48.822	86.506	56.438	-34,8%	11,0%	19,0%	14,2%
Απόθεμα ΞΑΕ	2012	2013	2014	Μεταβολή 2014/2013	ως % Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος		
Απόθεμα ΞΑΕ στη Ρωσία	514.926	565.654	378.543	-33,1%	25,6%	27,2%	20,4%
Απόθεμα ρωσικών ΞΑΕ στο εξωτερικό	409.567	479.501	431.865	-9,9%	20,3%	23,1%	23,3%

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας, UNCTAD

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι 20 πρώτες χώρες προορισμού των ρωσικών ΞΑΕ, καθώς και οι 20 πρώτες χώρες προέλευσης ΞΑΕ προς τη Ρωσία κατά το 2014.

20 πρώτες χώρες προέλευσης/προορισμού ΞΑΕ το 2014

α/α	Χώρα προέλευσης	Αξία (εκατ. \$ ΗΠΑ)	Ποσοστό επί συνόλου	α/α	Χώρα Προορισμού ρωσικών ΞΑΕ	Αξία (εκατ. \$ ΗΠΑ)	Ποσοστό επί συνόλου
1	Κύπρος	5.340	25,5%	1	Κύπρος	22.514	39,9%

α/α	Χώρα προέλευσης	Αξία (εκατ. \$ ΗΠΑ)	Ποσοστό επί συνόλου	α/α	Χώρα Προορισμού ρωσικών ΞΑΕ	Αξία (εκατ. \$ ΗΠΑ)	Ποσοστό επί συνόλου
2	Μπαχάμες	3.808	18,2%	2	Ελβετία	6.927	12,3%
3	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	2.295	10,9%	3	Βερμούδες	2.969	5,3%
4	Γαλλία	2.123	10,1%	4	Ολλανδία	1.944	3,4%
5	Κίνα	1.280	6,1%	5	Ην. Βασίλειο	1.944	3,4%
6	Ολλανδία	1.001	4,8%	6	Ισπανία	1.879	3,3%
7	Αυστρία	851	4,1%	7	ΗΠΑ	1.666	3,0%
8	ΗΠΑ	708	3,4%	8	Γερμανία	1.521	2,7%
9	Ουγγαρία	534	2,5%	9	Τουρκία	1.184	2,1%
10	Τζέρσυ	518	2,5%	10	Αυστρία	1.135	2,0%
11	Βερμούδες	508	2,4%	11	Χονγκ Κονγκ	1.095	1,9%
12	Ελβετία	479	2,3%	12	Σιγκαπούρη	817	1,4%
13	Καζακστάν	357	1,7%	13	Νησιά Κέμαν	789	1,4%
14	Λεττονία	338	1,6%	14	Μπαχάμες	789	1,4%
15	Ιαπωνία	295	1,4%	15	Τζέρσυ	713	1,3%
16	Ιταλία	200	1,0%	16	Καζακστάν	657	1,2%
17	Ισπανία	200	1,0%	17	Λουξεμβούργο	635	1,1%
18	Σουηδία	179	0,9%	18	Ιταλία	621	1,1%
19	Χονγκ Κονγκ	165	0,8%	19	Λευκορωσία	605	1,1%
20	Σιγκαπούρη	162	0,8%	20	Μπελίζ	531	0,9%
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΞΑΕ	20.958	100,0%		ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΞΑΕ	56.438	100,0%

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας

Επισημαίνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των επενδύσεων αυτών αφορά ανακυκλούμενα (round-tripping) Ρωσικά κεφάλαια μεταξύ Ρωσίας και χωρών με ευνοϊκότερο φορολογικό καθεστώς (offshore) όπως κατά κύριο λόγο η Κύπρος, η Ολλανδία, το Λουξεμβούργο και τα νησιά της Καραϊβικής. Ως εκ τούτου πιο πειστική εικόνα των εισροών ΞΑΕ στη Ρωσία προσδίδει η μελέτη της προέλευσής τους, αφαιρώντας τους φορολογικούς παραδείσους. Υπό το πρίσμα αυτό η Γαλλία φέρεται να καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μερίδιο των άμεσων επενδύσεων που εισέρευσαν στην Ρωσία το 2014. Ακολουθούν οι Κίνα, Αυστρία, ΗΠΑ, Ουγγαρία Καζακστάν, Λεττονία, Ιαπωνία και Ιταλία. Οφείλει να επισημανθεί ότι η Ολλανδία, το Λουξεμβούργο και η Ελβετία, αν και δεν συμπεριλαμβάνονται στον επίσημο κατάλογο των χαρακτηρισμένων ως

φορολογικών παραδείσων χωρών, λειτουργούν σε κάποιο βαθμό ως τέτοιες, καθώς φιλοξενούν εταιρείες holding ρωσικών συμφερόντων με στόχο την αποφυγή δυσμενέστερης φορολογικής αντιμετώπισης των κεφαλαίων τους από τις ρωσικές αρχές.

Ένα άλλο βασικό χαρακτηριστικό των επενδύσεων στην Ρωσία είναι η ανισομερής κατανομή τους ανά την επικράτεια της χώρας. Διαπιστώνεται η κυριαρχία της Μόσχας, η οποία εξηγείται από το γεγονός ότι συνιστά το πολιτικό, οικονομικό, βιομηχανικό και καταναλωτικό κέντρο της χώρας. Συνήθως η πρωτεύουσα και η περιφέρεια αυτής αλλά και η Αγ. Πετρούπολη συνιστούν το εφαλτήριο πολλών ξένων πολυεθνικών προς το εσωτερικό της χώρας. Παρά ταύτα και αν ληφθεί υπόψη το επενδεδυμένο κεφάλαιο κατά κεφαλήν ανά περιοχή προκύπτει ότι οι περιοχές που παράγουν ενεργειακά προϊόντα συγκεντρώνουν τελικά περισσότερες επενδύσεις.

Κατανομή ΞΑΕ εντός Ρωσίας ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (εκ. \$ ΗΠΑ)

Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας	2012			2013			2014		
	Καθαρή αξία	Εισροές	Εκροές	Καθαρή αξία	Εισροές	Εκροές	Καθαρή αξία	Εισροές	Εκροές
Σύνολο	50.588	161.132	110.545	69.219	193.685	124.466	20.958	139.018	118.060
Αγροτική Παραγωγή, Δασική Παραγωγή και Ιχθυοπαραγωγή/καλλιέργεια	231	656	425	619	934	314	-30	595	625
Εξόρυξη ορυκτών	4.808	15.535	10.728	7.101	26.155	19.054	5.939	17.311	11.373
Μεταποίηση	6.385	32.375	25.990	16.494	51.750	35.256	331	23.876	23.545
Παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου και ύδατος	1.869	4.000	2.131	1.768	2.831	1.064	618	2.150	1.532
Κατασκευές	3.928	6.756	2.828	2.895	5.771	2.876	2.716	4.614	1.898
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευές αυτοκινήτων, μηχανών, ειδών καθημερινής και προσωπικής χρήσης	13.241	42.517	29.277	20.542	43.903	23.362	3.720	31.225	27.505
Μεταφορές και logistics	-281	3.237	3.518	349	2.899	2.550	-457	3.904	4.360
Ξενοδοχεία και εστίαση	150	472	322	187	332	146	92	381	289
Πληροφορική και Επικοινωνίες	-2.182	5.623	7.805	-1.292	5.305	6.597	-2.551	2.824	5.376
Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες	14.983	28.690	13.706	14.456	31.102	16.646	8.329	31.710	23.380
Υπηρεσίες διαχείρισης ακινήτων	1.984	7.637	5.653	1.728	7.732	6.004	-638	7.623	8.261
Κρατικές υπηρεσίες	-1	0	1	0	0	0	0	0	0
Εκπαίδευση	6	8	2	-1	3	4	4	7	2
Υγειονομική περίθαλψη	448	482	34	348	446	99	156	298	142
Λοιπές υπηρεσίες	4.091	9.145	5.054	3.053	8.685	5.632	2.149	8.425	6.277

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας

Παρά το τεράστιο πνευματικό κεφάλαιο (υψηλό μορφωτικό επίπεδο, αξιόλογα επιτεύγματα στον τομέα της έρευνας και τεχνολογίας), η Ρωσία φαίνεται ότι προσελκύει ως επί τω πλείστον επενδυτικό κεφάλαιο το οποίο αναζητά αγορά. Αυτό οφείλεται από την μία πλευρά στην αύξηση της αγοραστικής δύναμης της χώρας την τελευταία δεκαετία και από την άλλη πλευρά στα γνωστά λίγο πολύ προβλήματα που εμφανίζει το επενδυτικό κλίμα της χώρας. Επενδύσεις από το εξωτερικό σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας παραμένουν σε χαμηλό επίπεδο.

Ξένες πολυεθνικές εταιρείες παίζουν σημαντικό ρόλο μόνο σε ορισμένους τομείς δραστηριότητας της Ρωσικής οικονομίας (ζυθοποιία, καπνοβιομηχανία). Η TNK-BP είναι η μόνη εταιρεία παραγωγής πετρελαίου και αερίου, όπου ο ξένος έλεγχος ξεπερνά το 50%. Ρώσοι υπήκοοι έστω και μέσω εταιρειών που εδρεύουν στο εξωτερικό ελέγχουν όλες τις μεγάλες εγχώριες εταιρείες παραγωγής μετάλλων. Όσον αφορά στις ξένες τράπεζες στην Ρωσία ελέγχουν μόνον το 1/3 του χρηματοπιστωτικού τομέα, και κατά το τελευταίο διάστημα εμφανίζονται σημάδια αποχώρησής τους από την ρωσική αγορά. Ισχυρές προοπτικές εμφανίζει επίσης και ο τομέας της κατασκευής οχημάτων, αν και η αγορά συνεχίζει να κυριαρχείται από χαμηλότερης ποιότητας οχήματα εγχώριας παραγωγής. Ο οικονομικός εκσυγχρονισμός της Ρωσίας φαίνεται να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από μεσαίου μεγέθους επενδυτές, όπως για παράδειγμα στο κατασκευαστικό τομέα οι εταιρείες Knauf, KBE και άλλες Γερμανικές εταιρείες ή όπως η εταιρεία Ktka από τη Σλοβενία και η Gedoen Richter από την Ουγγαρία στον φαρμακευτικό τομέα.

Όσον αφορά τέλος τις ρωσικές επενδύσεις στο εξωτερικό, τα ακίνητα συνιστούν το μικρότερο αλλά συνάμα το πλέον διαφανές τμήμα αυτών. Για πολλούς από τους ενδιαφερόμενους ή και κατόχους ακίνητης περιουσίας στο εξωτερικό απώτερο στόχο αποτελεί ουσιαστικά η απόκτηση άδειας παραμονής ή και υπηκοότητας. Εκτιμήσεις φέρουν τους Ρώσους να δαπανούν περί τα 15 δισ. \$ ΗΠΑ ετησίως για την απόκτηση κατοικίας στο εξωτερικό. Ειδικοί διακρίνουν δύο κατηγορίες. Τους νέους αγοραστές μεσαίας τάξης με κύριους προορισμούς την Βουλγαρία, Κύπρο, Αίγυπτο και Ισπανία, οποίοι υπολογίζονται στο 25-40%. Το υπόλοιπο συνίσταται σε «εκατομμυριούχους» οι οποίοι ενδιαφέρονται κυρίως για περιοχές όπως η Κυανή Ακτή και το Παρίσι στην Γαλλία, η Αυστρία, Ελβετία, Μαϊάμι, Λος Άντζελες, Φλόριδα και Νέα Υόρκη στις ΗΠΑ και το Λονδίνο. Ρωσικά κεφάλαια δεν συναντώνται συχνά σε επαγγελματικά ακίνητα. Ωστόσο υπάρχουν και στο χώρο αυτό τρανταχτά παραδείγματα όπως η αγορά του πολυχώρου Palais an der Oper στην Γερμανία αξίας περί τα 300 εκ. ευρώ, του κτιρίου Grand Buildings στην πλατεία Τραφάλγκαρ του Λονδίνου έναντι 250 εκ. ευρώ, της συμμετοχής της εταιρείας ΟΗЭКСИМ συμφερόντων του μεγαλοεπιχειρηματία Prohorov στην κατασκευή του σταδίου Barclays Center στο Μπρούκλιν συνολικής επένδυσης 200 εκ. \$ ΗΠΑ, η συμμετοχή του επιχειρηματία Oleg Deripaska στην κατασκευή της μαρίνας Port Montenegro στο Μαυροβούνιο.

Ε. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΡΩΣΙΑΣ ΤΟ 2014

Ι. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Το διμερές εμπόριο μεταξύ Ελλάδας - Ρωσίας κατά το 2014 χαρακτηρίστηκε από σημαντική μείωση. Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, ο όγκος εμπορίου μειώθηκε κατά 26% και ανήλθε σε 5,2 δισ. ευρώ, με τις ελληνικές εξαγωγές να διαμορφώνονται σε 357 εκ. ευρώ, μειωμένες κατά 12%, και τις εισαγωγές να ανέρχονται σε 4,8 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 27%. Το εμπορικό ισοζύγιο, παρά τη βελτίωσή του κατά 28%, παρέμεινε έντονα ελλειμματικό για τη χώρα μας.

Βασικοί παράγοντες που διαμόρφωσαν την εικόνα του διμερούς εμπορίου κατά το 2014 είναι τόσο η απαγόρευση εισαγωγών αγροτικών προϊόντων από χώρες της Ε.Ε., των ΗΠΑ, της Αυστραλίας, του Καναδά και της Νορβηγίας που επεβλήθη σε απάντηση των κυρώσεων που εφήρμοσαν οι χώρες αυτές προς τη Ρωσία για τη στάση της στην κρίση της Ουκρανίας, όσο και η δραματική διολίσθηση του ρωσικού νομίσματος ιδίως κατά το β' εξάμηνο του 2014.

Σύνολο Εμπορίου, 2014

αξία σε ευρώ	2014	2013	Μεταβολή 2014/2013
Εξαγωγές	356.890.110	406.029.937	-12,1%
Εισαγωγές	4.841.668.692	6.606.110.234	-26,7%
Όγκος Εμπορίου	5.198.558.802	7.012.140.171	-25,9%
Εμπορικό Ισοζύγιο	-4.484.778.582	-6.200.080.297	-27,7%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Προσωρινά στοιχεία), Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μόσχας

Η από 07.08.2014 απαγόρευση εισαγωγών, διάρκειας ενός έτους, που επέβαλε η Ρωσία σε ορισμένες κατηγορίες αγροτικών προϊόντων, προερχομένων από τις χώρες της Ε.Ε., τις ΗΠΑ, τον Καναδά, Αυστραλία και Νορβηγία, φαίνεται να επηρέασε αρνητικά τις ελληνικές εξαγωγές προς τη Ρωσία. Οι ελληνικές εξαγωγές προϊόντων που εμπίπτουν στην απαγόρευση αυτή, οι οποίες αποτελούν το 21,5% των συνολικών ελληνικών εξαγωγών προς τη Ρωσία, σημείωσαν μείωση κατά 38,5% το 2014, υποχωρώντας από 125 εκ. ευρώ το 2013 σε 77 εκ. ευρώ το 2014.

Ελληνικές Εξαγωγές Προϊόντων που Εμπίπτουν σε Εμπάργκο 10 πρώτα προϊόντα

ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	2014 (αξία σε ευρώ)	2013 (αξία σε ευρώ)	Μεταβολή 2014/2013
080930 Ροδάκινα	28.140.314	34.594.911	-18,7%
081010 Φράουλες	18.250.938	23.506.412	-22,4%
081050 Ακτινίδια	10.132.852	25.704.736	-60,6%
080929 Κεράσια	8.610.375	12.016.718	-28,3%
080910 Βερίκοκα	2.602.559	1.898.294	37,1%
070700 Αγγούρια	2.452.063	5.038.007	-51,3%

ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	2014 (αξία σε ευρώ)	2013 (αξία σε ευρώ)	Μεταβολή 2014/2013
030284 Λαβράκια	1.314.419	7.108.151	-81,5%
080810 Μήλα	915.537	1.290.326	-29,1%
080520 Μανταρίνια	842.523	4.563.893	-81,5%
081190 Καρποί και φρούτα άψητα ή ψημένα ή βρασμένα	791.115	1.121.348	-29,5%
Άθροισμα 10 υψηλότερων κατηγοριών	74.052.695	116.842.796	-36,6%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΝΤΟΣ ΕΜΠΑΡΓΚΟ	76.709.323	124.717.107	-38,5%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ	356.890.110	406.029.937	-12,1%
ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΝΤΟΣ ΕΜΠΑΡΓΚΟ ΣΕ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ	21,5%	30,72%	

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Προσωρινά στοιχεία), Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μόσχας

Όσον αφορά στη σύνθεση των συνολικών ελληνικών εξαγωγών προς τη Ρωσία, τα γουνοδέρματα κατέχουν την πρώτη θέση, με μερίδιο 21,1% επί των συνολικών εξαγωγών, και ακολουθούν τα ροδάκινα με μερίδιο 7,9%, οι φράουλες 5,1%, οι ανελκυστήρες με 4,8% και οι τηλεφωνικές συσκευές με 4,7%.

Από την πλευρά των εισαγωγών από τη Ρωσία, το συντριπτικό μερίδιο κατέχουν τα ακατέργαστα λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (43%) και τα λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά, άλλα από τα ακατέργαστα (38,8%), και ακολουθούν το φυσικό αέριο (10,8%), και το αργίλιο, όχι σε κράμα, σε ακατέργαστη μορφή (2,9%).

Ελληνικές Εξαγωγές προς τη Ρωσία, 2014 15 πρώτα προϊόντα

CN6 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2014 αξία σε Ευρώ	2013 αξία σε Ευρώ	Μεταβολή 2014/2013	% επί του συνόλου
430310 Ενδύματα και εξαρτήματα της ένδυσης από γουνοδέρματα	75.441.411	87.453.032	-13,7%	21,1%
080930 Ροδάκινα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα brugnonis και nectarines, νωπά	28.140.314	34.594.911	-18,7%	7,9%
081010 Φράουλες, νωπές	18.250.938	23.506.412	-22,4%	5,1%
842810 Ανελκυστήρες προσώπων και αναβατήρες φορτίων	17.101.205	18.958.938	-9,8%	4,8%
851769 Άλλες συσκευές για τη μετάδοση ή τη λήψη της φωνής	16.873.980			4,7%
271012 Ελαφρά λάδια και παρασκευάσματα	11.671.212			3,3%
081050 Ακτινίδια, νωπά	10.132.852	25.704.736	-60,6%	2,8%
320810 Χρώματα επίχρισης και βερνίκια με βάση πολυεστέρες, διασκορπισμένα ή διαλυμένα σε μη υδατώδες μέσο	9.414.697	12.018.148	-21,7%	2,6%

CN6 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2014 αξία σε Ευρώ	2013 αξία σε Ευρώ	Μεταβολή 2014/2013	% επί του συνόλου
760720 Φύλλα και λεπτές ταινίες, από αργίλιο, σε υπόθεμα, με πάχος (χωρίς το υπόθεμα) <= 0,2 mm	8.969.851	5.040.944	77,9%	2,5%
080929 Κεράσια	8.610.375	12.016.718	-28,3%	2,4%
240110 Καπνά χωρίς αφαίρεση των μίσχων	7.909.010	996.841	693,4%	2,2%
200799 Γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, πολτοί και πάστες καρπών και φρούτων, που παίρνονται με βράσιμο	7.900.893	11.490.955	-31,2%	2,2%
150910 Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, που λαμβάνονται αποκλειστικά από ελιές με τη χρήση μηχανικών ή φυσικών	6.279.944	8.058.218	-22,1%	1,8%
392190 Πλάκες, φύλλα, μεμβράνες, ταινίες και λουρίδες, από πλαστικές ύλες, ενισχυμένα, με απανωτές στρώσεις	5.886.510	4.111.846	43,2%	1,6%
320417 Χρωστικά (pigments) συνθετικά οργανικά. Παρασκευάσματα των τύπων που χρησιμοποιούνται για το χρωματισμό	5.633.049	3.145.679	79,1%	1,6%
Σύνολο 15 πρώτων προϊόντων	238.216.241	247.097.378	-3,6%	66,7%
ΣΥΝΟΛΟ	356.890.110	406.029.937	-12,1%	100,00%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Προσωρινά στοιχεία), Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μόσχας

Ελληνικές Εισαγωγές από τη Ρωσία, 2014 15 πρώτα προϊόντα

CN6 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2014 (αξία σε Ευρώ)	2013 (αξία σε Ευρώ)	Μεταβολή 2014/2013	% επί του συνόλου
270900 Λάδια ακατέργαστα, από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (ακατέργαστο πετρέλαιο)	2.082.724.284	3.622.182.769	-42,5%	43,0%
271019 Άλλα λάδια (εκτός από ελαφρά λάδια και παρασκευάσματα)	1.878.270.363			38,8%
271121 Αέριο φυσικό σε αεριώδη κατάσταση	523.814.437	974.119.087	-46,2%	10,8%
760110 Αργίλιο, όχι σε κράμα, σε ακατέργαστη μορφή	138.669.616	79.742.438	73,9%	2,9%
760120 Κράματα αργιλίου σε ακατέργαστη μορφή	66.335.916	52.592.255	26,1%	1,4%
100199 Άλλα (Σιτάρι και σμιγάδι)	34.769.479			0,7%

430180 Γουνοδέρματα ακατέργαστα, ολόκληρα, έστω και χωρίς κεφάλια, ουρές ή πόδια	9.057.058	24.453.604	-63,0%	0,2%
100590 Καλαμπόκι (εκτός από αυτό που προορίζεται για σπορά)	9.037.406	9.930.012	-9,0%	0,2%
270210 Λιγνίτες, έστω και σε σκόνη ΕΚΑΧ, μη συσσωματωμένοι	8.280.945			0,2%
480100 Χαρτί εφημερίδων, σε κυλίνδρους ή σε φύλλα σύμφωνα με τη σημείωση 7α) ή 7β) του κεφαλαίου 48	8.194.295	3.032.682	170,2%	0,2%
392020 Πλάκες, φύλλα, μεμβράνες, ταινίες και λουρίδες, από πολυμερή του προπυλενίου μη κυψελώδη, μη ενισχυμένα	7.670.580	1.798.335	326,5%	0,2%
310210 Ουρία, έστω και σε υδατικό διάλυμα (εκτός από αυτή που παρουσιάζεται είτε σε δισκία ή παρόμοια σχήμα)	7.241.290	8.906.949	-18,7%	0,1%
441232 Άλλη από ξυλεία άλλη των κωνοφόρων	6.244.118			0,1%
310540 Διυδρογονορθοφωσφορικό αμμώνιο μονοαμμωνιακό φωσφορικό άλας, έστω και σε μείγμα με υδρογονορθοφωσφορικό διαμμώνιο	5.564.431	5.555.260	0,2%	0,1%
270112 Λιθάνθρακας ασφαλτούχος ΕΚΑΧ, έστω και σε σκόνη, μη συσσωματωμένος	4.699.854	5.666.969	-17,1%	0,1%
Σύνολο 15 πρώτων προϊόντων	4.790.574.072	4.787.980.360	0,1%	98,9%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΡΩΣΙΑ	4.841.668.692	6.606.110.234	-26,7%	100,0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Προσωρινά στοιχεία), Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μόσχας

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω παρατηρούμε τα εξής: Η μείωση των ελληνικών εξαγωγών κατά 12,1% οφείλεται κυρίως στη μείωση των εξαγωγών φρούτων (ακτινίδια, ροδάκινα, φράουλες, κεράσια), ενδυμάτων και εξαρτημάτων ένδυσης από γουνοδέρματα, ελαιολάδου, γλυκών κουταλιού και χρωμάτων.

Ενθαρρυντική κρίνεται η αύξηση των εξαγωγών φύλλων και ταινιών από αργίλιο, πλαστικών φύλλων και μεμβράνων, χρωστικών.

Επισημαίνουμε ότι οι εξαγωγές της δασμολογικής κατηγορίας 43.03.10.90 «γουνοδέρματα» είναι στην πραγματικότητα μεγαλύτερες, διότι μεγάλος αριθμός Ρώσων αγοραστών προβαίνουν σε ιδιωτικές αγορές όταν επισκέπτονται την Ελλάδα, είτε ως τουρίστες είτε ως επισκέπτες οργανωμένων προς τούτο εκδρομών, τις οποίες πραγματοποιούν τουριστικά γραφεία σε συνεννόηση με ελληνικές επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας γουνών. Πλην όμως δεν υπάρχουν διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία γι' αυτές τις αγορές και επομένως δεν μπορούμε να προβούμε σε οιαδήποτε εκτίμηση για το μέγεθός τους.

Όσον αφορά τις ρωσικές εξαγωγές προς Ελλάδα, οι οποίες ακολούθησαν επίσης πτωτική πορεία κατά 26,7%, παρατηρούμε ότι οι τρεις πρώτες δασμολογικές κατηγορίες, οι οποίες όλες αναφέρονται σε προϊόντα ενέργειας, καταλαμβάνουν το συντριπτικό ποσοστό των ρωσικών εξαγωγών προς τη χώρα μας και ανέρχονται αθροιστικά στο 92,6% του συνόλου. Το γεγονός δε αυτό αποτελεί διαχρονικό χαρακτηριστικό των ρωσικών εξαγωγών προς τη χώρα μας. Δίχως δε αυτές τις δασμολογικές κατηγορίες το εμπορικό ισοζύγιο θα ήταν οριακά ελλειμματικό για τη χώρα μας.

Αντιθέτως, οι ελληνικές εξαγωγές παρουσιάζουν έντονη διαφοροποίηση με τις πρώτες δεκαπέντε σε αξία δασμολογικές κατηγορίες να αποτελούν αθροιστικά το 66,7% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών προς τη Ρωσία.

II. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ

α) Ρωσικές Επενδύσεις στην Ελλάδα

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας, το απόθεμα ρωσικών ΞΑΕ στην Ελλάδα στις 31.12.2013 διαμορφώθηκε στα 571 εκ. δολάρια ΗΠΑ, αυξημένο ελαφρώς κατά 2,3% από το τέλος του 2012 (558 εκ. δολάρια ΗΠΑ). Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 0,12% των συνολικών ρωσικών ΞΑΕ στο εξωτερικό.

Κατά το 2014, στην Ελλάδα εισέρρευσαν ρωσικές ΞΑΕ αξίας 185 εκ. δολαρίων ΗΠΑ, που αντιστοιχεί στο 0,33% των συνολικών εξερχόμενων ρωσικών ΞΑΕ κατά το υπό εξέταση έτος.

Οι ρωσικές ΞΑΕ στην Ελλάδα κατευθύνονται κυρίως στους τομείς της ενέργειας, τον χρηματοπιστωτικό, τις τηλεπικοινωνίες, τον τουρισμό και τα ακίνητα, καθώς και τον τομέα των τροφίμων.

Ενέργεια: Η ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS ΑΕ, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα της ενεργείας ανήκει κατά 50% στον Όμιλο Κοπελούζου και 50% στη ρωσική Gazprom. Η ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS ΑΕ ιδρύθηκε το 1991 και έχει ως στόχο της την προμήθεια φυσικού αερίου στην ελληνική αγορά και την ανάπτυξη, κατασκευή και λειτουργία ενεργειακών έργων.

Τραπεζικός τομέας: η Bank Kedr έλαβε το 2007 άδεια έναρξης τραπεζικών εργασιών στην Ελλάδα. Η Bank Kedr ιδρύθηκε το 1991 και είναι η 143η τράπεζα της Ρωσίας με βάση τα στοιχεία του ενεργητικού της. Ωστόσο, συγκαταλέγεται μεταξύ των 50 μεγαλύτερων ρωσικών εμπορικών τραπεζών βάσει των καταθέσεων.

Το Μάιο του 2011 η ο όμιλος ICT ο οποίος δραστηριοποιείται μεταξύ άλλων στους τομείς ενέργειας και ορυχείων, ενώ ο ιδιοκτήτης της Alexander Nesis είναι από τους βασικούς μετόχους της πρ'ωτης μεγαλύτερης ιδιωτικής τράπεζας στην Ρωσία OTKRITIE FC BANK, απέκτησε το 5% της Τράπεζας Πειραιώς.

Τηλεπικοινωνίες: η ρωσική Sistema Holding είναι παρούσα στην ελληνική τηλεπικοινωνιακή αγορά μέσω των θυγατρικών της Concern Sitronics και Komstar. Η Concern Sitronics εξαγόρασε στις 30/6/2006 το 51% της ελληνικής INTRACOM TELECOM έναντι €120 εκ. Παράλληλα, η ρωσική τηλεπικοινωνιακή εταιρεία JSC Komstar εξαγόρασε το 51% της Hellas On Line ΑΕ (HoL) έναντι τιμήματος €47,9 εκ. μέσω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η Sistema τοποθετείται στην ελληνική αγορά ως βασικός ανταγωνιστής του ΟΤΕ.

Οπλικά συστήματα: πέραν των ανωτέρω, η Rosoboronexport, η οποία έχει το αποκλειστικό δικαίωμα εξαγωγής ρωσικών οπλικών συστημάτων, έχει συστήσει θυγατρική στην Ελλάδα, την Rosoboron Service – Hellas.

Ακίνητα/Τουρισμός: το 2013 ο Dmitry Ribolovlev αγόρασε για 115 εκ. € το γνωστό νησί Σκορπιός από την Αθηνά Ωνάση. Η ξενοδοχειακή αλυσίδα Atlantica Hotels & Resorts (κατά 50% ανήκει στο γερμανικό όμιλο TUI) και το ρωσικό τουριστικό πρακτορείο Nataly Tours ανακοίνωσαν την από κοινού έναρξη επενδυτικού σχεδίου στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, οι δύο εταίροι σκοπεύουν σε διάστημα πενταετίας να κατασκευάσουν στη χώρα μας είκοσι (20) νέα ξενοδοχεία, το δε ύψος της επένδυσης υπολογίζεται σε 1,2 δισ. €.

Ο όμιλος Mouzenidis κυρίαρχος εδώ και χρόνια της διμερούς τουριστικής αγοράς μέσω του Mouzenidis Travel πρόσθεσε πρόσφατα στο χαρτοφυλάκιο του την αεροπορική εταιρεία Ellinair, την εταιρεία διαχείρισης ακινήτων Mouzenidis Real Estate, το ορθόδοξο προσκυνηματικό κέντρο Solun, τα ξενοδοχεία «Potidea Palace» και «Portes Palace» στη Χαλκιδική, τον χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων και την αίθουσα VIP στο αεροδρόμιο «Μακεδονία», την εταιρεία παραγωγής κρασιού Mouzenidis Wine και το κελάρι-κάβα Kava Idea, την εταιρεία αερομεταφορών φορτίων (cargo) CSR Air Services και το πόρταλ Grecomania.ru.

Επίσης, ο μεγάλος ρωσικός όμιλος 'Agroinvest-MIRUM' επένδυσε ήδη το ποσόν των 100 εκ. € με αρχικό σχέδιο επένδυσης 400 εκατ. €. Τον Ιούνιο 2008 η συγκεκριμένη εταιρεία εξαγόρασε τμηματικά 2.000 στρέμματα στην Ανατολική Κρήτη, πλησίον της ξενοδοχειακής μονάδας «Elunda Domes». Η συγκεκριμένη επένδυση λόγω προβλημάτων (πρόβλημα παραμεθόριας περιοχής, χωροταξικά προβλήματα) προχωρά, προς το παρόν τουλάχιστον, μόνον εν μέρει.

Πρόσφατα, ο ρωσικός όμιλος 'wimm bill Dann' , εξαγόρασε την γαλακτοβιομηχανία 'ΔΩΔΩΝΗ'. Η ρωσικών συμφερόντων εταιρεία του ομογενούς Ιβάν Σαββίδη εξαγόρασε την καπνοβιομηχανία ΣΕΚΑΠ, εκμίσθωσε για ένα έτος το Ξενοδοχείο 'Macedonia Palace' και κέρδισε τον διαγωνισμό ιδιωτικοποίησης για το 'Ξενία' στο Παλιούρι.

Σημαντικό καταγράφεται επίσης το ενδιαφέρον ρωσικών ομίλων στο πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων 'ΤΡΑΙΝΟΣΕ', 'Λιμένας Θεσσαλονίκης', 'Περιφερειακά αεροδρόμια'. κ.λ.π.

Οφείλει να επισημανθεί τέλος το ολοένα και αυξανόμενο ενδιαφέρον που επιδεικνύουν οι Ρώσοι για απόκτηση εξοχικής κατοικίας στο εξωτερικό, γεγονός που έχει καταστήσει ήδη την Ρωσία υπ' αριθμό 1 στόχο των δραστηριοποιούμενων στο τομέα του real estate της χώρας μας.

β) Ελληνικές Επενδύσεις στην Ρωσία

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας, το απόθεμα ελληνικών ΞΑΕ στη Ρωσική Ομοσπονδία στις 31.12.2013 διαμορφώθηκε στα 12 εκ. δολάρια ΗΠΑ, μειωμένο σημαντικά κατά 75% από το τέλος του 2012 (48 εκ. δολάρια ΗΠΑ). Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 0,002% των συνολικών ΞΑΕ στη Ρωσία.

Κατά το 2014, στη Ρωσία εισέρρευσαν ελληνικές ΞΑΕ αξίας 1 εκ. δολαρίων ΗΠΑ, που αντιστοιχεί στο 0,005% των συνολικών εισερχόμενων ΞΑΕ στη Ρωσία κατά το υπό εξέταση έτος.

Οι ελληνικές επενδύσεις στη Ρωσία, οι οποίες παραμένουν σε χαμηλό επίπεδο, κατευθύνονται κυρίως στους τομείς των τροφίμων, της κλωστοϋφαντουργείας, των κατασκευών. Σημαντικές επενδύσεις έχουν πραγματοποιηθεί στη Ρωσία από επιχειρήσεις ελληνικών συμφερόντων και

κεφάλαιο που έχει εισαχθεί κυρίως μέσω Κύπρου, Λουξεμβούργου και Ολλανδίας. Οι εταιρείες ελληνικών συμφερόντων που δραστηριοποιούνται στη ρωσική επικράτεια είναι περίπου εβδομήντα (70).

Η μεγαλύτερη ελληνική επένδυση στην Ρωσία και από τις μεγαλύτερες ξένες επενδύσεις, εξαιρουμένου του ενεργειακού τομέα, ανήκει στην «Ελληνική Εταιρεία Εμφιαλώσεως – 3E», η οποία μέσω της θυγατρικής COCA-COLA HBC Eurasia έχει τα δικαιώματα επί των σημάτων της Coca Cola για το σύνολο της επικρατείας. Διαθέτει 11 εργοστάσια εμφιάλωσης και απασχολεί 13.000 εργαζόμενους. Το 2004 πραγματοποίησε από κοινού με την The Coca Cola Inc. των ΗΠΑ την μεγαλύτερη τότε ξένη επένδυση στην Ρωσία (εξαιρουμένου του ενεργειακού τομέα) εξαγοράζοντας την εταιρεία παραγωγής χυμών Multon. Η Multon κατέχει την 2η θέση στην αγορά χυμών της Ρωσίας. Επί πλέον, εταιρική παρουσία στην Ρωσία έχει και η Frigoglass (LLC FRIGOGLASS EURASIA), θυγατρική της 3E, η οποία την προμηθεύει με επαγγελματικά ψυγεία για την διάθεση των προϊόντων της. Η εταιρεία διαθέτει εργοστάσιο παραγωγής στην πόλη Orel νοτίως της Μόσχας. Το 2011 η εταιρεία εγκαινίασε νέο εργοστάσιο στην περιοχή του Ροστόβ. Ταυτόχρονα, ανακοίνωσε την πρόθεσή της όπως μεταξύ 2012-2016 επενδύσει 3 δις \$ Η.Π.Α. στην Ρωσική οικονομία. Η εταιρεία τελεί χορηγός των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων στο Σότσι.

Η εταιρεία «Chipita» διαθέτει παραγωγική μονάδα στην Αγ. Πετρούπολη από την οποία διοχετεύει τα προϊόντα της (είδη snacks και αρτοποιίας – ζαχαροπλαστικής) σε πολύ μεγάλο αριθμό σημείων πωλήσεως. Επίσης, πραγματοποιεί και εξαγωγές. Το ύψος της επένδυσης υπολογίζεται σε 60 εκατ. ευρώ.

Ως σημαντικές επίσης επιχειρήσεις, όσον αφορά το επενδυμένο κεφάλαιο, θεωρούνται η εταιρεία υφασμάτων και λευκών ειδών «TOGAS» (με 90 καταστήματα και με σημαντικό κανάλι διανομής λευκών ειδών), η Intracom, η Τσιμεντοβιομηχανία «PROMETHEUS» (με εργοστάσιο παραγωγής τσιμέντου στο Βολγκογκράντ), τα «ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ».

Τον Ιανουάριο του 2011 υπεγράφη επίσης συμφωνία παραχώρησης μεταξύ της Κυβέρνησης της Αγίας Πετρούπολης και της κοινοπραξίας ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ – ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ για τη Μελέτη, Κατασκευή, Χρηματοδότηση, Λειτουργία και Συντήρηση εργοστασίου επεξεργασίας απορριμμάτων στην περιοχή Yanino της επαρχίας Λένινγκραντ της Αγίας Πετρούπολης.

Επίσης θυγατρική του Ομίλου ΚΟΠΕΛΟΥΖΟΥ, αντιπροσωπεύοντας ποσοστό 7% διεθνούς κοινοπραξίας, συμμετέχει σε έργο ανακαίνισης του αεροδρομίου 'Pulkovo' της Αγίας Πετρούπολης.

Αναφέρεται επίσης η παρουσία των τραπεζών PIRAEUS και EUROBANK (με Γραφεία Αντιπροσωπείας), οι εταιρείες «Media Strom», Lapin House, Oxette, BSB, με εμπορικά καταστήματα, η εταιρεία ηλεκτρονικού λογισμικού Velti κ.α.

ΣΤ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Κατά το 2014 το Γραφείο ΟΕΥ διοργάνωσε, συνέδραμε ή συμμετείχε στις εξής εκδηλώσεις/δράσεις:

- ✓ Εξασφάλιση συμμετοχής Ρώσων επιχειρηματιών στα Προγράμματα Φιλοξενίας Εμπορικών επισκεπτών της HELEXPO στις Εκθέσεις AGROTICA 2014, INFACOMA-ENERGYTECH 2014, HELLENIC JEWELLERY 2014, DETROP BOUTIQUE SHOW ATHENS 2014, FURNIDEC BUSINESS, HOTELIA.
- ✓ Ημέρα πληροφόρησης επιχειρηματιών στο ΕΒΕΑ, Αθήνα, 07.01.2014
- ✓ Διεθνής Έκθεση Υποδήματος MOSSHOES, Μόσχα, 13-16.01.2014, 17-20.06.2014 και 9-12.09.2014
- ✓ Συνέδριο “Expo Forum”, Μόσχα, 24.01.2014
- ✓ Διεθνής Έκθεση Δομικών Υλικών OCM, Μόσχα, 28-31.01.2014
- ✓ Διεθνής Έκθεση Θέρμανσης, Κλιματισμού Aqua-Therm Moscow, Μόσχα, 4-7.02.2014
- ✓ Διεθνής Έκθεση Σιτηρών, Σπόρων, Ζωοτροφών MVC, Μόσχα, 4-7.02.2014
- ✓ Διεθνής Έκθεση Τροφίμων PRODEXPO Μόσχα, 10-14.02.2014
- ✓ Διεθνής Έκθεση Ενδύματος CPM-Collection Premiere Μόσχα, 25-28.02.2014 και 3-6.09.2014
- ✓ Εκδήλωση προβολής ελληνικών βιολογικών φρούτων και λαχανικών σε συνεργασία με την εταιρεία Novacert, 27.02.2014
- ✓ Συνέδριο “Russian Public-Private Partnership Week”, Μόσχα, 11-13.03.2014
- ✓ Συνέδριο “Global Entrepreneurship Congress”, Μόσχα, 17-20.03.2014
- ✓ Διεθνής Έκθεση Τουρισμού Mitt, Μόσχα, 19-22.03.2014
- ✓ Διεθνής Έκθεση Κατασκευών MosBuild, Μόσχα, 1-4.04.2014 και 15-18.04.2014
- ✓ Διοργάνωση εκδήλωσης και workshop για τον Ιατρικό Τουρισμό, Μόσχα, 07.04.2014
- ✓ Εκδήλωση για αγορά ακινήτων, Εταιρεία “GDOM”, 17.04.2014
- ✓ Εκδήλωση “GRESTATE” για αγορά ακινήτων, γιώτ, παρουσίαση εταιρείας Apollo Capital Group, Εταιρεία Rizos Law Firm, 17.04.2014
- ✓ Συνέδριο “International Energy Forum”, Μόσχα, 15-16.05.2014
- ✓ Συνέδριο “International Marine Industry Forum”, Μόσχα, 20.05.2014
- ✓ Εκδήλωση προβολής ελληνικής γαστρονομίας και τροφίμων, Σύνδεσμος επιχειρήσεων EUREKA, 20.05.2014
- ✓ Διεθνής Έκθεση Τεχνολογίας Υδάτων ECWATECH, Μόσχα, 3-6.06.2014
- ✓ Διεθνής Έκθεση “5P Expo”, Μόσχα, 4-6.06.2014
- ✓ Συνέδριο/Forum του Moscow Entrepreneurship Association, Μόσχα, 23.06.2014
- ✓ Cyprus Business Forum, Μόσχα, 24.06.2014
- ✓ Εκδήλωση γευσιγνωσίας οίνων της εταιρείας “ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ”, 30.06.2014
- ✓ Εκδήλωση γευσιγνωσίας οίνων της εταιρείας “ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΕΙΟΥ”, 03.07.2014
- ✓ Εκδήλωση γευσιγνωσίας οίνων της εταιρείας “ΟΙΝΟΙ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ”, 08.07.2014
- ✓ Διεθνής Έκθεση Τροφίμων World Food, Μόσχα, 15-18.09.2014
- ✓ Εκδήλωση Κυπριακής Πρεσβείας για τον Ιατρικό Τουρισμό, 15.09.2014
- ✓ Εκδήλωση προβολής ροδακίνων “Think Peach”, Μόσχα, 16.09.2014
- ✓ Εκδήλωση προβολής ελληνικών τροφίμων και ποτών, Μόσχα, 17.09.2014
- ✓ Διεθνής Έκθεση Ακινήτων DOMEXPO, Μόσχα, 16-19.10.2014
- ✓ Διεθνής Έκθεση NECROPOLIS, Μόσχα, 28-30.10.2014
- ✓ Φιλανθρωπικό Bazaar του International Women’s Club της Μόσχας, 29.11.2014
- ✓ Σειρά εκδηλώσεων του Συνδέσμου Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων σχετικά με τη ρωσική οικονομία, το φορολογικό σύστημα στη Ρωσία, επενδυτικές ευκαιρίες, μεταρρυθμίσεις, παρουσίαση δυναμικών τομέων της ρωσικής οικονομίας ή/και σημαντικών ρωσικών επιχειρήσεων.

Z. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Κατά το 2014 η ρωσική οικονομία επηρεάστηκε δραματικά από την επιδείνωση των εξωτερικών συνθηκών που προέκυψε από την πτώση των τιμών του πετρελαίου και των περιορισμών στην πρόσβαση των ρωσικών εταιρειών στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές. Η πτώση των τιμών του πετρελαίου είχε ως αποτέλεσμα την αποδυνάμωση του ρωσικού νομίσματος, η συναλλαγματική ισοτιμία του οποίου ακολουθεί σε μεγάλο βαθμό την πορεία των διεθνών πετρελαϊκών τιμών. Ωστόσο, από τον Ιούλιο του 2014, η διολίσθηση του ρουβλίου επιταχύνθηκε σημαντικά, οδηγώντας σε απώλεια άνω του 50% της αξίας του έναντι του δολαρίου ΗΠΑ, λόγω των επιπτώσεων των δυτικών κυρώσεων στο ισοζύγιο κεφαλαίου της χώρας, αλλά και της πιο ελαστικής πολιτικής συναλλαγματικών ισοτιμιών που υιοθέτησε η ρωσική Κεντρική Τράπεζα.

Η υποτίμηση του ρωσικού νομίσματος, σε συνδυασμό με την απαγόρευση εισαγωγών αγροτικών προϊόντων, είχαν ως αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση του πληθωρισμού και ιδίως των τιμών των τροφίμων. Ο υψηλός πληθωρισμός με τη σειρά του, σε συνδυασμό με το υψηλό κόστος δανεισμού αλλά και τις αρνητικές προβλέψεις για το μέλλον, οδηγούν σε σημαντική μείωση της εγχώριας κατανάλωσης.

Όλες αυτές οι εξελίξεις αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά τις παραγωγικές δυνατότητες της ρωσικής οικονομίας. Με δεδομένη την αύξηση των τιμών για τα εισαγόμενα επενδυτικά αγαθά, την επιδείνωση των οικονομικών επιδόσεων των επιχειρήσεων, την περιορισμένη πρόσβαση σε μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση και τους αυστηρότερους όρους δανεισμού, οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου θα συνεχίσουν να συρρικνώνονται. Η αναμενόμενη μείωση των πραγματικών μισθών και η επιβράδυνση της ανάπτυξης της λιανικής τραπεζικής θα οδηγήσει σε μείωση της ζήτησης των καταναλωτών. Οι αρνητικές επιπτώσεις των επιδεινούμενων εξωτερικών συνθηκών θα μετριαστούν μόνο εν μέρει από την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ρωσικής οικονομίας λόγω της πτώσης της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Ως αποτέλεσμα, η ρωσική οικονομία αναμένεται να διέλθει σε φάση ύφεσης το 2015 και ίσως και το 2016, με το ρυθμό συρρίκνωσης του ΑΕΠ να εξαρτάται από τις τιμές του πετρελαίου.

Προκειμένου η οικονομία της χώρας να καταφέρει να ανακάμψει, θα απαιτηθεί εκσυγχρονισμός αυτής και η απεξάρτησή της από τους φυσικούς πόρους, η οποία προϋποθέτει μεταξύ άλλων τα εξής:

A) τη διατήρηση της δημοσιονομικής σταθερότητας, μέσω αποταμίευσης και συνετής χρήσης των εσόδων από τις εξαγωγές ενεργειακών προϊόντων, τον έλεγχο του πληθωρισμού και την αύξηση του ελέγχου στις τράπεζες και τα ιδιωτικά δάνεια.

B) την πραγματοποίηση διαρθρωτικών αλλαγών προς την κατεύθυνση της μείωσης της συμμετοχής του κράτους στην οικονομία, της βελτίωσης του επενδυτικού περιβάλλοντος, της επίλυσης του προβλήματος της μείωσης και γήρανσης του πληθυσμού και τέλος της διαφάνειας και μείωσης της διαφθοράς. Γεγονός παραμένει ότι ο πλούτος που συγκεντρώνεται από τις εξαγωγές πρώτων υλών είτε λόγω αντικειμενικής αδυναμίας (τεράστιο μέγεθος της χώρας, κοινωνικές και πολιτιστικές ανισότητες στο πληθυσμό, ελλείψεις υποδομές και τεχνογνωσία κλπ) είτε λόγω διαφθοράς και γραφειοκρατίας, δεν βρίσκει εύκολο τρόπο να διαχυθεί στην κοινωνία και δη σε χρήσιμες – καινοτόμες επενδύσεις, οι οποίες θα θέσουν τα θεμέλια σταθερής και μακροχρόνιας ανάπτυξης της οικονομίας. Αντιθέτως, τα χρήματα αυτά αποταμιεύονται σε κρατικά ταμεία (Εθνικό Ταμείο Πλούτου, Αποθεματικό Ταμείο) για τις αντιμετώπιση αναγκών του

προϋπολογισμού είτε διοχετεύονται σε φορολογικούς παραδείσους στο εξωτερικό, είτε τέλος - στην καλύτερη περίπτωση – επανεπενδύονται στους «γνωρίσιμους τομείς» της εξόρυξης πρώτων υλών στο εσωτερικό αλλά και το εξωτερικό.

Το σχέδιο για την αντιμετώπιση της κρίσης (anti-crisis plan), το οποίο εφαρμόζει η Ρωσική Κυβέρνηση κινείται προς αυτή την κατεύθυνση. Με στόχο τη διασφάλιση της κοινωνικής σταθερότητας στη χώρα, το σχέδιο επιχειρεί να εξασφαλίσει την μακρο-οικονομική σταθερότητα, μέσω της διατήρησης σε αποδεκτά επίπεδα όλων των σημαντικών παραμέτρων της οικονομίας, που συνδέονται με τον προϋπολογισμό, τον πληθωρισμό, το εξωτερικό χρέος, τα αποθέματα κοκ, αλλά και μέσω της βελτίωσης του επιχειρηματικού κλίματος για την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων.

Επιπλέον, με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την τόνωση της εγχώριας παραγωγής, η Ρωσική Κυβέρνηση ξεκίνησε εντός του 2014 την εφαρμογή εκτεταμένου προγράμματος υποκατάστασης των εισαγωγών, εμποδίζοντας τις ξένες εταιρείες να συμμετάσχουν σε ομοσπονδιακούς και δημοτικούς διαγωνισμούς. Για τη στήριξη του προγράμματος αυτού, ο προϋπολογισμός του 2015-2017 προβλέπει τη διάθεση 20 δισ. ρουβλίων στον γεωργικό τομέα της χώρας, και άλλων 20 δισ. στη βιομηχανία, εκ των οποίων 1 δισ. ρούβλια θα κατευθυνθεί στη στήριξη της εγχώριας βιομηχανίας αερομεταφορών.

Όσον αφορά τις δυνατότητες προσέγγισης της αγοράς της χώρας εκ μέρους των Ελλήνων επιχειρηματιών μεμονωμένα ή συλλογικά και ενίοτε με την αρωγή των δημοσίων φορέων, πρέπει να επισημανθεί ότι η ρωσική οικονομία παραμένει τόσο στην πράξη όσο και στην νοοτροπία μία σε μεγάλο βαθμό κρατικά διευθυνόμενη οικονομία. Τα τεράστια εμπόδια φυτουγειονομικών / τεχνικών προδιαγραφών που τίθενται κατά καιρούς στις εισαγωγές προϊόντων από το εξωτερικό, η συνεχής μεταβολή των ισχύοντων κανονισμών, η παροπή της απαραίτητης πληροφόρησης μόνο στη ρωσική γλώσσα, καθώς και η απαίτηση όλες οι φόρμες και αιτήσεις που πρέπει να υποβληθούν κατά την εισαγωγή να είναι επίσης στη ρωσική, τα πάσης φύσεως γραφειοκρατικά εμπόδια είναι πολύ συχνό φαινόμενο.

Παρά ταύτα παραμένουν τα αντικειμενικά πλεονεκτήματα – ευκαιρίες της Ρωσικής οικονομίας, τα οποία συνοπτικά έχουν ως εξής:

- ✓ Μεγάλη αγορά
- ✓ Νέα αγορά
- ✓ Μεγάλη ροπή προς κατανάλωση
- ✓ Ενδιαφέρον για νέα προϊόντα, τρόπους ζωής, προσλαμβάνουσες παραστάσεις κλπ.

Συνδυάζοντας τα ανωτέρω προκύπτει ότι η Ρωσική αγορά δεν ενδείκνυται για πρόσκαιρες και ευκαιριακές εξαγωγές, αλλά προκειμένου να στεφθούν με επιτυχία οι προσπάθειες διείσδυσης των επιχειρήσεων της χώρας μας στη Ρωσική αγορά, με την αρωγή των εκάστοτε υποστηρικτικών δημοσίων υπηρεσιών (Γραφείο ΟΕΥ, Ενιαίος Φορέας Εξωστρέφειας, Εμπορικά Επιμελητήρια κλπ) απαιτείται καλός σχεδιασμός και επιμονή.

Στην πράξη, οι δυνατότητες της χώρας μας να επωφεληθούν των ως άνω δυνατοτήτων που προσφέρει η εσωτερική αγορά της Ρωσίας, εκτιμούμε ότι θα πρέπει να επικεντρωθούν σε τομείς που κατά τη γνώμη μας υπήρχε ανέκαθεν απόλυτο πλεονέκτημα:

α) τρόφιμα, όπου η εγχώρια παραγωγή δεν είναι εν γένει σε θέση να καλύψει τις ανάγκες του εγχώριου καταναλωτικού κοινού τόσο σε ποσότητα όσο και (με τη σταδιακή βελτίωση του βιοτικού επιπέδου) σε ποιότητα. Η επιβολή της απαγόρευσης εισαγωγών αγροτικών προϊόντων από τη Ρωσία βεβαίως δημιουργεί πρόσθετα προβλήματα για σειρά προϊόντων αυτής της κατηγορίας (βλ. παράρτημα για κατάλογο προϊόντων).

β) άλλα επιμέρους καταναλωτικά αγαθά όπως γούνες, δομικά υλικά, ανελκυστήρες κλπ

γ) τουρισμός, με ιδιαίτερη έμφαση στον ιατρικό και τον εκκλησιαστικό τουρισμό

δ) τουριστικά ακίνητα

Οι κλάδοι αυτοί συνδέονται πολλαπλώς μεταξύ τους και ως εκ τούτου τυχόν προωθητικές ενέργειες οφείλουν να συντονιστούν προκειμένου τόσο να πολλαπλασιαστεί το αποτέλεσμα τους με τη δημιουργία ενιαίου brand name όσο και να μειωθεί το κόστος και η σπατάλη των πόρων που θα χρησιμοποιηθούν.

Ανά επί μέρους τομέα και όσον αφορά τα τρόφιμα αλλά και τα επιμέρους καταναλωτικά αγαθά για τα οποία υπάρχει ζήτηση στην Ρωσία, ιδιαίτερη έμφαση οφείλει να δοθεί στο συντονισμό της προσπάθειας υπέρβασης των γνωστών εμποδίων (τελωνειακή διασάφηση, πιστοποίηση προϊόντων και δειγμάτων, πληρωμή entrance fees στα σουπερμάρκετ κλπ), τους οποίους ο εκάστοτε μικρός εξαγωγέας δεν είναι συνήθως σε θέση να αντιμετωπίσει μόνος του με αποτέλεσμα να παραιτείται των προσπαθειών εισόδου στην αγορά της Ρωσίας.

Επίσης τονίζεται, όσον αφορά στις προωθητικές ενέργειες που θα ληφθούν στο μέλλον, η ανάγκη όπως χάριν αποτελεσματικότητας αυτές επικεντρώνονται σε ένα κλάδο οικονομικής δραστηριότητας κάθε φορά. Στο μέτρο δε που η αγορά της Μόσχας, για πολλά από τα προϊόντα ενδιαφέροντός μας, μεταξύ των οποίων και των τροφίμων, παρουσιάζει σημάδια κορεσμού, προκύπτει άμεσα η ανάγκη προσέγγισης της αγοράς των πόλεων της ρωσικής περιφέρειας.

Στον τουρισμό, πέρα από την επιδίωξη - στο μέτρο που δίνεται η δυνατότητα στο πλαίσιο της συνθήκης Shengen – απάλειψης των πλεονεκτημάτων που χαίρουν ανταγωνίστριες με εμάς χώρες, λόγω ευνοϊκότερου καθεστώτος χορήγησης θεωρήσεων εισόδου, υπάρχει το θέμα της επέκτασης των αεροπορικών δρομολογίων ιδίως την καλοκαιρινή περίοδο.

Όσον αφορά στον τομέα της κατοικίας, πέρα από το πάγιο αίτημα για μείωση της γραφειοκρατίας που συνδέεται με την απόκτηση τίτλου στην χώρα μας από ξένο υπήκοο, πρόσθετα ευεργετικά αποτελέσματα θα έχει η προσέλκυση του ενδιαφέροντος χρηματοδότησης τέτοιων επενδύσεων και από ρωσικές τράπεζες.

Ειδικής μνείας χρήζει επίσης ο τομέας των κατασκευών. Τόσο σε ομοσπονδιακό όσο και σε επίπεδο Περιφερειακών Κυβερνήσεων και Δημοτικών Αρχών προκηρύσσονται κατά καιρούς σημαντικά κατασκευαστικά έργα. Η επιτυχία των Ελληνικών κατασκευαστικών εταιρειών στους σχετικούς διαγωνισμούς εκτιμάται πιθανότερη όσο συστηματικότερη και μακρόπνοη είναι η προηγηθείσα καλλιέργεια της σχέσης τους με τις εκάστοτε εδώ αναθέτουσες Αρχές .

Η. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

I. Ρωσική απαγόρευση εισαγωγών αγροτικών προϊόντων από χώρες της ΕΕ, τις ΗΠΑ, την Αυστραλία, τον Καναδά και τη Νορβηγία από 08.08.2014

Κατάλογος προϊόντων:

Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας	Περιγραφή εμπορεύματος *,**
0201	Κρέατα βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0202	Κρέατα βοοειδών, κατεψυγμένα
0203	Κρέατα χοιροειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
0207	Κρέατα και παραπροϊόντα βρώσιμα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα, πουλερικών της κλάσης 0105
Από τον 0210**	Κρέατα αλατισμένα ή σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά
Από τον 0301**	Ψάρια ζωντανά (εκτός από γόνιο σολωμού Ατλαντικού (<i>Salmo salar</i>), πέστροφας (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i>))
0302,0303,0304,0305,0306, 0307, 0308	Ψάρια και οστρακοειδή, μαλακόστρακα και άλλα υδρόβια ασπόνδυλα (εκτός των ιχθυδίων (γόνου) στρειδιών και μυδιών)
Από τον 0401**, από τον 0402**, από τον 0403**, από τον 0404**, από τον 0405**,0406	Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα (εκτός από το ειδικό γάλα χωρίς λακτόζη και τα γαλακτοκομικά προϊόντα χωρίς λακτόζη, που προορίζονται για διαιτητική διατροφική θεραπεία και διαιτητική προληπτική διατροφή)
0701 (εκτός του 0701 10 000 0), 0702 00 000, 0703 (εκτός του 0703 10 110 0), 0704, 0705, 0706, 0707 00, 0708, 0709, 0710, 0711, 0712 (εκτός του 0712 90 110 0), 0713 (εκτός του 0713 10 100 0), 0714	Λαχανικά, βρώσιμες ρίζες και λοβοί (εκτός από τις πατάτες για σπορά, τα κρεμμύδια για σπορά, τα υβρίδια γλυκού καλαμποκιού που προορίζονται για σπορά και τα μπιζέλια που προορίζονται για σπορά)
0801, 0802, 0803, 0804, 0805, 0806, 0807, 0808, 0809, 0810, 0811, 0813	Φρούτα και ξηροί καρποί
160100	Λουκάνικα, σαλάμια και παρόμοια προϊόντα, από κρέας, παραπροϊόντα σφαγίων ή αίμα. Παρασκευάσματα διατροφής με βάση τα προϊόντα αυτά
Από τον 1901 90 110 0**, από τον 1901 90 910 0**, από τον 2106 90 920 0**, από τον 2106 90 980 4**, από τον 2106 90 980 5**, από τον 2106 90 980 9**	Τρόφιμα ή έτοιμα προϊόντα (εκτός από τα βιολογικά ενεργά συμπληρώματα, συμπλέγματα βιταμινών και ιχνοστοιχείων, πρόσθετα γέυσης, συμπυκνώματα πρωτεϊνών (ζωικής και φυτικής προέλευσης) και τα μείγματα τους, φυτικές ίνες τροφίμων, πρόσθετα τροφίμων (συμπεριλαμβανομένων των συμπλεγμάτων)
Από τον 1901 90 990 0**	Τρόφιμα ή έτοιμα προϊόντα, που παρασκευάζονται με τεχνολογίες για την παραγωγή τυριού και περιέχουν κατά βάρος λιπαρές ύλες που προέρχονται από το γάλα $\geq 1,5\%$

* Η εφαρμογή του ως άνω καταλόγου λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τους κωδικούς ΣΟ. Η περιγραφή του εμπορεύματος παρατίθεται για λόγους διευκόλυνσης

**Η εφαρμογή του εν λόγω κωδικού λαμβάνει χώρα τόσο βάση του κωδικού ΣΟ όσο και βάση της περιγραφής του εμπορεύματος.

***Εξαιρουμένων των προϊόντων που προορίζονται για παιδική διατροφή.

II. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΡΩΣΙΑΣ

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις οικονομικές σχέσεις των δύο χωρών περιλαμβάνει:

A) Συμφωνία Οικονομικής, Βιομηχανικής, Τεχνολογικής και Επιστημονικής Συνεργασίας

(Αθήνα, 30-06-1993, Ν 2249/1994, ΦΕΚ 187/Α/10.11.1994, έναρξη ισχύος 5.1.1995, ΦΕΚ 130/Α/26.6.2001)

B) Συμφωνία για την Προώθηση και την Αμοιβαία Προστασία των Επενδύσεων

(Αθήνα, 30.6.1993, Ν 2248/1994 ΦΕΚ 187 Α/Α/10.11.1994, έναρξη ισχύος 23/2/1997 ΦΕΚ 23Α/26.2.1997).

Γ) Συμφωνία για την Προμήθεια Φυσικού αερίου από την Ε.Σ.Σ.Δ.

(07.10.1987, Ν. 1748/1988 ΦΕΚ 20/Α/03.02.1988, έναρξη ισχύος 14.03.1987, Ανακοίνωση ΦΕΚ 79/Α/29.04.1988 25, Προσάρτημα 1.7.1993 και Πρωτόκολλο τροποποιητικό του προσαρτήματος 19/12/1994, Ν 2295/95 ΦΕΚ 43Α, ΦΕΚ 66/Α/7.4.1995).

Γι) Συμφωνία για Ανταγορές Ελληνικών Προϊόντων και Υπηρεσιών έναντι προμήθειας Φυσικού Αερίου (Κυρώθηκε με τον Ν 2032/92 ΦΕΚ 54).

Η Συμφωνία των Ανταγορών προβλέπει ότι το 70-75% του συναλλάγματος από τις εξαγωγές φυσικού αερίου στην Ελλάδα θα χρησιμοποιηθεί από τη Ρωσία για την αγορά ελληνικών προϊόντων και για την πληρωμή υπηρεσιών ελληνικών εταιρειών για την κατασκευή έργων στη Ρωσία. Η Συμφωνία αυτή λειτουργεί μέχρι σήμερα μονομερώς, δεδομένου ότι, η χώρα μας πραγματοποιεί από το 1997 κανονικά εισαγωγές φυσικού αερίου από τη Ρωσία, ενώ η ρωσική πλευρά δεν προβαίνει στην πραγματοποίηση ανταγορών ελληνικών προϊόντων. Στο πλαίσιο της 5η ΜΔΕ (28-29.9.2005), αποφασίστηκε η σύσταση μικτής Ομάδας Εργασίας για τις Ανταγορές, απόφαση η οποία δεν έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα, για διάφορους ουσιαστικούς λόγους (λ.χ. επιφυλακτικότητα ΔΕΠΑ).

Δ) Η υπογραφή της Διακρατικής Συμφωνίας για τον Αγωγό Μπουργκάς- Αλεξανδρούπολη στις 15.03.2007 μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και η θέση της σε ισχύ στις 03.07.2007 δημιούργησαν τη βάση για μια επικερδή και για τις τρεις χώρες συνεργασία. Η συμφωνία για τη σύσταση της εταιρείας, η οποία θα υλοποιήσει το έργο υπεγράφη στη Σόφια στις 18.01.2008.

Ε) Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας και Αποτροπής της Φοροδιαφυγής για Φόρους Εισοδήματος και Κεφαλαίου

(Μόσχα, 26.06.2000, Ν. 3047/2002 ΦΕΚ 200/Α/2002, έναρξη ισχύος 20.12.2007 ΦΕΚ. 12/Α/6.2.2008).

ΣΤ) Συμφωνία Διεθνών Οδικών Μεταφορών

(Μόσχα, 15.12.2011, κύρωση και έναρξη ισχύος με Ν. 4241/2014 ΦΕΚ 49/Α/28.2.2014).

Ζ) Συμφωνία Τουριστικής Συνεργασίας

(30.06.1993, Ν 2210/1994, ΦΕΚ 73/Α/11.5.1994, έναρξη ισχύος 16/8/1994, ΦΕΚ 179/Α/27.10.1994)

Η σύγκληση της 1ης συνόδου Μικτής Επιτροπής Τουρισμού έλαβε χώρα στη Μόσχα (20.3.2007). Η σύναψη Συμφωνίας Ευρωπαϊκής Κοινότητας-Ρωσίας, για την απλούστευση της έκδοσης θεωρήσεων εισόδου διαμονής, η οποία ετέθη σε ισχύ από 1.6.2007, αναμένεται να συμβάλει στην αύξηση των επισκέψεων Ρώσων τουριστών στη χώρα μας.

Η) Συμφωνία για Συνεργασία στο Γεωργικό Τομέα

(Αθήνα, 28.7.1999, Ν. 2823/2000 ΦΕΚ 89/Α/ 16.3.2000, έναρξη ισχύος 6/10/2000, ΦΕΚ 250/Α/14.11.2000)

Θ) Συμφωνία για την ανάπτυξη της Περιφερειακής Συνεργασίας Ελλάδας και Περιφέρειας Κρασονοτιάρ

(Αθήνα, 1.7.1993, Ν. 2295/95 ΦΕΚ 43/Α/24.2.1995)

Ι) Συμφωνία για Συνεργασία στον Τελωνειακό Τομέα

(Μόσχα, 23.7.1991, Ν 2529/1997 ΦΕΚ 217/Α/23.6.1998).

Κ) Συμφωνία Αεροπορικών Μεταφορών

(Αθήνα, 6.12.2001, Ν. 3077/2002/ΦΕΚ309/Α/10-12-2002, έναρξη ισχύος 13.02.2003 ΦΕΚ 96/Α/23-04-03). Επί του παρόντος υφίσταται νέα Συμφωνία υπό διαπραγμάτευση.

ΚΑ) Συμφωνία για την εμπορική ναυτιλία

(Αθήνα, 6.12.2001, Ν. 3857/2010, ΦΕΚ 101/Α/1.7.2010. Έναρξη ισχύος 22.8.2010)

ΚΒ) Συμφωνία για τη συνεργασία στο τομέα καυσίμων και ενέργειας

(Αθήνα, 6.12.2001, Ν. 3136/2003, ΦΕΚ 89/Α/14.4.2003. Έναρξη ισχύος 2.3.2004 ΦΕΚ 90/Α/24.4.2004)

ΚΓ) Συμφωνία για συνεργασία στο τομέα της κτηνιατρικής

(Αθήνα, 28.7.1999, Ν. 2822/2000, ΦΕΚ 88/Α/16.3.2000, Έναρξη ισχύος 6/10/2000, ΦΕΚ 250/Α/14.11.2000)

ΚΔ) Συμφωνία περί συνεργασίας στον τομέα των ταχυδρομείων και των τηλεπικοινωνιών

(Αθήνα, 29.7.1999, Ν. 2887/2001, ΦΕΚ 35/Α/28.2.2001, Έναρξη ισχύος 28/3/2001, ΦΕΚ 130/Α/26.6.2001)

Η διμερής Συμφωνία Προστασίας Επενδύσεων μεταξύ Ελλάδος και Ρωσίας, που κυρώθηκε με το ν. 2248/94-ΦΕΚ 187^Α και ισχύει από την 23.2.1997, προβλέπει την αρχή της μη διάκρισης, η οποία, εξάλλου, προβλεπόταν και στο άρθρο 28 της συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας ΕΕ-Ρωσίας.